STRIP KIOSK

nr 6

Oktober 2020

De Familie
SNOEK

De
Kapoentjesclub

CHICK BILL

BOB DE MOOR
KZV

KAREL VERSCHUERE
ILLUSTRATOR

Fonoplaten
En Strips

Robbedoes

De Schatkist van Chocolade Aiglon

40 JAAR 't Vlaams Stripcentrum

't Vlaams Stripcentrum

Copyright Franquin, Dupuis

STRIP KIOSK

STRIPKIOSK
Nummer 6
Oktober 2020

HOOFDREDACTIE
Peter Van Hooydonck

WERKTEN BOVENDIEN MEE AAN DIT NUMMER
Joppe Broeckhoven
Rik De Leeuw
Marc de Lint
Willem Gay
Jean-Pierre Hendrickx
Johnny Loix
Philippe Mouvet
Rudi Roelandts

OPMAAK
Sem Laerenbergh

OMSLAG TEKENING
René Follet

AUTEURSRECHTEN
Afbeeldingen Marc Sleen
© Stichting Marc Sleen
www.marc-sleen.be
Afbeeldingen Willy Vandersteen
Copyright © Standaard uitgeverij
en de Erven Vandersteen
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen of foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Frank Bogaerts
Gaspar Verreyckenstraat 6,
2610 Wilrijk

OPLAGE
750 exemplaren

WWW.VLAAMSSTRIPCENTRUM.BE
info@vlaamsstripcentrum.be

Hier zijn we dan weer! Trouw op post, ondanks de hittegolf en de moeilijke tijden die onze maatschappij doormaakt. Bijna alle stripbeurzen en -manifestaties zijn afgelast en het is afwachten wat de komende maanden gaan geven. Om het contact met jullie toch wat te onderhouden, organiseert 't Vlaams Stripcentrum op zaterdag 3 oktober 2020 een "**Ophaaldag**" waar jullie de verschillende uitgaven kunnen ophalen. We hebben daar een verrassing in petto voor de leden van de vereniging. Meer informatie daarover verder in dit nummer.

Dit nummer is alweer extra dik: 72 pagina's. We staan stil bij het illustratiewerk van Vandersteen-medewerker **Karel Verschuere**, die ons 40 jaar geleden verliet. In de rubriek *Blad voor Blad* belichten we het efemere blad ***L'Aiglon***, dat een bewogen geschiedenis kende. We lichten de sluier op van het ontstaan van de **Kapoentjesclub**, zoals steeds rijkelijk geïllustreerd met documenten uit die tijd. We hebben ook onze oude pick-up terug bovengehaald om te luisteren naar die gezellige **grammofoonplaten** met een verteld stripverhaal. In het overzicht van de Lombard-collectie is het nu de beurt aan de albums van de vrolijke cowboy **Chick Bill**.

Verder een nieuwe episode in het verhaal van de **familie Snoek** en het derde deel over **Roba**, met ditmaal een overzicht van het oude publiciteitsmateriaal van Bollie en Billie.

O ja, met nummer 6 zijn we alweer aan het einde van de tweede jaargang, en doen we een oproep om ook in te schrijven voor de derde jaargang. De nodige informatie vinden jullie hieronder.

Hou je haaks, blijf gezond en zorg voor je medemens!

Peter Van Hooydonck

Hoofdredacteur

HERNIEUWING VAN JE ABONNEMENT OP STRIPKIOSK

Doe zoals Robbedoes hiernaast en rep je om je abonnement op StripKiosk te verlengen. Ook in de 3de jaargang mag je rekenen op 3 nummers van het blad én een premium-album. De kostprijs voor de ophalers blijft identiek, maar de verzendingskosten voor België en het buitenland zijn gestegen zodat we een kleine prijsaanpassing moeten doen.

- 45 euro voor de 3 nummers + het premium-album, als je ze komt ophalen op één van de stripbeurzen waar 't Vlaams Stripcentrum een stand heeft.
- 60 euro wanneer je wil dat dit alles verzonden wordt naar een adres in België.
- 65 euro wanneer je wil dat dit alles verzonden wordt naar een adres buiten België.

Storting van het juiste bedrag met vermelding "StripKiosk 2021" op het rekeningnummer BE40 0689 1048 4463 op naam van 't Vlaams Stripcentrum.

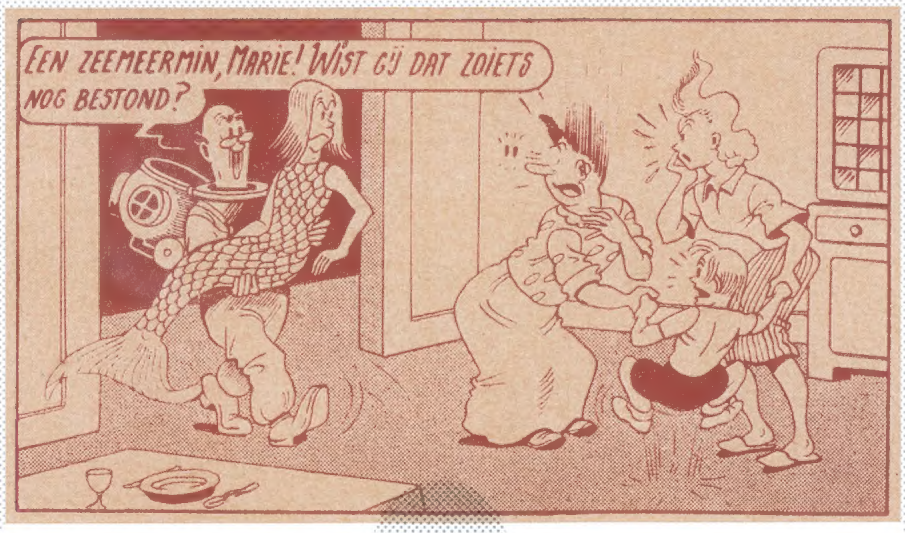

De familie SNOEK

DEEL 5 HET JAAR 1951

In het gezegende jaar 1951 leverde Willy Vandersteen een hele rits topwerken af. We denken aan de Suske en Wiske-verhalen *De Ringelingschat* en *De Tuftuf-Club* voor de rode reeks en *De Tartaarse Helm* voor de blauwe reeks. Daar bovenop nog het epos van *Tijl Uilenspiegel- Opstand der Geuzen* voor *Kuifje*. In dat jaar bereikt Vandersteen zijn stilistisch hoogtepunt. Ook de gagplaten van *de Familie Snoek* volgden deze tendens. We vonden prachtig uitgewerkte tekenplaten met veel details, zeer expressieve personages en mooi verzorgde decors.

Door Peter Van Hooydonck

Langs de andere kant weert Vandersteen meer en meer dialectvormen uit zijn taalgebruik. Waarschijnlijk groeit stilaan de kritiek op het gebruik van streektaal vanuit de hoek van het onderwijs en moet Vandersteen daar aandacht aan besteden. Het is een feit dat voor zijn *Suske en Wiske*-strip Pol Heyns, de hoofdredacteur van *Ons Volk*, werd ingeschakeld om de ergste fouten eruit te halen. De nieuwe strookjes passeerden eerst het bureau van Heyns vooraleer ze naar de *clicherie* gingen.

De eerste gags van het jaar staan nog in het teken van de dierenarts-carrière van Ademar. De boer komt zijn paarden terughalen uit observatie en treft ze aan in het salon, met een viool tussen de poten! Vandersteen op zijn best! Merkwaardig bij deze gag is dat de tekst van de partituur gewijzigd werd. In de krantenversie staat er *Prière d'une vierge*, het pianostuk van de Poolse componist Thecla Badarzewska, terwijl dit in de albumversie *Het Hutje bij de zee* is geworden, een bekend Vlaams/Nederlandse *evergreen*, naar de ballade van de Engelsman G.R. Thomas. ▸

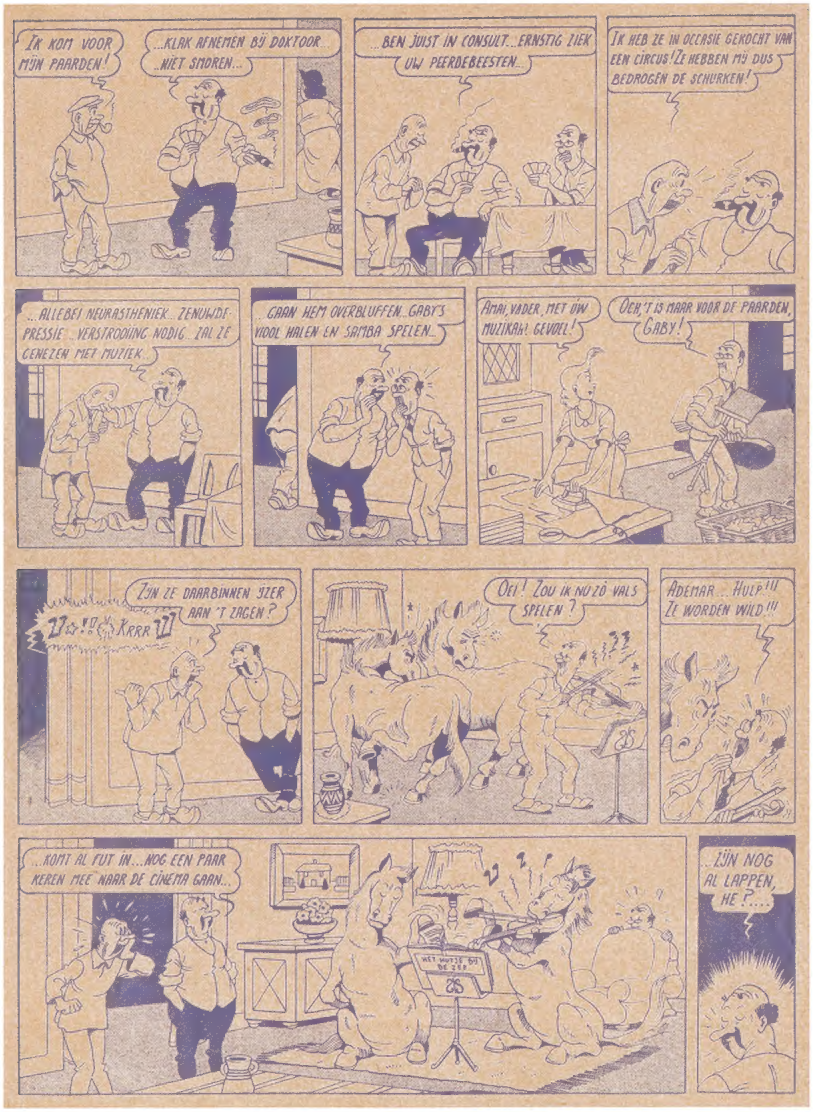
IK KOM VOOR MIJN PAARDEN!
...KLAK AFNEMEN BIJ DOKTOOR... ...NIET STOREN...
...BEN JUIST IN CONSULT...ERNSTIG ZIEK UW PEERDEBEESTEN...
IK HEB ZE IN OCCASIE GEKOCHT VAN EEN CIRCUS! ZE HEBBEN MIJ DUS BEDROGEN DE SCHURKEN!
...ALLEBEI NEURASTHENIEK...ZENUWDOF... PRESSIE... VERSTROOIING NODIG... ZAL ZE GENEZEN MET MUZIEK...
...GAAN HEM OVERBLUFFEN...GABY'S VIOOL HALEN EN SAMBA SPELEN...
AHAI, VADER, MET UW MUZIKAH! GEVOEL!
OCH 'T IS MAAR VOOR DE PAARDEN, GABY!
ZIJN ZE DAARBINNEN ZIEK AAN 'T ZAGEN?
KRRR
OEI! ZOU IK NU ZÓ VALS SPELEN?
ADEMAR... HULP!!! ZE WORDEN WILD!!!
...KOMT AL FUT IN...NOG EEN PAAR KEREN MEE NAAR DE CINEMA GAAN...
HET HUTJE BIJ DE ZEE
...ZIJN NOG AL LAPPEN, HE?...
...KOMT AL FUT IN...NOG EEN PAAR KEREN MEE NAAR DE CINEMA GAAN...
PRIÈRE D'UNE VIERGE
...ZIJN NOG AL LAPPEN, HE?...

◂ *In de albumversie is er sprake van de compositie Het Hutje bij de Zee*

▾ *Leonard Snoek in een vastgeroest duikerspak, het belet hem niet een dansje te plaatsen*

IK GELOOF DAT WE ER AL ZIJN, ADEMAR!
....HEEFT ER DE SCHIJN VAN....
EN HOE GERAAKT GE NU AAN ZO'N ZIEKE VIS?
...HEB DUIKERSPAK BIJ...ZAL U LATEN ZAKKEN
...SLUITSCHROEVEN ERG VERROEST...MOET VEEL FORS GEBRUIKEN...
MIJNHEER SNOEK LEONARD! DOCTOR IN NIKS!
EINDELIJK!
...KRIJGEN HELM NIET MEER LOS... ...ZAL MAAR VOORT LUCHT POMPEN...

▸ Het actieterrein verplaatst zich dan naar het water. Ademar Krab moet zieke vissen gaan genezen en neemt Leonard onder de arm. Deze moet in een aftands duikerspark afdalen in een vijver, maar het pak is verroest en Snoek geraakt er niet meer uit. 's Avonds danst hij op het bal... in het duikerspak. In de volgende aflevering vangt Leonard een zeemeermin op de bodem van de Schelde, een thema dat goed is om er 5 gags rond te bouwen. Ademar Krab, krap bij kas, ziet een kans om met de meermin geld te verdienen en trekt met een woonwagen de wijde wereld in, waar hij de kermissen en foren gaat afstruinen met zijn curiosum. We zullen de Krabs even moeten

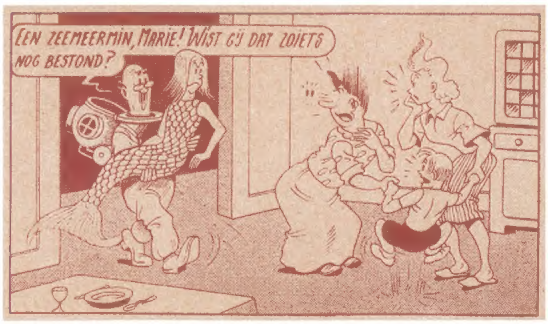

missen... Het gegeven van rondreizen met een zeemeermin zal Vandersteen enkele jaren later op meesterlijke wijze inbouwen in zijn *Suske en Wiske*-verhaal *De Ijzeren Schelvis*.

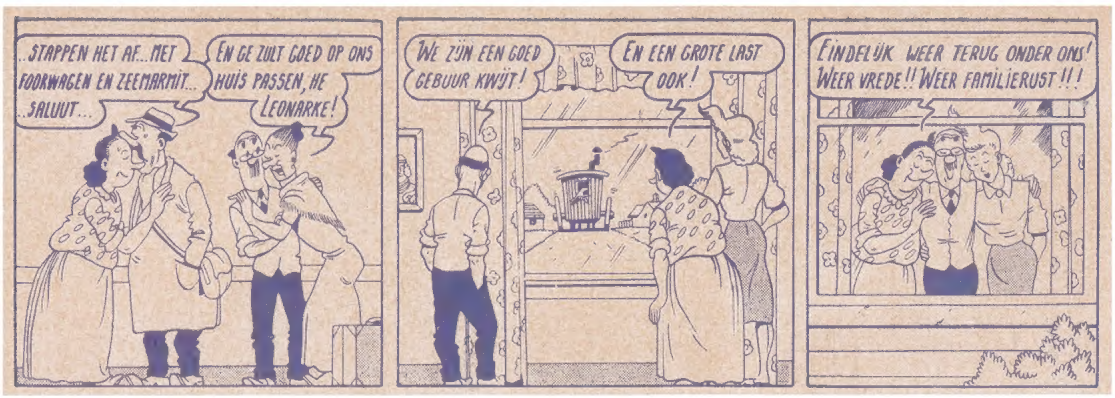
..STAPPEN HET AF...MET KOORWAGEN EN ZEEMARMIT... ..SALUUT...
EN GE ZULT GOED OP ONS HUIS PASSEN, HE LEONARKE!
WE ZIJN EEN GOED GEBUUR KWIJT!
EN EEN GROTE LAST OOK!
EINDELIJK WEER TERUG ONDER ONS! WEER VREDE!! WEER FAMILIERUST!!!

▴ *Ademar en Zulma vertrekken op circustoer met het meerminnetje. De lezer zal het even zonder dit komische duo moeten stellen.*

De familie SNOEK

De twee volgende afleveringen staan in het teken van de scouts. Sloeber is aangesloten bij een scoutsafdeling, en natuurlijk wordt Leonard, ook een ex-scout zoals Vandersteen, ingeschakeld met alle gevolgen van dien. De daarop volgende gag van 10 maart 1951 is bijzonder goed: Sloeber moet een vraagstuk oplossen en de hulp van vader Leonard wordt ingeroepen, die op dat ogenblik net aan het kaarten is met de dokter en de notaris. Niemand kan het antwoord vinden en het vraagstuk wordt dan maar zeer praktisch uitgevoerd, wat leidt tot prachtige situatiehumor. In een andere gag komt ook nicht Justine nog eens tevoorschijn: zij wil haar nieuwe verloofde voorstellen, een klein, onbenullig mannetje, dat ze makkelijk kan domineren. Leonard doet alsof hij dronken is om zo snel mogelijk weg te geraken.

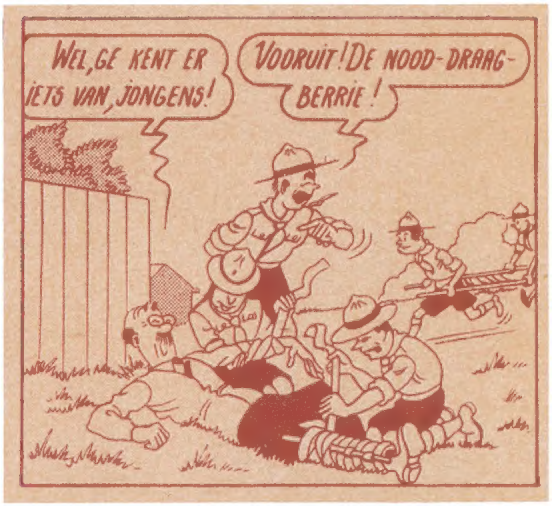

▲ *Vandersteen kon het niet laten af en toe scoutstaferelen in zijn strips te integreren*

Een andere markante mop is die waar Leonard gaat wandelen met Sloeber en de kleinkinderen en hij een stuk speelgoed moet kopen. Op het einde komt hij met een echte tram aangeduwd. Een tram met het nummer 40, net zoals die uit het Suske en Wiske-verhaal *De Stalen Bloempot*, een jaar eerder. Een tram die Vandersteen heel getrouw heeft nagetekend. De tram 40 reeds in het Brusselse, van Tervuren naar Treurenberg. Waarom hij precies die tram tot twee maal toe koos, is niet duidelijk.

▼ *Het moeilijke vraagstuk van Sloeber wordt proefondervindelijk opgelost*

GAAT HET NIET, ADELBERKE? KOM, GA NU MAAR SLAPEN!
IK ZAL DE UITKOMST VAN DAT VRAAGSTUK AAN UWEN VRAGEN ALS IK AAN 't KAARTEN MET DE NOTARIS EN DE DOKTER!
LEONARD, EEN HANDELAAR TIENGT 60 LITER WIJN VAN 5 90 FR. MET 35 LITER VAN 6 FR. EN GIET ER DAN 405 LITER WATER BIJ! BEREKEN DE PRIJS VAN DAT MENGSEL!
IK MOET EVEN EEN VRAAGSTUK OPLOSSEN VOOR ONZE SLOEBER! VOOR MANNETJES MI!
DOE MAAR OP!
IK VIND HET NIET, DOKTOOR!!
KOM HIER, SUKKELAAR!
VERGENS 175 LBS DE ZIEKENWAGEN DAAROP TERUGBETALEN
PARDON, DAT IS HET PROBLEEM NIET, DOKTOOR!
TELEFOON
IK BEN EEN REKENMACHINE VAN ONS BUREEL GAAN HALEN!
HET DE REGEL VAN DRIE KOM IK UIT AAN 4% INTEREST. DAT KAN ER NOG IN DOOR!
ALS WE NU EENS DE GETALLEN MET PRAKTISCH TE ZIEN? HET ZAL ER VOR DE VINDEN ZIJN
VOOR DAT ALLES LEONARD IS NOG NIET THUIS! ER MOET IETS GEBEURD ZIJN
?
HEZO, DAT ZIJN MIJN 65 LITER WATER!
IK BEN ECHT BENIEUWD WAT DAT GRAPJE MIJ EIGENLIJK GAAT KOSTEN!

Daarna krijgen we twee afleveringen die in het teken staan van de belastinginspecteur die op bezoek komt, met een zeer geslaagde scène waarbij de Snoeks hun interieur vernielen om de indruk van armoede te wekken. Het is in deze periode dat we zeer mooi uitgewerkte gags zien, met veel details, gedetailleerde decors en expressieve, vaak pathetische personages. ▸

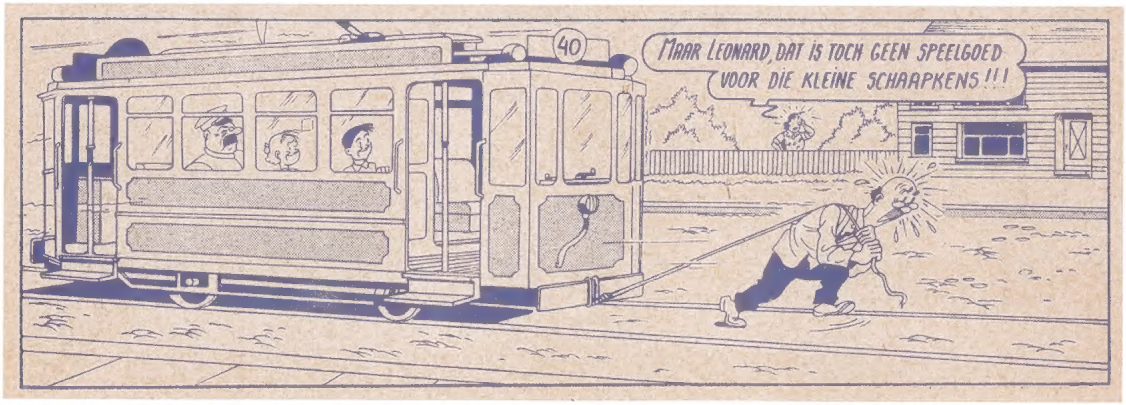

▲ *Willy Vandersteen tekende deze tram zeer nauwkeurig na*

Stilaan naderen we de maand juni en krijgen we enkele seizoensgebonden gagsituaties: één rond de kersenpluk, waarbij de vogels er met de volledige oogst vandoor gaan. En één rond de prijsuitreiking op school van Pietje en Mietje, waarbij iedereen hetzelfde idee had om de kleintjes te verrassen met een kinderfietsje. Resultaat: 6 kinderfietsjes! Vaak gebruikt is de mop van het bestellen van een meubelstuk dat niet door de deur kan. Bij Snoek is dat een piano waarvoor hij een hele muur uitbreekt om hem binnen te krijgen. Uiteindelijk blijkt de piano bestemd voor de buren. Een vergelijkbare gag vonden we in de reeks *De Grappen van Lambik*, waar een fauteuil te groot is voor de deur, en waarbij het hele huis er moet aan geloven.

IS MENEER SNOEK THUIS, MEVROUWTJE?
ZEKER, MENEER DE CONTROLEUR!
MENEER SNOEK, IK KOM ME EXCUSEREN, WE HEBBEN U 1,25 FR. TE VEEL BELASTINGEN AFGEHOUDEN!

▲ *De Snoeks breken hun huisraad af uit schrik voor een hogere belasting. Bemerk de graad van detail die Vandersteen hier aanbracht.*

De familie SNOEK

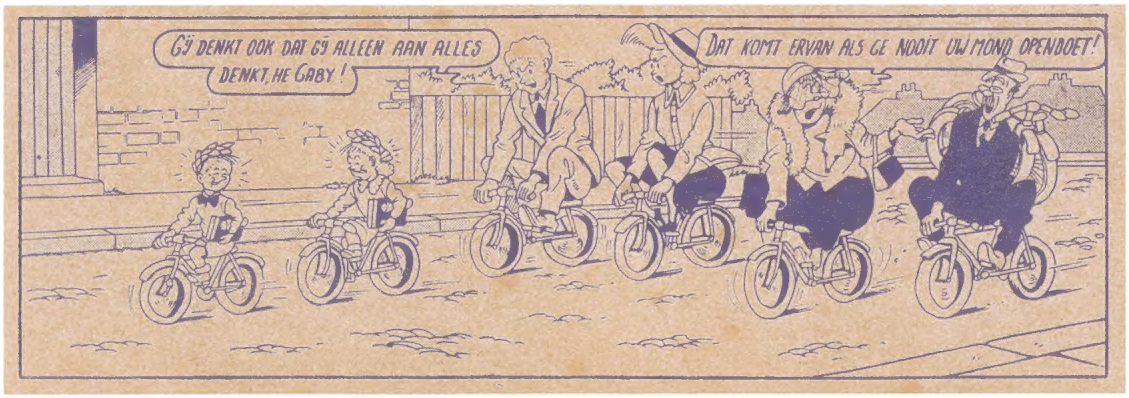

Slechte afspraken leiden ertoe dat Pietje en Mietje heel wat reservefietsjes hebben!

Zo zijn we in de zomermaanden geraakt en trekken Marie en Gaby naar zee, terwijl Leonard thuis blijft, zeer tot ongerustheid van Marie. Stan vraagt of Leonard mee een pintje gaat pakken: ze geraken verzeild in café *De Moriaen* , de fameuze kelderkroeg op de Antwerpse Stadswaag, één van de pleisterplaatsen op Vandersteens uitgaansroute van de maandagavond. Het is in diezelfde Moriaen dat er ooit een foto werd gemaakt van Wim Goderis en Willy Vandersteen samen, werkelijk een zeldzame opname.

Een zeker te vermelden gag is deze waarin een delegatie van de Vrouwenbond op bezoek komt bij Marie Snoek, die echter niet thuis is. Leonard neemt dan maar verkleed de plaats in van zijn vrouw. Hij drinkt een borrel, steekt een pijp op, en valt daardoor zeer in de smaak van de bezoekers.

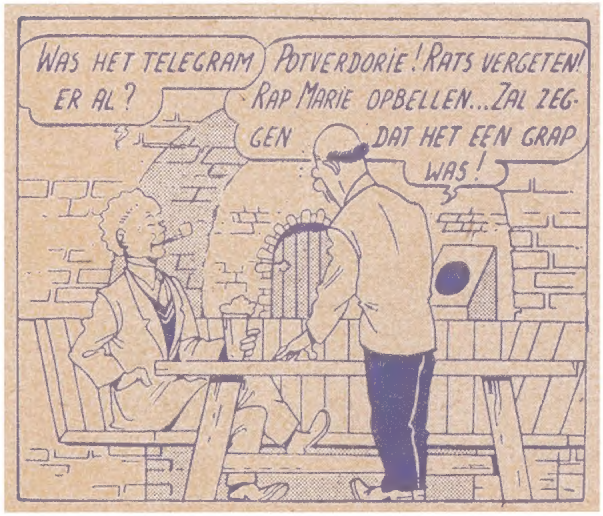

Ademar en Stan drinken een pintje in De Moriaen

In 1951 worden een aantal gagsituaties geweven rond het hondje van de Goderissen, toen ze nog in de Ter Varentstraat in Mortsel woonden. Koen Goderis wist het hondje nog heel goed te beschrijven, met zwarte vlekken op de rug, hij kon er zelfs nog een foto van opdiepen. Waarschijnlijk was het diertje nog niet zindelijk bij de aanvang van de reeks van 5 moppen, die Vandersteen en Goderis verzonnen, want de plasjes liggen overal. Het hondje verkocht ook heel wat last wanneer de directeur van Snoek op bezoek kwam, en het diens bolhoed onder *poten* nam.

Dan is het tijd voor de grote schoonmaak, ook een traditioneel evenement in elk huishouden uit die tijd. Leonard wordt ingezet voor allerlei klusjes: hij moet plafonneren, behangen, lusters afwassen, en telkens loopt het natuurlijk faliekant af. Wanneer Marie en Leonard elk hun behanger laten komen, ontstaat er een gevecht in regel. De ene behanger heet Klavermans, mogelijk een verwijzing naar een bestaand figuur. Gaby moedigt hen aan van op de zijlijn: "*Verover de neutrale zone!*", een zinspeling op de situatie in de Koreaanse stad Kaesong, waar de eerste onderhandelingen begonnen voor een wapenstilstand in de oorlog in Korea en waar een neutraal gebied werd vastgelegd in juli 1951.

Het hondje van de Goderissen zorgt voor heel wat animo ten huize Snoek

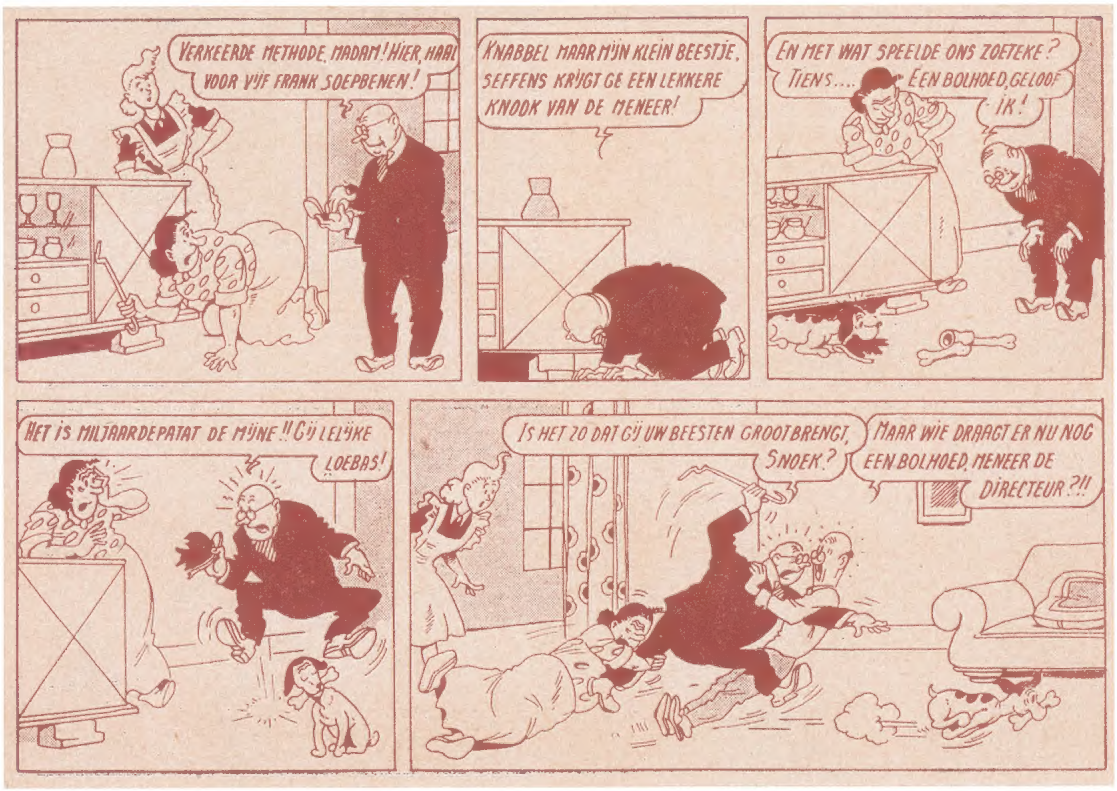
VERKEERDE METHODE, MADAM! HIER, HAAL VOOR VIJF FRANK SOEPBENEN!
KNABBEL MAAR MIJN KLEIN BEESTJE, SEFFENS KRIJGT GE EEN LEKKERE KNOOK VAN DE MENEER!
EN MET WAT SPEELDE ONS ZOETEKE? TIENS.... EEN BOLHOED, GELOOF IK!
HET IS MILJAARDEPATAT DE MIJNE!! GIJ LELIJKE LOEBAS!
IS HET ZO DAT GIJ UW BEESTEN GROOTBRENGT, SNOEK?
MAAR WIE DRAAGT ER NU NOG EEN BOLHOED, MENEER DE DIRECTEUR?!!

De familie SNOEK

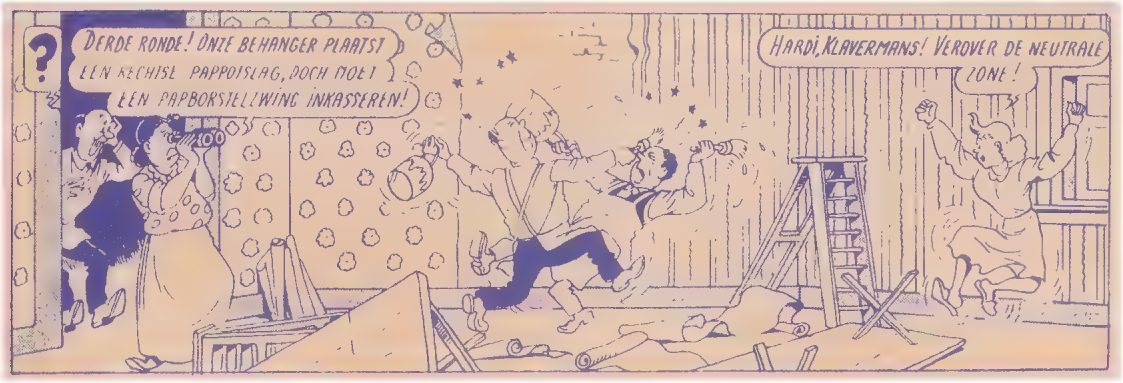
DERDE RONDE! ONZE BEHANGER PLAATST EEN KECHISE PAPPOISLAG, DOCH MOET EEN PAPBORSTELLEWING INKASSEREN!
HARDI, KLAVERMANS! VEROVER DE NEUTRALE ZONE!

▲ *Het gevecht tussen de behangers. Gaby Snoek refereert naar de toestand in Korea.*

De eindejaarsperiode nadert. Eerst Sinterklaas, waar Sloeber graag het Vlaamse Sprookjesboek van Maurits De Meyer wil krijgen. Dit boek van de hand van de Algemeen Directeur van de *Standaard-Boekhandel*, verscheen voor het eerst in 1951 en kende zeer veel herdrukken. In het album van *De Schat van Beersel*, dat in 1954 verscheen, werd achteraan een advertentie opgenomen voor dit Vlaamse standaardwerk. ▸

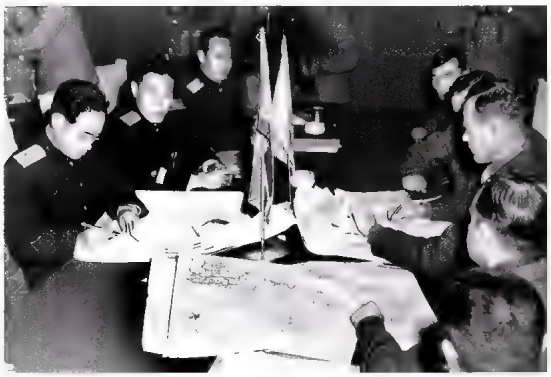

▲ *Het ondertekenen van een wapenstuilstand in het conflict in Korea*

EN WAT IS HET DATGE NIET DURFT VRAGEN SLOEBERKE?
HIJ ZOU GRAAG „HET VLAAMSE SPROOKJESBOEK„ WILLEN...
HIJ KRIJGT HET NIKS! LIEVER IETS VAN EIGEN BODEM DAN IETS VREEMDS!

▲ *Dit fragment uit een gag uit de Sinterklaasperiode werd niet opgenomen in de albums (uit* Het Nieuwsblad *van 15 november 1951)*

▲ *De stofwikkel van het Vlaamse Sprookjesboek dat een rol speelde in een Snoek-aflevering*

VADER DE WINNAARSLIJST VAN DE TOMBOLA.. " HELP DE OUDERLINGEN " IS UITGEKOMEN!
MARIE, WAAR ZIJN DIE LOTJES? IK VRAAG WAAR DIE LOTJES ZIJN
GE HEBT ZE NATUURLIJK WEER STOMWEG VERKEERD GELEGD!
HA! HIER ZIJN ZE! GE HADT VERGETEN ZE MIJ TE VRAGEN!
MARIE! WE HEBBEN DE ZESDE PRIJS! EEN STOFZUIGER!
HOERA!!!
IK GA HEM RAP AFHALEN!
ALSTUBLIEFT! MAAR ZOUDT GE NOG EVEN BIJ ONZE DIRECTEUR WILLEN GAAN?
"HELP DE OUDERLINGEN"
DE EDELMOEDIGE WINNAARS STAAN GEWOONLIJK HUN PRIJS AF AAN HET WERK..
DANK U, MENEER!.. MAAR DE ECHTE CHIEKE TYPEN DOEN NOG IETS MEER
ZIE SLOEBERKE ZICH MAAR AMUZEREN MET ON ZE OUDE STOFZUIGER! HA! DAAR IS VADER!
HEU IK HEB DE STOFZUIGER VERWISSELD VOOR EEN GEPENSIONNEERDE .. HEU. .. DIE WE EEN MAAND DE KOST MOETEN GEVEN!

▲ *De aflevering rond de actie Help de Ouderlingen. De dame op strook 3 zou Simone De Nave kunnen zijn, maar daar hebben we geen zekerheid over.*

De andere decembergags staan in het teken van de actie *Help de Ouderlingen*. Deze actie werd opgezet door Simone De Nave en was het eerste naoorlogse initiatief om aandacht te hebben voor het lot van de ouderen van dagen, die het, in de nasleep van de oorlog, niet altijd makkelijk hadden. Simone De Nave stond in 1950 aan de wieg van de organisatie *Fedos* (*Federatie van Onafhankelijke Senioren*) en slaagde er blijkbaar in Vandersteen voor haar karretje te spannen. In de eerste gag wint Leonard met een tombola van de actie een stofzuiger, maar laat zich ompraten door de directeur van *Help de Ouderlingen* om gedurende één maand een bejaarde in huis op te nemen. Deze oude man was in een vorig leven een dierentemmer in een circus, wat enkele mooie

De familie SNOEK

gags oplevert. Zo moet Leonard als een tijger van de ene naar de andere ladder springen. Dit fragment werd gebruikt voor de cover van het 9de Snoek-album *Snoek heeft Ambras*. Rond dit thema werden 5 gags gesmeed. In 1951 werden geen Kerst- of Nieuwjaarsafleveringen gemaakt, in de krant van 29 december 1951 stond zelfs helemaal geen gag.

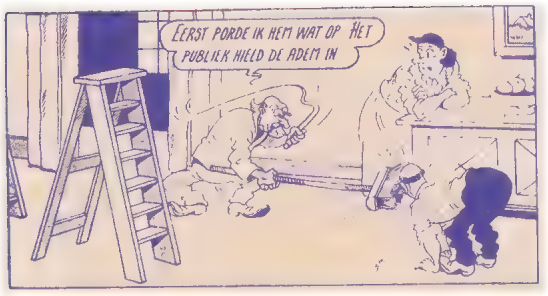

▲ *De prent die de inspiratie bracht voor de covertekening van Snoek heeft Ambras*

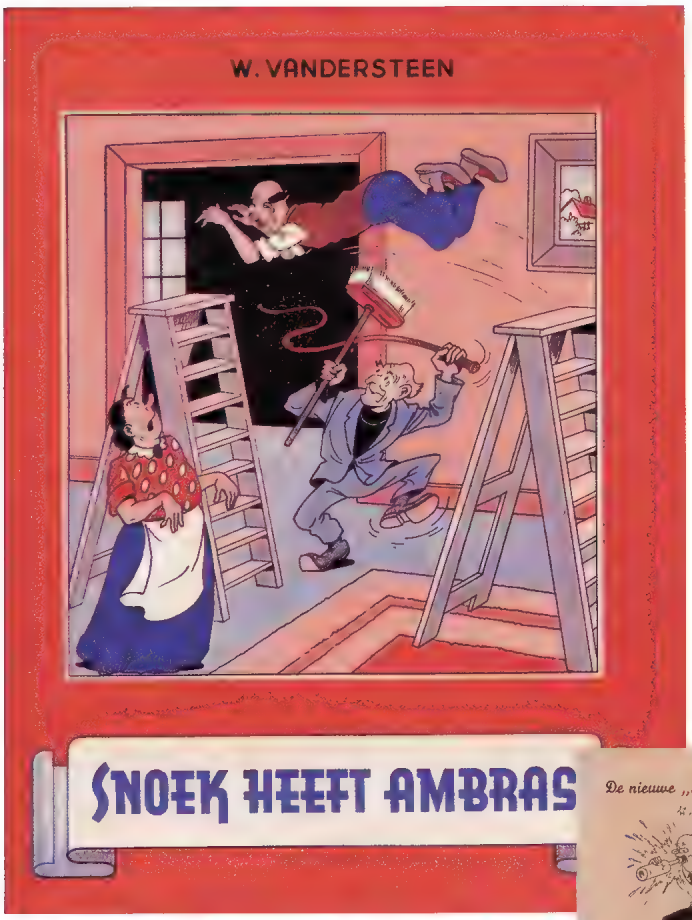

◀ *De cover van Snoek heeft Ambras, het 9de album dat in 1952 op de markt kwam*

▼ *Omslag van de uitgeverij met publiciteit voor Snoek heeft Ambras*

De nieuwe „Snoek" is er!

PRR

Snoek heeft Ambras
door Willy Vandersteen

Leonard Snoek heeft nu weer am
bras met hopen met zijn directeur,
met zijn lepe buurman Aldemar met
een gepensioneerde circuitenmeer,
als toneelspeler, enz. Maar ook in
het huishouden slaat onze goedige
pechvogel weer zijn originele kui-
ren uit, waardoor hij bijna altijd
het kind van de rekening is.
Een nieuw vrolijk album waar de
kinderen en hun ouders
weer op uit zullen zijn! 28 frank

De Heer D.DROESHAUT
Oude Brusselseweg,171
GENTBRUGGE
8/118/G

DRUKWERK verzonden door de N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL, Lange Kruisstraat 2, Gent

JEAN ROBA
Bollie en Billie
Microhelden en reclamecuriosa

In 1959 wordt in het *Spirou*-vakantienummer van 2 juli (nr. 1107) een eerste miniboekje, '*Les Stroumpfes Noirs*' (door Peyo), als los supplement toegevoegd. Het groot blad moet volgens aangegeven plooilijnen gevouwen en verknipt worden tot een zelf in te binden mini-boekje.

Door Philippe Mouvet,
met dank aan Joppe Broeckhoven voor het Nederlandstalige bronmateriaal.

Bedoeld als eenmalig initiatief zal het concept echter later op het jaar weer opgevist worden wanneer het blad op zoek gaat naar een promostunt om op de Franse markt het gloednieuwe stripweekblad *Pilote* te kunnen counteren. Het eerste nummer van *Pilote* ligt immers op 29 oktober bij de krantenboer en het blad pakt vanaf dan wekelijks op de middenpagina's uit met een grote didactische posterplaat, een 'Pilotorama'.
Spirou, de Franstalige tegenhanger van *Robbedoes*, gaat dus in de tegenaanval door vanaf nr. 1125 van 5 november haar lezertjes op een heuse reeks miniboekjes als losse knutselplaten te trakteren. Na '*Les Schtroumpfs Noirs*' (nr.1107) volgen zo van nr.1125 tot en met 1134 nog 10 boekjes, gemaakt door onder andere Gerald Forton, Eddy Paape, (nogmaals) Peyo, Franquin, Jidehem, Mitacq en Roba.

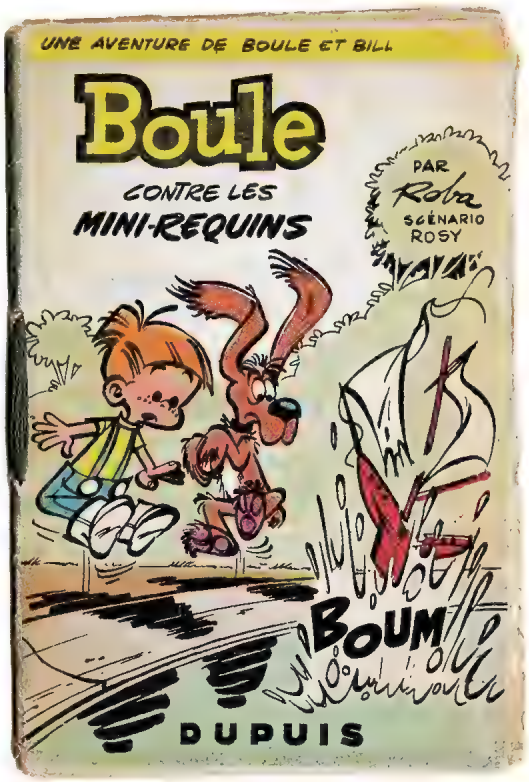

▲ *De cover van het micro-verhaal* Boule contre les Requins, *uit de Franstalige* Spirou *van 24 december 1959*

Deze eerste korte reeks (ongenummerde) miniboekjes is enkel in het Frans verschenen. Pas vanaf nr. 1135 van 14 januari 1960 wordt zowel in *Spirou* als in *Robbedoes* de eigenlijke Robbedoes-microbibliotheek opgestart. Deze reguliere boekjes tellen minder pagina's dan die van de ongenummerde losse reeks, en zijn nu uit te knippen uit de geniete middenpagina's van het weekblad.

Voor Peyo betekent de eerste ongenummerde reeks mini-boekjes ook het begin van de Smurfen als volwaardige zelfstandige mini-heldjes. Voor Jean Roba is het de gelegenheid om, naast zijn samenwerking met Franquin voor promotionele afleveringen van de avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot voor de Franse krant *Le Parisien Libéré*, met een eigen creatie uit te pakken.

De twee vinyl-popjes van Bollie en Billie (1964)

Het is dan ook in '*Boule contre les mini-requins*', als supplement voor *Spirou* nr. 1132, dat Bollie en Billie het levenslicht zien. De week nadien trakteert Franquin op zijn beurt de lezertjes op '*Noël et l'Elaoin*' waarin Roeltje zijn eerste avontuur(tje) beleeft.

De lezers reageerden zo enthousiast op deze nieuwe stripvriendjes dat Peyo-Roba-Franquin '*in no time*' door Dupuis tot 'Heilige Drievuldigheid' zal worden uitgeroepen. Voor Dupuis zal het snel duidelijk zijn: de ideale formule voor een geslaagd Robbedoesnummer zou uit 1/3 Peyo (Smurfen of Johan en Pirrewiet), 1/3 Roba (Bollie en Billie of De Sliert) en 1/3 Franquin (Robbedoes en Guust Flater) moeten bestaan. Simpel, toch...

Roba mag meteen in 1960 op groot formaat een eerste kortverhaal van Bollie en Billie, '*Alle visjes vliegen*', in *Robbedoes* nr. 1146 plaatsen. Vanaf nr. 1169 beleven ze allerlei avonturen in wekelijkse losse gags en worden ze snel een vaste waarde in het blad. In 1962 verschijnt hun eerste volwaardige Dupuis-stripalbum.

ROBA, de reclametekenaar. Ooit zo begonnen, nooit opgehouden...

Wat Roba en Peyo gemeen hebben is dat ze, vooraleer ze als striptekenaars voor Robbedoes begonnen te werken, eerst een loopbaan als reclameontwerper hadden, Roba zelfs met erg veel succes als hoofd van het tekenbureau van reclameagentschap CREAS te Brussel. Misschien hebben ze daarom sneller dan gewoonlijk door dat de personages, die ze net gecreëerd hebben, uitermate geschikt zijn om zich met succes als lokmiddel in de wereld van de kinderreclame te positioneren.
De Smurfen en Bollie en Billie zijn gezellige, humoristische striphelden van de nieuwe generatie. Minder 'voorbeeldig', braaf en gepolijst dan hun voorgangers Kuifje en Robbedoes. Het zijn papieren vrienden met wie je graag zou gaan ravotten.

Reclameagentschappen zijn zich sterk bewust van de veranderende tijdsgeest in de prille *sixties* en passen hun strategieën wat betreft kinderreclame resoluut aan. Kinderen zijn de (consumerende) volwassenen van morgen, en voorlopig vooral als mini-ambassadeurs perfecte publiciteitsagenten binnen het gezin. Firma's staan te popelen om de stripfiguurtjes van de nieuwe generatie in te schakelen in hun toekomstige publicitaire boodschappen!

Bollie en Billie hebben daarin trouwens ook een streepje voor op hun papieren concurrentjes: hun avonturen spelen zich af in een alledaags doorsnee gezin annex buurt, met dito vriendjes en kinderactiviteiten. Trouwens, ze maken eigenlijk al een beetje deel uit van de familie, want ook de ouders lezen *Robbedoes*... Het zouden je buren kunnen zijn, je schoolkameraadjes, je vriendjes. En als een vriend je iets vraagt, kun je toch niet weigeren?

Kortom: het gezellige papieren wereldje van Roba leent zich in zijn geheel perfect om groot en klein in het huishouden te overtuigen om je product te kopen.

MEUDON, 'zuiver, licht en bruisend'

In 1960 is de firma Meudon, producent van mineraalwater en limonades, één van de sponsors van de jaarlijkse *Robbedoes*-strandspelen aan de Belgische kust.
Vanaf 1961 stopt Meudon de sponsoring van die spelen, maar doet wel beroep op Roba om zijn drankassortiment doeltreffender en op een sympathieke manier bij de kinderen aan te prijzen.

Als grote fan van stripgerelateerde reclamecuriosa kan ik het niet laten om jullie al dat gezellige ROBA-materiaal uit begin jaren '60 chronologisch te tonen. Leuke hebbedingetjes uit de prilste Bollie en Billie-gekte ook!

▲ *Kartonnen display voor Meudon (1961)*

1961

In *Robbedoes* nr. 1210 van 22 juli verschijnt een geïllustreerde aankondiging met vragenlijst voor een eerste Meudon-prijskamp. Door de antwoorden op de vragen samen met een aantal Meudon-etiketten (los te weken van de flesjes drank) naar de firma op te sturen, kon men allerlei prijzen winnen. Op de kleurenillustratie staan twee kinderen afgebeeld die tijdens de rustpauze van een voetbalmatch een 'lekker en zoet' glas Meudon-orange limonade drinken. Van deze tekening is een erg decoratieve **kartonnen display** (43 x 29,5 cm) met ophanging voor de winkeliers gemaakt.

▾ *Boekje met in te kleuren postkaarten (1962)*

COMMENT GAGNER UNE BOUTEILLE DE MEUDON AVEC 2 CRAYONS
HOE WIN JE MET 2 POTLODEN EEN FLES MEUDON
Meudon
OFFRE
2 crayons couleur + 2 splendides cartes postales à colorier.
SCHENKT
2 kleurpotloden + 2 prachtige postkaarten om te kleuren.

▴ *Het bierviltje voor Meudon (1962)*

1962

Meudon-limonade wordt in 1962 voor een eerste keer gepromoot door Bollie en Billie. Ik heb voor dat jaar geen informatie over een mogelijke Meudon-prijskamp gevonden, maar wel drie gezellige reclame-items:

- een mooie **kartonnen kleurendisplay** met Bollie en Billie, ongeveer even groot (en met een gelijkaardige ophanging) als die uit 1961;
- dezelfde tekening vindt men ook terug op een vierkant **kartonnen onderleggertje** (‘bierviltje’);
- het derde item is meteen het leukste: een klein boekje met twee in te kleuren postkaarten en twee kleurpotloodjes. Op het kaftje prijkt Bollie, weliswaar door een anonieme tekenaar in beeld gebracht. Meteen dus ook het allereerste Bollie en Billie **kleurboekje**. ▸

▴ *Kartonnen display voor Meudon (1962)*

▲ *Reclame-plooifoldertje (1963)*

1963

In dat jaar worden de twee kinderen uit de publiciteit van 1961 terug opgevoerd in een **reclame-plooifoldertje** (11 x 13 cm, uitgevouwen 33 x 13 cm) om een nieuwe Meudon-prijskamp voor te stellen, met hierin het deelnemersformulier. Een mooie kleurenfolder die ik enkel in het Frans heb gevonden, maar die zeker ook in het Nederlands bestaat.

1964

Twee nieuwe kartonnen onderleggertjes ('bierviltjes') met Bollie en Billie dateren vermoedelijk uit 1964. Deze zijn niet gedateerd, maar de grafische vormgeving van de personages (die tussen 1959 en 1965 sterk evolueert) is vergelijkbaar met die uit de gagstrip uit dat jaar.

▲ *Twee nieuwe bierviltjes voor Meudon (1964)*

De grafische evolutie van Bollie en Billie: tekening in een poëziealbum (1961), op de cover van het eerste album (1962) en voor het programmaboekje van de *Grand Cirque Spirou* (1965)

... en een extraatje uit 1965

Om deze evolutie te illustreren toon ik hier ook een erg zeldzaam **programmaboekje** van het Franse *Grand Cirque Spirou* voor 1965. In 1959 en 1960 toerde een eerste Belgisch Robbedoes-Circus in Wallonië en over de grens in Noord-Frankrijk. Vanaf 1961 nam het Franse *Spirou-Circus* de fakkel over en deed in de zomermaanden gedurende 15 jaar vele badplaatsen aan van de Frans Atlantische kust.

Illustratie uit het promotionele notaboekje voor weekblad Robbedoes *(1961)*

Uitgeverij Dupuis

Om het Meudon-promotiemateriaal beter in de tijd te kunnen situeren ten opzichte van de vroege Dupuis-merchandising, geef ik hier ook de verschijningsdatums van dit officieel materiaal mee:

1962: de twee **Latex-popjes** van Bollie en Billie
1964: de twee vinylpopjes ('**piepers**') van onze twee heldjes
1965: de reeks van 6 **postkaarten** uit de Dupuis-shop
1967: de twee **sleutelhangers** en de reeks **transferplaatjes** ('decalcomanies') uit de Dupuis-shop.

Pas nadien komt de echte *boom* van Bollie en Billie-curiosa en -reclamemateriaal.

Met andere woorden: Meudon was er wel héél snel bij om de rode loper voor Roba en zijn personages uit te rollen. Een echte trendsetter!

Bob De Moor in de Collectie Fenix

Inspecteur Marks

We gaan door met Bob De Moor!

In de Fenix-collectie verschenen reeds een respectabel aantal albums gewijd aan het werk van deze Vlaamse grootmeester, en we krijgen er geen genoeg van.

In de loop van de laatste 50 jaar hebben verschillende uitgeverijen een flink deel van het oeuvre van Bob De Moor voor het eerst in album uitgegeven.

Met in 2020 ***Dat Wondere Pimpeltje*** en in 2021 de 2 stripverhalen van ***Inspecteur Marks***, vervolledigen we de albumuitgaven van de stripverhalen die in de *Kleine Zondagsvriend* (KZV) verschenen. Los daarvan brengen we op de volgende pagina de enige gagplaat van *Fikske* die ooit werd gepubliceerd: *Fikske neemt wraak* verscheen in het weekblad *Ons Volkske* nr. 33 van 1949.

Met dank aan de familie De Moor voor de toestemming!

Marc de Lint

De Collectie Fenix breidt uit!

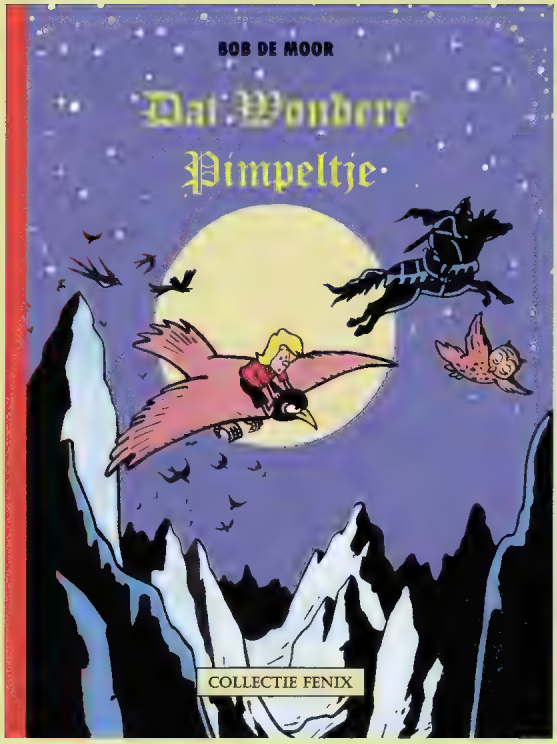

In oktober brengt de Fenix-collectie opnieuw een Bob De Moor-verhaal: *Dat Wondere Pimpeltje*, een verhaal dat oorspronkelijk in *De Kleine Zondagsvriend* verscheen.

Andere titels die in de Fenix-collectie verschijnen:

- 142: Jacques Laudy: **Jagers op Fabeldieren** (Hassan en Kaddour)
- 143: Hurey: **De Lustige Kapoentjes**
- 144: Rik: **Bazielken**
- 145: Dirk Nuyts: **Mahima** (Joethi)
- 146: Bob De Moor: **Dat Wondere Pimpeltje**
- 147: Rik: **De Tintelende Tiara** (Dees Dubbel)
- 148: Buth: **De ET krater** (Thomas Pips)
- 149: Marcel Steurbaut: **De Opiumchinees** (Tom en Marie-Ann)

FIKSKE NEEMT WRAAK

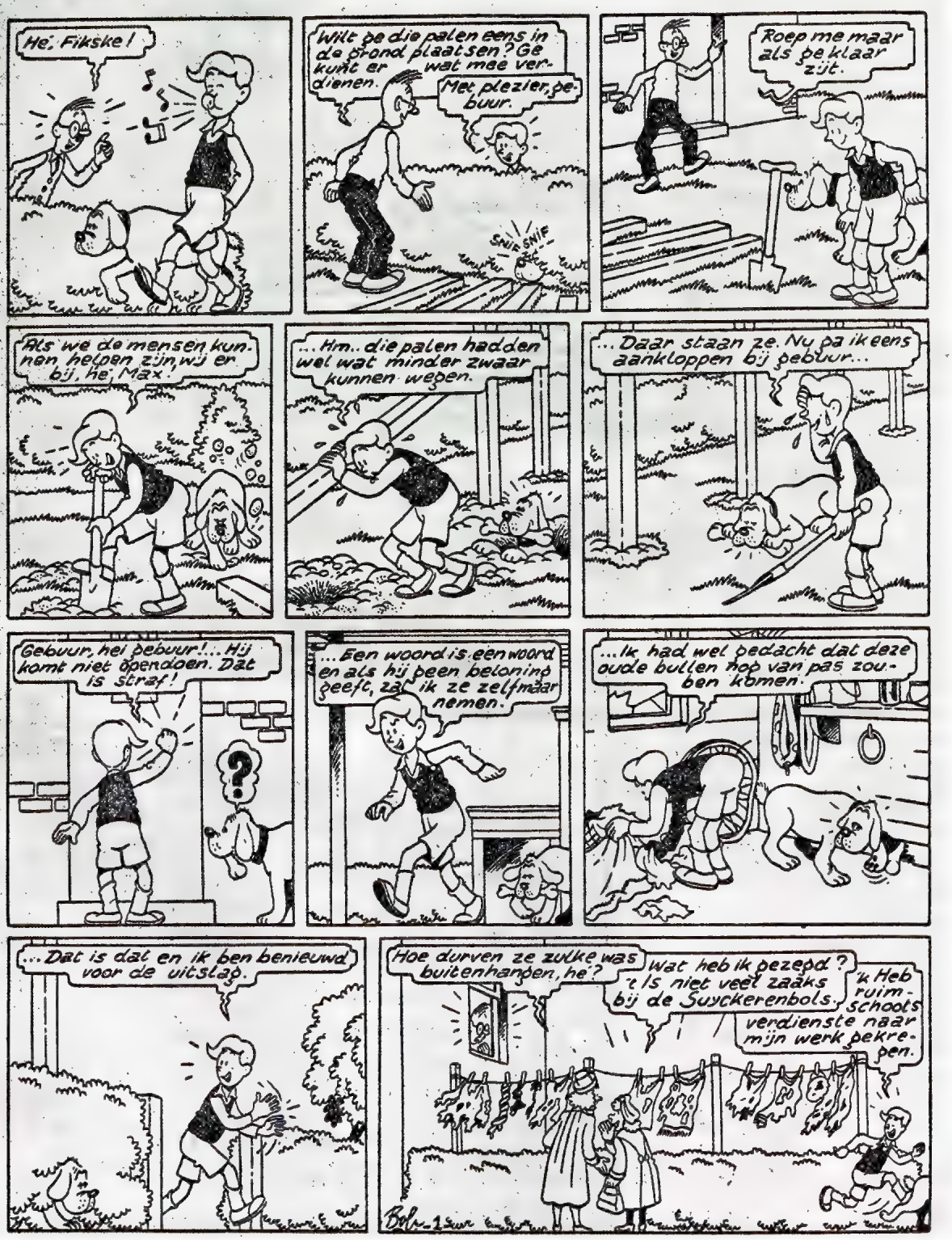
He, Fikske!
Wilt ge die palen eens in de grond plaatsen? Ge kunt er wat mee verdienen.
Met plezier, gebuur.
SNIF SNIF
Roep me maar als ge klaar zijt.
Als we de mensen kunnen helpen zijn, wij er bij, he, Max!
...Hm.. die palen hadden wel wat minder zwaar kunnen wegen.
...Daar staan ze. Nu ga ik eens aankloppen bij gebuur...
Gebuur, hei gebuur!... Hij komt niet opendoen. Dat is straf!
?
...Een woord is een woord en als hij geen beloning geeft, zal ik ze zelf maar nemen.
...Ik had wel gedacht dat deze oude bullen hop van pas zouden komen.
...Dat is dat en ik ben benieuwd voor de uitslag.
Hoe durven ze zulke was buitenhangen, he?
Wat heb ik gezegd? 't Is niet veel zaaks bij de Suyckerenbols.
'k Heb ruimschoots verdienste naar mijn werk gekregen.
Bob-1

STRIPSPRANKELS

Als stripplaten GRAMMOFOONPLATEN worden

Tot 1947 had Hergé een commercieel agent in dienst, een zekere Bernard F. Thièry, die voor hem contracten afsloot tot het gebruik van zijn stripheld Kuifje voor allerlei speelgoed en merchandising. Als deze samenwerking wegens financiële malversaties van de agent door Hergé wordt stopgezet, neemt Raymond Leblanc, baas van de Lombard-uitgeverij en de weekbladen Tintin en Kuifje, de fakkel van Thièry over.

De zakelijke samenwerking met Hergé met betrekking tot licentiebeheer van Kuifje-merchandising verloopt vlot. Als uitgever van het weekblad Kuifje beseft Leblanc dat ook voor hem de markt van de stripgerelateerde merchandising een lucratieve bezigheid zou kunnen worden. Buiten de Kuifjestrip groeit namelijk eveneens het succes van andere stripreeksen uit zijn jeugdblad. Ook korte verhalen worden door de jonge lezers erg gesmaakt. Eigenlijk is er begin jaren '50 in het weekblad al een berg materiaal verschenen waar best wel iets mee te doen valt... Waarom dan ook niet proberen om deze onder een andere, originele vorm op de markt te brengen? Radio-uitzendingen voor de jeugd worden populair. Spannende luisterspelen kluisteren de jonge luisteraars aan het toestel. Net gesproken films! Is het misschien niet het ogenblik om de jeugd via andere kanalen kennis te laten maken met het stripwereldje van het weekblad Kuifje? Waarom van stripplaten geen grammofoonplaten maken, als missing link tussen strip en cinema?

Dat komt goed uit, want ook de platenfirma's DECCA, FESTIVAL, PHILIPS en VICTORY waren klaar voor een avontuur met de strip.

Door Philippe Mouwet,
met dank aan Jean-Pierre Hendrickx en Joppe Broeckhoven voor het Nederlandstalige bronmateriaal

De zeldzame luisterschijfjes van platenfirma VICTORY voor de collectie "Une histoire du Journal Tintin"

De eerste proefballonnetjes voor deze collectie zijn louter in het Frans verschenen en zijn bij Nederlandstalige verzamelaars vrij onbekend. Ze zijn ook redelijk zeldzaam.

In 1955 brengt VICTORY drie **78T**- platen uit.

1 - '***La chanson de Tintin***' is eigenlijk geen echte luisterplaat met een ingesproken verhaal, maar brengt het introlied dat afgespeeld werd bij het begin van de bijeenkomsten van leden van de Kuifje's Club, georganiseerd door het weekblad. Het lied werd ingezongen door Christian Juin. Dank zij de plaat kunnen de Clubleden voortaan ook zelf thuis zulke sfeervolle bijeenkomsten organiseren.

2 - '***Le virage de la peur***' is de eerste echte plaat uit de reeks '*Verhalen uit het Weekblad Kuifje*'. Het verhaal van Jean Graton (scenario en tekeningen) waarop de plaat gebaseerd is verscheen in *Kuifje* nr.1 van 6 januari 1954 als '*De fatale bocht*'. De platenhoes herneemt de kaftillustratie van dit nummertje als lijntekening (in bruine druk). ▸

▲ *De hoes van de Victory-plaat* La Chanson de Tintin

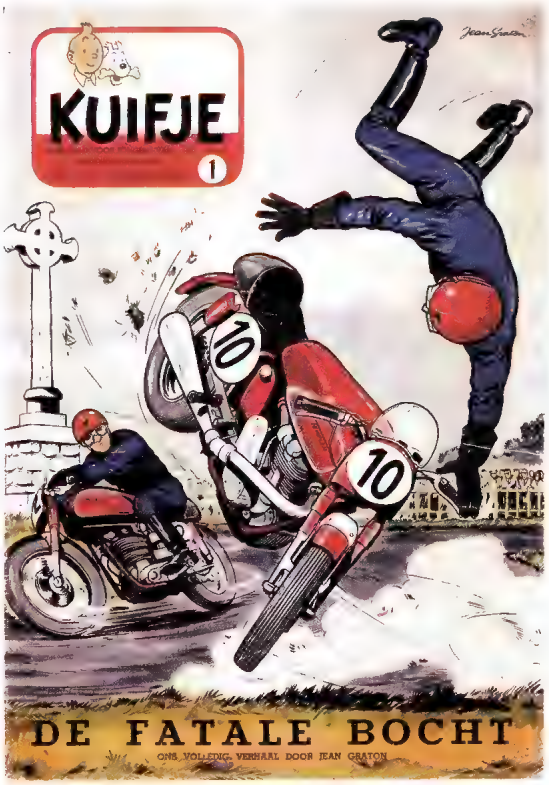

▲ *De hoes van* Le Virage de la Peur *en de voorplaat van* Kuifje *nummer 1/1954*
◂ *Een folder van Victory/Festival grammofoonplaten*

3 - '***Casaque verte et toque cerise***' is de tweede plaat uit de reeks. Het verhaal van Fred Funcken (tekeningen) en Yves Duval (scenario) verscheen als '*Queen Mab's eerste koers*' in *Kuifje* nr.28 van 16 juli 1953. Ook hier herneemt de platenhoes de kaftillustratie van het weekblad, maar ditmaal worden drie kleuren gebruikt: groen, bruin en rood.

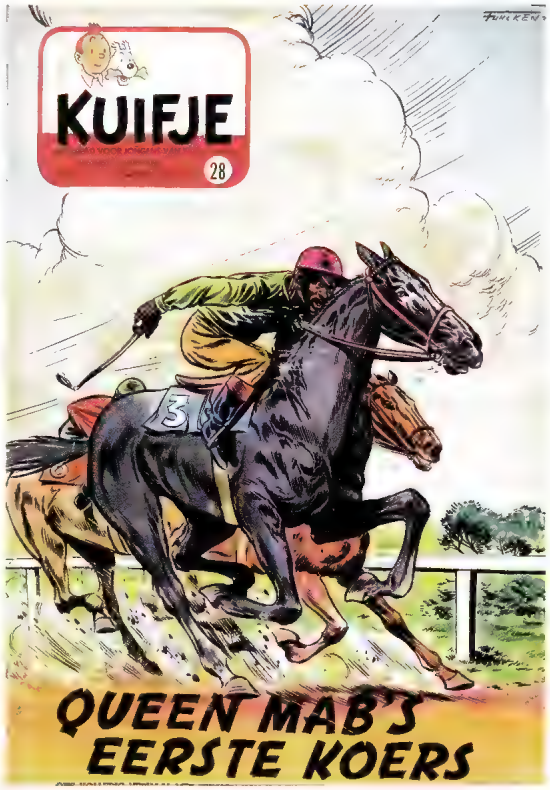

▲ *De hoes van* Casaque verte et Toque cerise *en het overeenkomende nummer van* Kuifje
▼ *Voor- en achterkant van het 45-toeren plaatje*

(PS: Deze twee laatste platen zullen later, in 1959, samen herdrukt worden op één **45T**-plaatje, eveneens door Victory (EP 7028). De twee hoestekeningen worden nu wat vereenvoudigd recto-verso afgebeeld en in wit, groen, bruin en rood gedrukt op een gele achtergrond. De hoes is van steviger karton). ▸

In **1956** verschijnt bij Victory een **45T**-plaatje, met twee andere verhalen uit het weekblad:

4 - kant 1: '***La vengeance des Cheyennes***'. Het verhaal door Fred Funcken verscheen als '*De wraak van de Cheyennes*' in *Kuifje* nr.46 van 18 november 1953.

5 - kant 2: '***Vive la légion***', een verhaal door Jean Graton, verscheen in nr.20 van 19 mei 1954 als '*De woestijnratten*'.

Voor de hoestekeningen van dit plaatje worden de belangrijkste elementen van de kaftillustraties van het weekblad gebruikt. De hoes is van gewoon papier, de tekeningen werden in schakeringen van rood, bruin, grijs en wit gedrukt. ▸

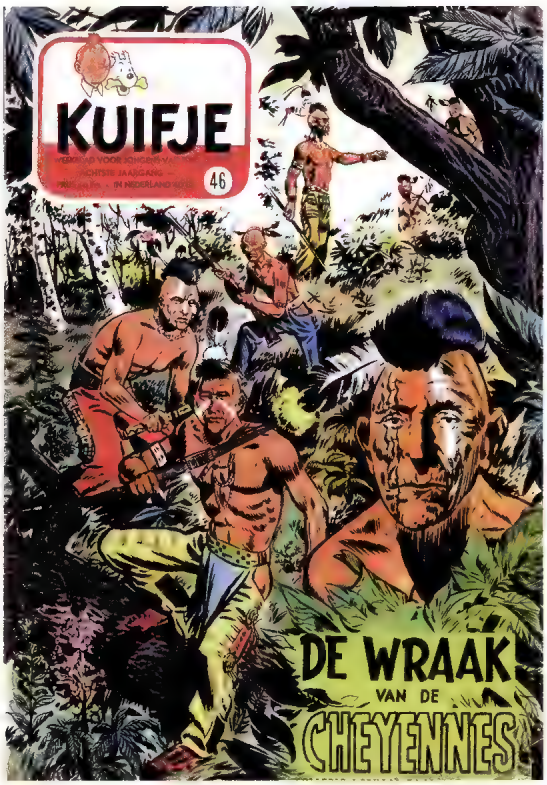

▲ *De hoes van* La Vengeance des Cheyennes *en het bijhorende nummer van* Kuifje

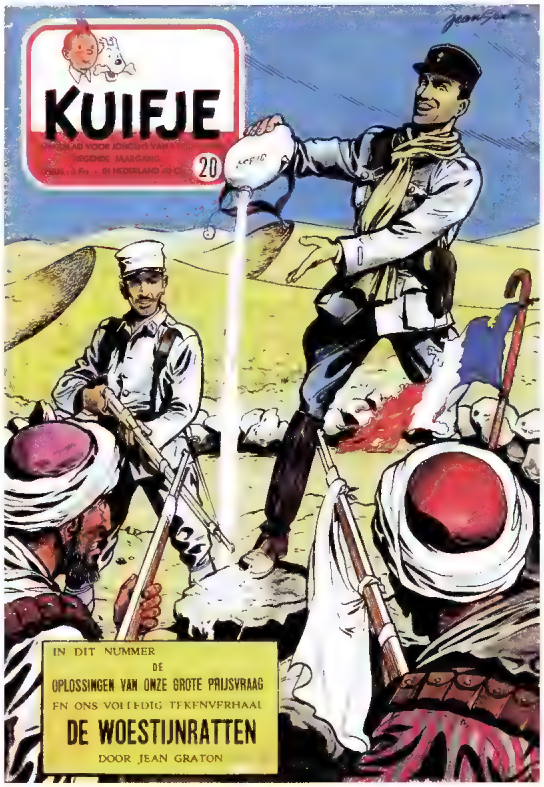

▲ *De hoes van* Vive la Légion *en het bijhorende nummer van* Kuifje

De collectie "Le Disque d'Aventure" van platenfirma FESTIVAL

Deze proefballonnetjes hebben hun publiek gevonden want vanaf **1956** zullen nog vele, langere verhalen uit succesreeksen van het weekblad *Kuifje* als 33T-plaatjes (25 cm) in het Frans verschijnen.

Het is de platenfirma FESTIVAL die de titel **LE DISQUE D'AVENTURE** voor deze reeks luisterplaatjes bedenkt, met onder andere zowel verhalen uit het weekblad *Kuifje* als uit het weekblad *Pilote*. Van het mythische Blake en Mortimer-verhaal ***La Marque jaune*** (de eerste plaat uit de reeks) bestaan twee verschillende hoezen: één met gele bliksemschichten, en een andere met lichtblauwe achtergrond.

Uitzonderlijk verschijnt **"*Het Gele Teken*"** (met lichtblauwe hoesillustratie) in het Nederlands bij platenfirma **PHILIPS**. Deze Philips-plaat verscheen vermoedelijk in **1957**, een jaar later dan de eerste Franse versie.

De aanvullende luisterplaten van PHILIPS

Rond **1963** zal PHILIPS ook enkele strip-fonoplaten toevoegen aan de verzameling platen van Festival door een eigen reeks ***Les Héros du Journal Tintin*** op te starten met aanvullende verhalen van o.a. Michel Vaillant, Clifton, Dan Cooper of nog Spaghetti.

De 25 cm-schijfjes van DECCA

Laten wij tenslotte in dit platenoverzicht niet vergeten dat ook platenfirma DECCA in **1956** 4 luisterplaten heeft uitgegeven: in het Frans twee verhalen van ***Kuifje*** (*De sigaren van de Farao* en *De Blauwe Lotus*) en in het Nederlands twee van ***Suske en Wiske*** (*Het Zingende Nijlpaard* en *De Dolle Musketiers*). In 1957 volgen nog twee Kuifjesplaten met diens avonturen op de Maan.

Op zich toch mooie zaken om bij elkaar te zoeken, niet? En het moment om die oude pick-up nog eens boven te halen!

De hoes van Het Gele Teken, *vermoedelijk uitgegeven in 1957*

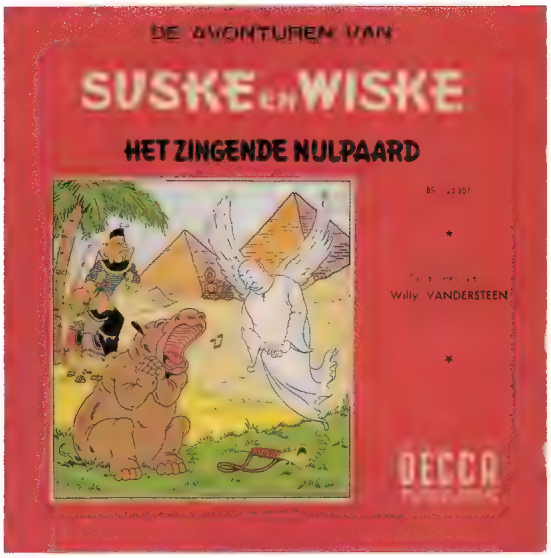

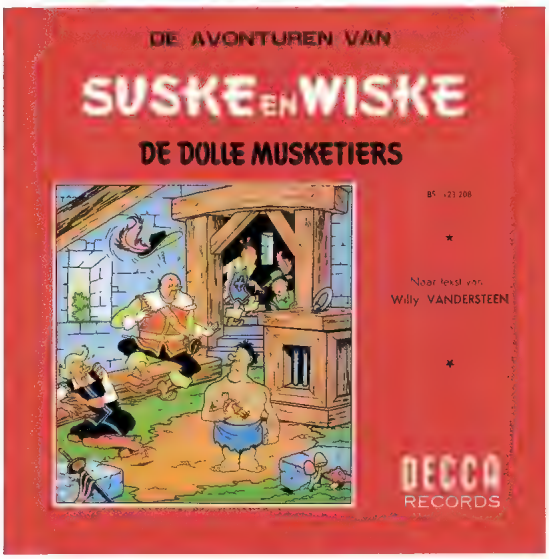

De twee fonoplaten van Suske en Wiske, uitgebracht door DECCA in 1956. Bovenaan de niet-geplastificeerde versie, onderaan de geplastificeerde versie.

LIVRES-DISQUES

EDITIONS DESCLEE DE BROUWER

455 543 (EP) La Chèvre de Monsieur Seguin (DES 1).
455.638 (EP) Le Secret de Maître Cornille (DES 38).
450.681 (EP) Au Clair de la Lune (DES 36)
70.539(45 T) Dame la Lune et Monsieur Soleil (DES 28).
70.540 (45 T) Repoutchi de Repoutcha (DES 29).
450.637 (EP) La Grande Neige (DES 10)

EDITIONS CASTERMAN

70.565 (45 T) Martine au Cirque (CAS 35).
70.580 (45 T) Martine à la Mer (CAS 47)
70.578 (45 T) Flocon le petit Mouton (CAS 46)

EDITIONS MARCUS

455 639 (EP) Sainte Jeanne d'Arc (EMA 31)
450.715 (EP) La Veillée de Jean-François

LES CONTES DE PERRAULT (EMA 32)

450.673 (EP) Le petit Chaperon Rouge - Les Fées.
450.694 (EP) Cendrillon

LES CONTES DE PERRAULT (EMA 40).

450 710 (EP) La Belle au Bois Dormant
450 709 (EP) Le Chat Botté

LE BUFFON DES ENFANTS (EMA 41)

450.693 (EP) Animaux sauvages de chez nous

LE BUFFON DES ENFANTS
450.716 (EP) Les Oiseaux de chez nous.

Vlaamse Sprookjes en Verhalen voor Kinderen

OOM JAAP VERTELT...

10.015 (33) De Wolf en de Zeven Geitjes - Hans en Grietje - Repelsteeltje.

DE GROEP VAN HET JEUGDTHEATER...

10.030 (33) DE GELAARSDE KAT.
10.031 (33) BLAUWBAARD.
10.032 (33) EEN AVONTUUR VAN BUFFALO BILL - Zwarte Schaduw.
10.050 (33) EEN AVONTUUR VAN BUFFALO BILL - Het gevlekte Damhert heeft gesproken.
10.049 (33) KAPITEIN FRACASSE.
10 051 (33) RIDDER DE LAGARDERE.

PETERKE EN PEPE

10.045 (33) in twee dolle sketchen :
— over de school de vakantie en nog wat...
— over de zee !
(teksten van Wili FERDY)

DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE

123 207 (33) Het Zingende Nijlpeard.
123.208 (33) De dolle Musketiers.
(naar tekst van Willy VANDERSTEEN)

45 E P

75 151 (EP) Assepoester - Doornroosje (vertaald door PETERTJE, de Kabouter).
75 186 (EP) Eralje strek je, tafeltje dek je. - Knuppel uit de zak - De wolf en de zeven geitjes
75 187 (EP) Alladin en de wonderlamp - Het zilveren lucifersdoosje.
75 190 (EP) Peggelmee - Hans en Grietje.
75.191 (EP) Zwaan kleuf aan - De Prinses op de erwt.
75.829 (EP) Roodkepje - De gelaarsde kat
75.830 (EP) Klein dumpje - De nieuwe kleren van de Keizer.
75.831 (EP) Sneuwewitje - Het dappere snydertje

VLAAMSE SPROOKJES EN VERHALEN VOOR KINDEREN

« FIESTA » PLATEN - 33 1/3 T. - 25 cm. - 99 Frs.

OOM JAAP VERTELT...
De Wolf en de Zeven Geitjes.
Hans en Grietje.
Repelsteeltjes. IS 10.015

DE GROEP VAN HET JEUGDTHEATER...
« De Gelaarsde Kat ». IS 10.030
« Blauwbaard » IS 10.031
Een avontuur van Buffalo-Bill « Zwarte Schaduw » IS 10.032
Een avontuur van Buffalo-Bill:
« Het gevlekte Damhert heeft gesproken » IS 10.050
Kapitein Fracasse IS 10.049

PETERKE EN PEPE...
in twee dolle sketchen
Over de school, de vakantie en nog wat
Over de zee !
(teksten van Wili FERDY) IS 10.045

DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE
(DECCA-Platen - 33 1/3 T. - 25 cm. - 168 Fr.)
(naar tekst van Willy VANDERSTEEN)

HET ZINGENDE NIJLPAARD IS 123.207
DE DOLLE MUSKETIERS IS 123 208

Disques 45 T. Extended Play - 78 Frs.

LUCIEN JEUNESSE CHANTE POUR LA JEUNESSE

La chanson du Pharmacien — Le Marchand de Ballons
L'Ane et le Gendarme — Chanson pour Noël — L'Homme et l'Enfant
Lucien JEUNESSE
Jack LEDRU et son Ensemble ENF 50 001

ALEX ET SIMO

CLOWNERIES (n° 1) ENF 50 002
CLOWNERIES (N° 2) ENF 50.003

Le LIVRE-DISQUE - 195 Fr.

LA CHEVRE DE MONSIEUR SEGUIN
d'Alphonse DAUDET
Un MAGNIFIQUE ALBUM relié et illustré par JACQUELINE IDE.
contenant l'enregistrement sur disque Extended Play par
FERNANDEL

▲ *Twee tweetalige folders van DECCA uit het jaar 1956, met vermelding van de Suske en Wiske-platen*

DE CLUB CHOCOLAT AIGLON, EEN DOOS VOL VERRASSINGEN

Er zijn altijd al raakpunten geweest tussen het stripverhaal en de prentenboeken die vooral voedselleveranciers aanboden om hun producten te promoten. Deze verzamelboeken met mooi gekleurde chromo's waren mede de voorlopers van de strip. De gouden periode van deze chromo-albums ligt in de eerste helft van de 20ste eeuw. Liebig was één van de meest bekende, en startte reeds op het einde van de 19de eeuw. Deze chromo's kenmerkten zich door een hoge drukkwaliteit en een enorme diversiteit. In Nederland (Verkade, Van Houten...), Frankrijk (Menier, Lombart,...), Zwitserland (Suchard) en België (Côte d'Or, Meurisse, Aiglon,...) begonnen in de jaren '30 vooral de chocoladefabrikanten zich zeer sterk te profileren. Eén van de chocolade-merken had wel een heel speciale band met het stripverhaal: Chocolat Aiglon. Smakelijk!

Door Peter Van Hooydonck

Met dank aan Joppe Broekhoven en Philippe Mouvet

Onlangs schoof een abonnee van *StripKiosk* mij het laatste nummer van het blad *L'Aiglon* onder de neus. Met de vraag of ik de geschiedenis van dat blad kende, en dan vooral zijn band met het weekblad *Robbedoes*?

Dit deed mij teruggrijpen naar mijn onvolledige verzameling nummers van *L'Aiglon*, en al snel groeide het idee om hier een artikel aan te wijden.

EEN CHOCOLADEFABRIKANT IN VERVIERS

Chocolat Aiglon is altijd verbonden geweest met de stad Verviers, in de Belgische provincie Luik. In 1901 werd voor het eerst de naam en het logo Aiglon gedeponeerd, met als afbeelding de actrice Sarah Bernardt voor een grote zwarte arend die zijn vleugels spreidt. In 1904 werd het bedrijf overgenomen door Lambert Grivegnée, die er de baas van bleef tot zijn overlijden in 1947. In 1905 worden de eerste chromo's aan de verpakkingen toegevoegd. Het waren geen originele afbeeldingen, ze werden aangekocht in Frankrijk bij la *Lithographie Parisienne* en werden ook verdeeld door het Franse merk Chocolat Poulain. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de chocoladeproductie zo goed als stilgelegd en een deel van de outillage werd door de Duitse bezetters gestolen. In 1919 werd alles stilaan hervat en kon Aiglon aan een tweede leven beginnen. In 1921 werd het definitieve logo gecreëerd: een portret van Napoleon II, bijgenaamd l'Aiglon , met op de achtergrond een adelaar met gespreide vleugels.

In 1935 startte Aiglon met het uitgeven van een nieuwe reeks chromo's, die deze keer wél origineel waren. De reeks heette *La série des records* en telde 240 afbeeldingen, gaande van militaire klederdrachten tot prenten over de kolonie Congo. Een album werd verspreid om de chromo's in te bewaren. Een jaar later werden nieuwe reeksen gemaakt én een nieuw album, zeer luxueus uitgegeven. Voor het eerst werd geëxperimenteerd met verschillende prenten die één grote afbeelding vormden. Dit betekende de grote start van Aiglon als leverancier van chromo's.

Iedere chocoladeproducent die zich respecteerde, belandde in hetzelfde spoor: De Beukelaer, Côte d'Or, Meurisse, Hardy, Victoria, noem maar op, allen hielden hun klanten in de ban door de uitgave van chromo's, kaarten en albums. ▸

▲ *De lidkaart van de Club Chocolat Aiglon, vooroorlogs model*

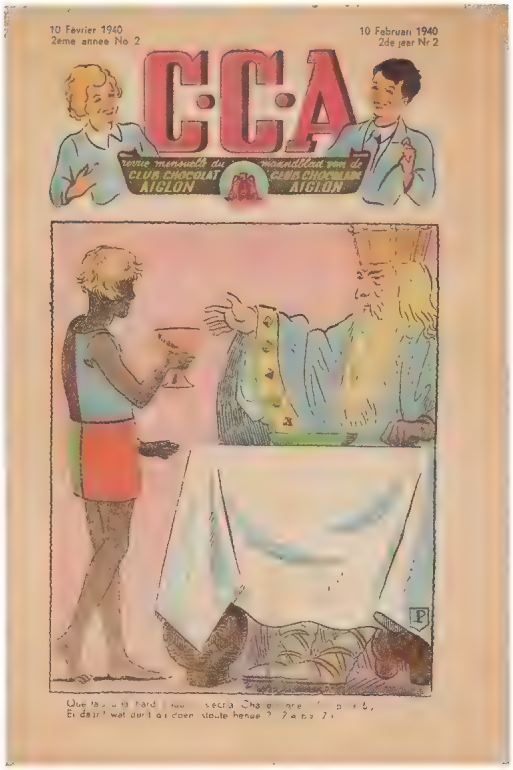

▲ *Eén van de 12 nummers van het tijdschrift CCA, verschenen in de periode 1939-40*

▲ *Fietswimpel en geëmailleerd kenteken van de Club Chocolat Aiglon*

DE CLUB CHOCOLAT AIGLON

Op 17 februari 1938 werd de *Club Chocolat Aiglon* opgericht. Van bij de start mikte de chocolaterie op zowel de Franstalige als de Nederlandstalige jeugd. In dagbladen werd een oproep gedaan aan de jongeren om lid te worden. Elk lid kreeg een metalen kenteken en een heuse lidkaart. Ook fietswimpels waren beschikbaar. Spoedig kregen de leden een boekje opgestuurd met de leefregels van de CCA-leden, het lied van de Aiglons, een geheime code-kaart om berichten te ontcijferen en een rubriek om chromo's te ruilen. Van de lidkaart en de kentekens bestaan verschillende modellen. Al dit publicitair materiaal was overwegend tweetalig. Wanneer een lid van de Aiglon-club, een ander lid op straat ontmoette, werden ze geacht elkaar te groeten. Dit clubgevoel werd nog meer aangewakkerd door radio-uitzendingen van een half uur per week, speciaal voor de leden van Aiglon.

▲ *Het boekje met de leefregels voor de leden van de Club*

EEN EERSTE TIJDSCHRIFT: CCA

Om de band tussen de clubleden nog hechter te maken, gaf Aiglon een tijdschriftje uit, met de titel CCA (*Club Chocolat Aiglon*). Het eerste nummertje verscheen op 15 februari 1939, en was van bij de start in twee talen opgesteld. Er verschenen tussen februari 1939 en april 1940, 12 nummers, allemaal op klein formaat, elk nummer telde 16 pagina's. De eerste 6 nummers waren gratis, maar je kon het abonnement verlengen door wikkels te verzamelen en naar Aiglon op te sturen. Binnenin vinden we een naïeve strip *Les Aventures d'Aiglon et Chocolat*, met de Nederlandse tekst onder de prentjes. Verder nog een primitief beeldverhaal: *Les nouvelles aventures de Jeff et Pierre*, geïllustreerd door ene A. Boschmans. In het juli-nummer de aankondiging van een wedstrijd waarmee je een grote speelgoedauto kon winnen, die echt reed! Deze hoofdprijs kon nog net aan de winnaars overhandigd worden, vooraleer de Tweede Wereldoorlog uitbrak.

Met deze kaart konden familieleden chocolade versturen naar een krijgsgevangen familielid

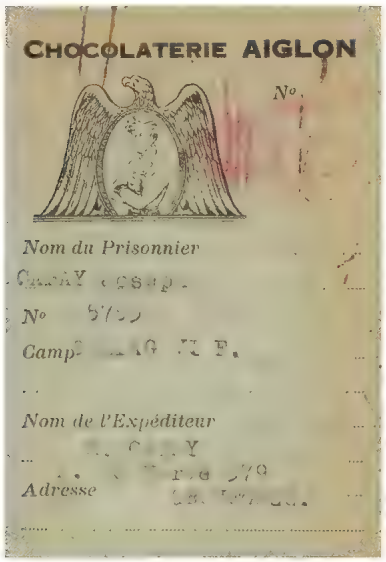

RANTSOENERING

Tijdens de bezetting werden de grondstoffen voor chocolade steeds moeilijker om vinden. Nochtans slaagde Aiglon erin de leden van de club af en toe te verwennen met een aanbod van de lekkernij. In 1941 werd een kaart voor de krijgsgevangenen in het leven geroepen. Met deze kaart kon de familie van de onfortuinlijke soldaat chocolade opsturen naar zijn plaats van gevangenschap. Vanaf 1943 gaat de chocolade-kraan helemaal dicht.

DE BEVRIJDING

Na 5 jaar inactiviteit wilde Aiglon de *Club Chocolat Aiglon* opnieuw leven inblazen. De eerste stap was het actualiseren van de adreslijsten. In 1947 werd een nulnummer van 4 pagina's verspreid, met een ingelegde vragenlijst. Hiermee kon de lezer zijn suggesties indienen, en beschikte de uitgever meteen over de juiste contactgegevens. Het nieuwe blad heette *L'Aiglon* en zou zich, als we het editoriaal mogen geloven, onderscheiden van alle andere bladen. Uiteraard...

In datzelfde jaar 1947 overleed de *patron* Lambert Grivegnée en neemt zijn zoon Robert het roer over. Intussen werden maar nieuwe reeksen chromo's uitgegeven, die nog steeds in hetzelfde vooroorlogse bewaaralbum konden opgeborgen worden.

TWEEDE TIJDSCHRIFT: L'AIGLON, UW MAGAZINE

In januari 1949 verscheen dan uiteindelijk het eerste nummer van *L'Aiglon*. Er werd een Franstalige en Nederlandstalige editie gemaakt. De redactie en de administratie van het blad bevond zich in Brussel, op de Albert Leemansplaats. Volgens de overlevering telde de club zo maar eventjes 120.000 leden. De prijs voor één nummer was 5 BEF, maar voor 24 BEF kon je een abonnement van 6 maanden krijgen. De omslagtekening werd verzorgd door Bizuth, pseudoniem voor Hubert Olyff (1900-1977). Bizuth illustreerde ook de achterkant met een strip in kleur, *De Gouden Geit*. De tekst stond onder de tekeningen. Ook binnenin een stopcomic van Bizuth: *De Lotgevallen van Mijnheer Pluck*. Verder nog enkele geïllustreerde verhalen en artikels. In dat eerste nummer bood de redactie zijn excuses aan voor het lange wachten (twee jaar!) Opvallend bij de artikels is dat de redactie systematisch vraagt naar reacties, zij wil duidelijk een band opbouwen met de lezers.

L'Aiglon
REVUE MENSUELLE D'EDUCATION ET DE RECREATION
DES STUDIOS DE HOLLYWOOD aux ranchs du Texas
BUCK WEST et ses amis
LES PREMIERS CAVALIERS DU MONDE

Het nulnummer van het naoorlogse *L'Aiglon*

Het eerste echte nummer van L'Aiglon verscheen in januari 1949

Vanaf het nummer 2 doen drie nieuwe tekenaars hun intrede: Raymond Reding (1920-1999), Roger Sam (1920-1977) met *Mijnheer Buret* en Kari. Reding werkte toen al voor *Tintin/Kuifje* en zal voor alle nummers van *L'Aiglon* bijdragen leveren. Kari maakte veel illustraties voor *Spirou/Robbedoes*. Kari is het pseudoniem voor Kaja Grünwald, die haar alias leende aan haar echtgenoot, de Nederlander Anselmus Kengen, die de echte tekenaar was, maar omwille van een veroordeling, niet mocht publiceren. In *L'Aiglon* tekende hij de stop-comic *Puck en Chico* en diverse illustraties.

Daarna vervoegden nog andere minder bekende tekenaars de ploeg van *L'Aiglon*: Renée Duquesne, Suzanne André, André Gosselin (met de stop-comic *Clotharia*), Edgar Ley... Een meer bekende naam voor de stripliefhebber is Mitak, pseudoniem voor Michel Tacq (1927-1994), de bedenker van de *Beverpatrouille*.

Vanaf het nummer 9 van september 1949 doet een nieuwe grote naam zijn intrede: de cover werd getekend door Edmond-François Calvo (1892-1957). Deze Franse tekenaar had zijn strepen al verdiend met dierenstrips in de vooroorlogse bladen als *Coq Hardi*, *Ames Vaillantes*, *Coeurs Vaillants*. In 1944 leverde hij zijn meesterwerk af: *La Bête est morte*, dat ook in het Nederlands verscheen als *Het Beest is dood*. Hij illustreerde ook vele kleppers uit de Franse jeugdliteratuur, zoals *Le Petit Poucet*, *Cendrillon* en vele andere. Calvo tekende de voorplaten van de nummers 11 en 12 in zijn onnavolgbare stijl.

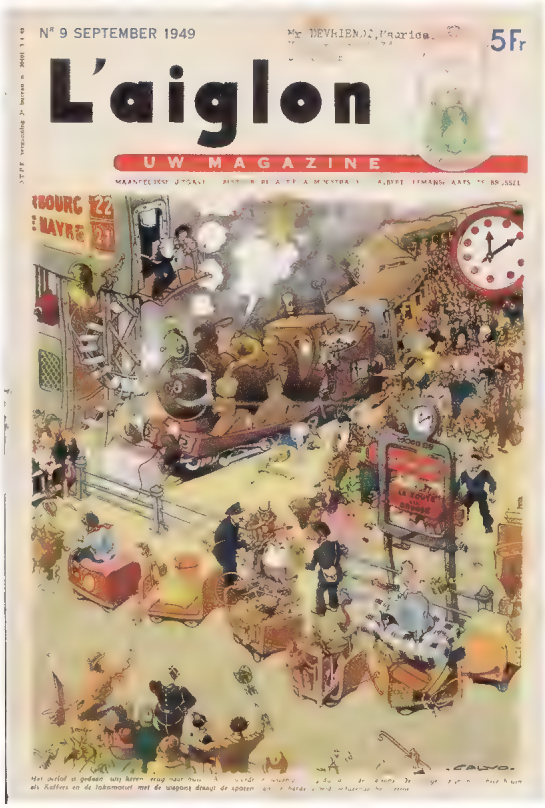

Vanaf het nummer 9 doet Calvo zijn intrede met enkele smaakvolle omslagen

Puck en Chico, de stop-comic van de hand van Kari

De eerste aflevering van de strip De Mooie Legende van Manneken, van de uitmuntende Calvo

Wat moet u doen
OM LID TE WORDEN VAN C.C.A. ?
Stuur ons 25 omslagen van onze smakelijke reepen AIGLON chocolade van 1 fr.
of van onze pakken, samen met :
Uw naam en voornamen
Uw juist adres
Uw geboortedatum
Naam en woonplaats van uw leverancier
(duidelijk schrijven A U B.)
en U zult Uw lidkaart ontvangen, het mooie kenteeken der Club Chocolade AIGLON en het prachtig versierde reglement
Zend deze inlichtingen onder gesloten omslag, gefrankeerd met 0,70 fr per 50 gr aan "Club Chocolade AIGLON", te Verviers. Laat niet na te luisteren naar de vermakelijke half-uurtjes van de Club Chocolade AIGLON tijdens dewelke de gewestelijke afgevaardigde U de vele voordeelen zal doen kennen, welke aan de leden van de Club voorbehouden zijn.
Radio Chatelineau
" Ottomont
" Vlaanderen
" Kortrijk
Radio Schaerbeek
" Cointe
" Antwerpen
Club Chocolade AIGLON
Niet uithangen zonder zege.

Kleine publiciteitsaffiche om lid te worden van de Club Chocolade Aiglon

Vanaf het nummer 13 verscheen een echte Calvo-strip in *L'Aiglon*: *De Mooie Legende van Manneken*, de geschiedenis van het overbekende Manneken Pis van Brussel. Deze strip liep door tot in het laatste nummer, waar het verhaaltje ook beëindigd werd.

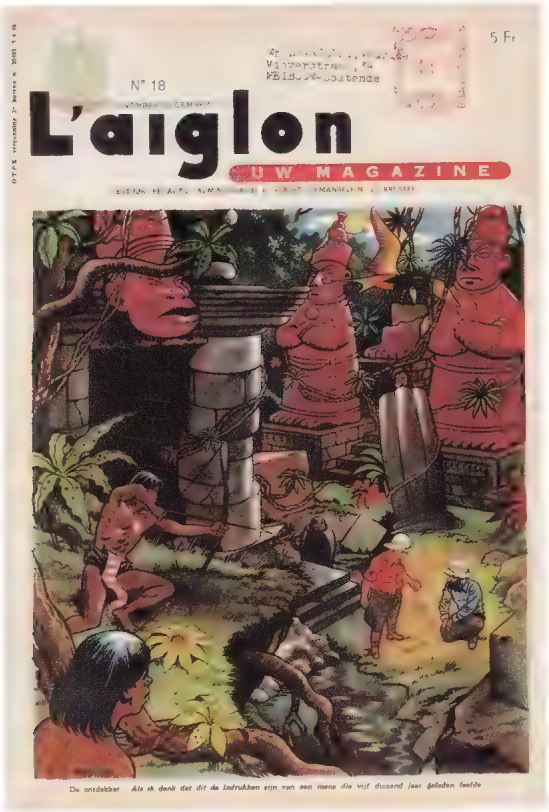

▲ *Het laatste nummer van* L'Aiglon, *met een cover van Raymond Reding*

In het november-decembernummer 18 van 1950, versierd met een mooie voorplaat van Reding, kondigden de uitgevers aan dat het blad niet langer gaat verschijnen. Maar ze hadden wél een oplossing, en wat voor een! *Robbedoes* wordt het Officieel blad voor de Club Chocolat Aiglon! In dit blad zal een pagina gewijd worden aan de activiteiten van de club, en zullen de contacten

▼ *Mededeling in het laatste nummer van* L'Aiglon *dat* Robbedoes *het lijfblad wordt van de clubleden*

Sensationieuwtje

ROBBEDOES WORDT HET OFFICIEEL BLAD
voor de Club Chocolat Aiglon

DIT is beste Aiglons het goed nieuws van dit jaar. Het is om het U voor te bereiden dat het laatste nummer van Uw Magazine een weinig te laat verschuint, want er moesten natuurlijk heel wat kleinigheden vastgesteld worden.

Van nu af, zult U in « **Robbedoes** », de grootste jeugd-Magazine, alles vinden aangaande de C.C.A., briefwisseling, wedstrijden, organisatie der plaatselijke afdelingen, nieuwe en talrijke voordelen die aan de leden van de Club voorbehouden worden enz... Voor het ogenblik stellen wij een breed en schoon programma vast, dat de leden van de C. C. A. zal boeien en ook de vrienden van Robbedoes, door al de vreugde, wedstrijden geschenken en prachtige prijzen die ze mogen verwachten gedurende dit jaar 1951.

Wij zeggen wel de leden van de C. C. A. en de vrienden van Robbedoes, want van heden af zullen zij hand in hand dezelfde dubbele voordelen en vreugden tegemoet gaan, die hun beider organisaties hun trachten te verzekeren.

De vriendschappelijke samenwerking van beide bewegingen zal aan de C. C. A. evenals aan de A. D. S. een ongehoorde kracht bezorgen die tot het beste voordeel van al onze vrienden zal uitgebaat worden.

De eerste « C. C. A. Tribune » zal over enkele weken in « Robbedoes » verschijnen, en zal voortgezet worden in al de nummers van deze buitengewone en prettige magazine. U zult er trouwens van op de hoogte gebracht worden, beste en trouwe vrienden.

Met dit jaar, begint de C. C. A. een nieuwe levensperiode d.e aan al zijn leden zal brengen vreugde voordelen en blijde initiatieven voor lessen en wedstrijden, bekroond door prachtige en talrijke prijzen.

Lees dus allen de « C. C. A. Tribune » in het meest vreugdevolle, afgewisselde en boeiende van alle dagbladen, in « Robbedoes », met zijn 24 bladzijden, waarvan 15 of 16 gekleurde !

EN HIP, HIP, HOURRAH VOOR DE C. C. A.

worden onderhouden. Deze evolutie was geen toeval. In november 1950 had de concurrent Chocolade Victoria uit Brussel een exclusief contract afgesloten met het blad *Tintin/Kuifje*. Victoria stapte niet alleen mee in het verhaal van de Kuifjes-bons, maar liet ook enkele Victoria-stripjes voor het blad ontwerpen. Het eerste stripje, *Choko het Nikkertje*, verscheen in het weekblad *Kuifje* van 7 maart 1951. Aiglon zocht zijn heil in een samenwerking met *Spirou/Robbedoes*.

NIEUWE REEKSEN CHROMO'S

In de tweede helft van de jaren '40 werden tal van nieuwe reeksen chromo's uitgegeven. Zij werden vanaf dan in aparte albums bewaard die samen de *Bibliotheek van Aiglon* vormden. Er verschenen zo 12 albums. Meer en meer maakte Aiglon voor dit illustratiewerk gebruik van gevestigde waarden, zoals de kunstschilder James Thiriar (1889-1965), maar soms ook van nieuwe talenten. Eén van die nieuwe talenten was de 17-jarige René Follet (1931-2020), die later een grote carrière als illustrator en striptekenaar zou opbouwen. Follet tekende de chromo's van de reeks *Schatteneiland*, maar mogelijk ook die van *De Reis om de Wereld in 80 dagen* en *De 3 Musketiers*. ▸

Hallo ! jongens en meisjes !

Volgende week heb ik voor jullie een belangrijke boodschap, die vooral de leden van onze Robbedoesclub zal interesseren.

Waarover het gaat ?

Psst ! Ik mag nog niets verklappen, maar bedwing je nieuwsgierigheid nog even en... waarschuw al je vrienden en vriendinnetjes, die zich voor ons blad en onze club interesseren !

Tot volgende week !

ROBBEDOES.

▲ *Eerste aankondiging van het grote nieuws, uit* Robbedoes *van 10 mei 1951*

MEJ. DEGROOTE FRANS
226 Boomschestraat
NIEL

SPECIAAL NUMMER

ROBBEDOES

13e JAARGANG. — Nr. 581. — 17 MEI 1951. — 24 BLADZ.

DE VOLGENDE DAG.
WIJ MOETEN NAAR DE COMMISSARIS! ALS DIE ARME KERELS X 2 HEBBEN GEBRUIKT, DAN MOETEN DE RESULTATEN REEDS MERKBAAR ZIJN!... HA! HA! HM! IK BEDOEL, WAT EEN ONGELUK!

ALS IK VOORZIEN HAD DAT MEN ZO'N SLECHT GEBRUIK MAAKT VAN MIJN UITVINDING!
HOE LANG DUURT DE UITWERKING VAN EEN SPUITJE X.1.?
LEES HUMORADIO

ONGEVEER ZES EN DERTIG UUR!
HM! TEGEN MIDDERNACHT VERLIEST HIJ DUS ZIJN KRACHT! GOED... OP DAT OGENBLIK MOET HIJ IN DE KRAAG GEGREPEN WORDEN EN HIJ MAG GEEN GELEGENHEID KRIJGEN OM ZICH EEN NIEUW SPUITJE TE GEVEN!

Je vindt het vervolg van deze prachtige avonturen in « ROBBEDOES » VAN DEZE [illegible].

EN HIER IS EEN BELANGRIJKE MEDEDELING VAN ROBBEDOES !

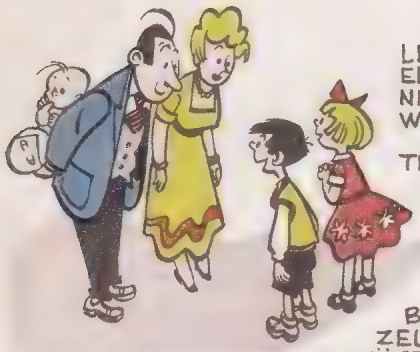

ALS JE VADER EN JE MOEDER JE STILLETJES TOEVERTROUWEN : "LUISTER EENS EVEN, FRANS ! ZOU JE GRAAG EEN NIEUW BROERTJE HEBBEN ? EN JIJ, ELSJE, WAT DENK JE VAN EEN KLEIN ZUSJE ?"...

DAN BEGIN JE NATUURLIJK ONGELOVIG TE GLIMLACHEN ...

EN ALS DE NIEUWE WERELDBURGER ER EINDELIJK IS, DAN IS 'T GROOT FEEST IN HUIS EN IEDEREEN IS GELUKKIG !

VANDAAG VIERT ONZE GROTE ROBBEDOESFAMILIE FEEST !

DE ROBBEDOESFAMILIE BREIDT ZICH UIT. ZIJ GROEIT ZELFS OP EEN ONTSTELLENDE WIJZE. DUIZENDEN EN DUIZENDEN KLEINE BROERTJES EN ZUSJES ZIJN DE KRING KOMEN VERGROTEN. LUISTER .... DAN ZAL IK JE DAT EENS UITLEGGEN !...

IN ONS LAND BESTAAN VEEL CLUBS EN ONDER DEZE CLUBS ZIJN ER VOORAL TWEE, DIE DOOR HUN GROOT AANTAL LEDEN EEN ONWEERSTAANBARE MACHT VORMEN : DE ROBBEDOESCLUB EN DE CLUB VAN DE FIJNE CHOCOLADE "AIGLON". DEZE BEIDE CLUBS TELLEN 250.000 LEDEN. BEGRIJP JE NU WELKE KRACHT KAN SCHUILEN IN HET SAMENGAAN VAN DEZE TWEE ? 250.000 JONGENS EN MEISJES DIE VASTBESLOTEN ZIJN OM DE EREWET VAN ROBBEDOES ONVOORWAARDELIJK NA TE LEVEN !

BEGRIJP JE NU WAT WIJ ALLEMAAL TOT STAND KUNNEN BRENGEN ?

IK PROBEER HIER RUSTIG MIJN BRIEF TE SCHRIJVEN EN NU ZIT KWABBERNOOT OP ZIJN EIGEN MANIER GEBAREN TE MAKEN. HIJ BEWEERT DAT HIJ HET RECHT HEEFT OM OOK IETS TE ZEGGEN ... LAAT ME TOCH EVEN MET RUST, KWABBERNOOT !.... KIJK, VRIENDEN, HIJ PROBEERT ZELFS OM DE PEN UIT MIJN VINGERS TE TREKKEN ! KWABBERNOOT, TOCH ... VRIENDEN, WIJ GAAN IETS GEWELDIGS ONDERNEMEN ! WIJ MARCHEREN NAAR BRUSSEL OF AMSTERDAM ! ALLEMAAL KLAAR ? 250.000 JONGENS EN MEISJES TREKKEN IN GESLOTEN GELEDEREN OP NAAR DE HOOFDSTAD ! WIJ EISEN, DAT DE DURE SCHOOLBOEKEN OGENBLIKKELIJK VERVANGEN WORDEN DOOR NUMMERS VAN ROBBEDOES ! WIJ EISEN MASSALE UITDELINGEN VAN CHOCOLADE "AIGLON" ! WIJ EISEN ... ? .... OEF !... IK HEB DE HULP VAN DE HELE REDACTIE MOETEN INROEPEN OM MIJN VULPEN TERUG TE KRIJGEN ! KWABBERNOOT HEEFT NATUURLIJK EEN KWADE BUI EN SPIP HOUDT ZIJN BUIKJE VAST VAN DE LACH ! ..... IK VERTELDE DUS, DAT DE DIRECTIES, VAN DE R.C. EN VAN DE C.C.A. BESLOTEN HEBBEN OM IN DE TOEKOMST EEN FAMILIE TE VORMEN EN HUN KRACHTEN SAMEN TE BUNDELEN. ZIE JE WEL, DAT IK EEN BELANGRIJKE MEDEDELING HAD !

SAMEN KUNNEN WIJ EEN MASSA DINGEN DOEN : SPELEN, TONEEL, VOORSTELLINGEN, WEDSTRIJDEN ORGANISEREN ... ENZ.

WIJ ZIJN VASTBESLOTEN OM MOEDIG VOORWAARTS TE GAAN. JE MOET ONS HELPEN. JE MOET ONS SCHRIJVEN WAT JE VAN DIT ALLES DENKT. SCHRIJF JE GEDACHTEN NEER EN MAAK VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK OM MET ANDEREN OVER JE LIEFBLAD TE PRATEN. SCHRIJF ONS WAT GOED GAAT EN WAT HAPERT !

EN JULLIE OOK, JONGE AIGLONS, SCHRIJFT ONS GERUST ! JULLIE HEBT THANS EEN EIGEN BLADZIJDE IN ROBBEDOES EN ... HARTELIJK WELKOM IN ONZE GROTE FAMILIE !

LATEN WIJ ELKAAR DE HAND REIKEN EN SAMEN GOED WERK VERRICHTEN

VANAF HEDEN IS ONZE LEUZE :

MET ROBBEDOES EN AIGLON,
VOORUIT EN VOORAAN !

Robbedoes

C. C. A. - Bladzijde

Club Chocolade AIGLON

Beste « AIGLON »-Vrienden, wij brengen jullie nog even in herinnering, dat wij vanaf heden door vriendschapsbanden, die tot uiting moeten komen in een gemeenschappelijke geest van oprechte samenwerking, een loyale clubgeest en de beleving van onze mooie leuze « Eendracht maakt macht », verbonden zijn met de vrolijke ROBBEDOES-Club de « Vrienden van Robbedoes », het mooiste en interessantste van alle jeugdbladen.

Vanaf 17 Mei kunnen jullie in « Robbedoes » de bladzijde van de « CLUB CHOCOLADE AIGLON » lezen. Deze kroniek zal jullie regelmatig op de hoogte houden van alles wat de club voor jullie doet en zal ondernemen, o.m. de bijzondere voordelen, die aan het lidmaatschap verbonden zijn, wedstrijden met prachtige prijzen, welke in de loop van het jaar in het vooruitzicht worden gesteld, enz. enz.

Vandaag willen wij enkel volstaan met een overzicht te geven van de belangrijke voordelen, die de club jullie thans reeds biedt in afwachting van de grote gebeurtenissen, die nog in voorbereiding zijn.

Een prachtige album van de Aiglon-bibliotheek	25 omslagen
Een band voor de 12 albums	100 omslagen

Wanneer men de 12 albums tegelijk aanvraagt (300 omslagen), ontvangt men de band gratis.

Een blad zegels C. C. A. . .	10 omslagen
Een speldje	25 omslagen
Een fietsvlaggetje	25 omslagen
Een linnen C. C. A.-insigne .	25 omslagen
Een Aiglon-schild voor plaatselijke afdelingen . . .	50 omslagen
Een H. Christoffel	100 omslagen
Schrijfpapier	100 omslagen
250 gr. pralines	100 omslagen
Een notitieboekje met potlood	150 omslagen
Een groepsvlag	200 omslagen
Een C. C. A.-portefeuille . .	200 omslagen
Een prachtig geborduurd insigne voor groepchef . .	200 omslagen
Een vulpen	250 omslagen
Een zijden C. C. A.-sjaal . .	750 omslagen
Een C. C. A.-voetbal . . .	2.000 omslagen
Een basket-bal	2.000 omslagen
Een C. C. A.-vulpotlood	(weldra beschikbaar)
Een boekje met decalqueerplaatjes	(weldra beschikbaar)

PRACHTIGE ALBUMS, UITGEGEVEN DOOR « ROBBEDOES »

A. Voor de kleinen :

1) De Reus zonder Hart . .	50 omslagen
2) Het goede Vissertje . . .	50 omslagen

B. Voor alle jongeren :

1) Godfried van Bouillon . .	100 omslagen
2) Christoffel Columbus . .	100 omslagen
3) Jan Kordaat, de sympathieke detective	200 omslagen
4) Robbedoes-Albums (Nrs. 21 tot 28)	300 omslagen

BELANGRIJK BERICHT

De Aiglons moeten zonder uitzondering alle correspondentie blijven richten aan

Club Chocolade AIGLON te Verviers

Dat is natuurlijk allemaal prachtig, zullen jullie zeggen, maar kunnen onze « Vrienden van Robbedoes » niet profiteren van sommige voordelen, die door de C. C. A. gegeven worden ?

Weest gerust, beste Aiglons, want onze beide clubs vormen vanaf heden een aaneengesloten groep. « AIGLONS » en « VRIENDEN VAN ROBBEDOES » marcheren voortaan hand in hand en de « Vrienden van Robbedoes » genieten vanaf heden dezelfde voordelen, die door de C. C. A. aan haar leden worden verstrekt. De lijst van deze voordelen hebben wij hierboven afgedrukt.

Bovendien genieten alle Aiglons op hun beurt van alles wat door de ROBBEDOES-Club voor haar leden wordt gedaan.

Daarom, meisjes en jongens van de C. C. A., vergeet niet om VANAF 17 MEI REGELMATIG HET WEEKBLAD « ROBBEDOES » TE LEZEN. Het is een prettig, spannend en ontspannend weekblad voor de kleinen, voor de jongeren... en zelfs voor de ouderen !

Naast de kroniek van de Club « Chocolade AIGLON », waarin jullie alles kunt lezen wat je interesseert, tot zelfs de brievenbus van de Aiglons alsmede de correspondentie tussen de Aiglons en hun club, kun je bovendien uren genieten en kijken naar de 24 bladzijden, waarvan 16 in kleurendruk. Jullie kunt telkens de prachtige, geïllustreerde verhalen lezen en bewonderen, genieten van de spannende avonturen, reisverhalen, adembenemende legenden en alles wat met sport en wetenschap te maken heeft, enz., énz.

Als jullie « ROBBEDOES » en de kroniek van de Club « Chocolade AIGLON » eenmaal gelezen hebt, kunnen jullie het prachtige weekblad niet meer missen en staan jullie iedere Donderdag ongeduldig op een nieuwe « ROBBEDOES » te wachten, want het is **jullie eigen blad.**

Inderdaad, **JULLIE** blad !

Want hier volgt een nog nooit gehoord, fantastisch en sensationeel nieuws : JE KUNT JE ABONNEREN OP « ROBBEDOES » ZONDER EEN CENT TE BETALEN.

Het volstaat om het juiste adres alsmede 390 omslagen van chocolade « AIGLON » op te sturen naar de Club « Chocolade AIGLON » te Verviers. Daarbij niet vergeten de naam en het nummer van de lidmaatschapskaart op te geven en je bent voor 3 maanden abonné.

Je ontvangt dan gedurende drie maanden, iedere week, het prachtige weekblad « ROBBEDOES », waarin je eigen kroniek van de C. C. A. staat !

Aan het einde van de drie maanden kun je het abonnement vernieuwen door wederom 390 nieuwe omslagen op te sturen. Dat kan telkens om de drie maanden gebeuren !

Dit is het eerste, nieuwe geschenk van de C. C. A. voor alle leden !

Er staan nog veel meer interessante gebeurtenissen op het programma.

SURCOUF
DE KAPERSKONING

SURCOUF HEEFT EEN LIST BEDACHT OM UIT HANDEN VAN DE ENGELSEN TE KOMEN.

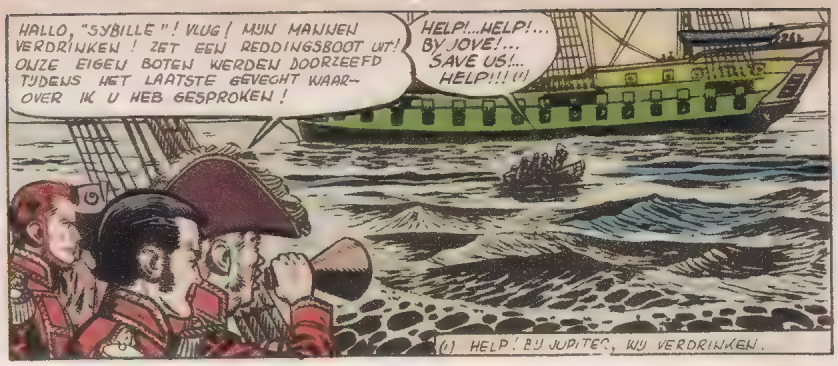
HALLO, "SYBILLE"! VLUG! MIJN MANNEN VERDRINKEN! ZET EEN REDDINGSBOOT UIT! ONZE EIGEN BOTEN WERDEN DOORZEEFD TIJDENS HET LAATSTE GEVECHT WAAROVER IK U HEB GESPROKEN!
HELP!...HELP!... BY JOVE!... SAVE US!... HELP!!! (1)
(1) HELP! BY JUPITER, WIJ VERDRINKEN.

HALLO, "SYBILLE"! WIJ KOMEN EEN KABEL-LENGTE DICHTERBIJ LIGGEN OM DE MANNEN GEMAKKELIJKER OVER TE NEMEN!
DIT IS TEVENS EEN PRACHTIGE GELEGENHEID OM DE KANONNEN TE ONTWIJKEN!

TERWIJL DE REDDINGSBOTEN VAN DE "SYBILLE" DE DRIJVKELINGEN OPPIKKEN, MANOEUVREERT DE "CONFIANCE" ZOGENAAMD OM LANGSZIJ TE KOMEN, MAAR VERWIJDERT ZICH SNEL UIT HET SCHIETSVELD VAN HET FREGAT EN SLAAT OP DE VLUCHT.

HELL!.. IK BEGRIJP NIETS VAN HET GEDRAG VAN DE "HUNTER"
MEN ZOU ZEGGEN, DAT HET FREGAT OP DE VLUCHT SLAAT!
WE ZIJN BLIJ, DAT WE U GERED HEBBEN GENTLEMEN!... MAAR HOE VERKLAART U DE ZONDERLINGE HOUDING VAN UW KAPITEIN!
S.&I.B.

Uitgeverij J. DUPUIS. Zonen en Co.

Je vindt het vervolg van deze spannende avonturen in « ROBBEDOES » VAN DEZE WEEK.

ROBBEDOES-PERIODE

In het nummer van 10 mei 1951 vonden we in *Robbedoes* een kleine aankondiging van groot nieuws. Het was dan een week wachten vooraleer de lezer in een paginagrote "belangrijke mededeling" kon lezen dat de Club Chocolat Aiglon en de Robbedoes-club zouden samensmelten. Samen vormden ze een machtige bende van 250.000 leden! Het artikel is zeer humoristisch opgesteld en werd geïllustreerd met speciale tekeningen van Franquin. We zien Robbedoes de deur openen voor een grote groep kinderen, terwijl Kwabbernoot monddood werd gemaakt. Op de volgende bladzijde een pagina gewijd aan de activiteiten van de CCA! Op die manier kwam Aiglon binnen langs de grote deur...

Voor deze gebeurtenissen werd een speciaal promotienummer van *Robbedoes* gedrukt, bestaande uit 4 pagina's met de herneming van deze twee bladzijden, maar dan volledig in kleur. Dit promotienummer bestaat zowel in het Nederlands als in het Frans. Deze fusie werd georkestreerd door Georges Troisfontaines (1924-2007), bekend als baas van het agentschap World Press, en grote kracht achter alle publicitaire projecten van Dupuis.

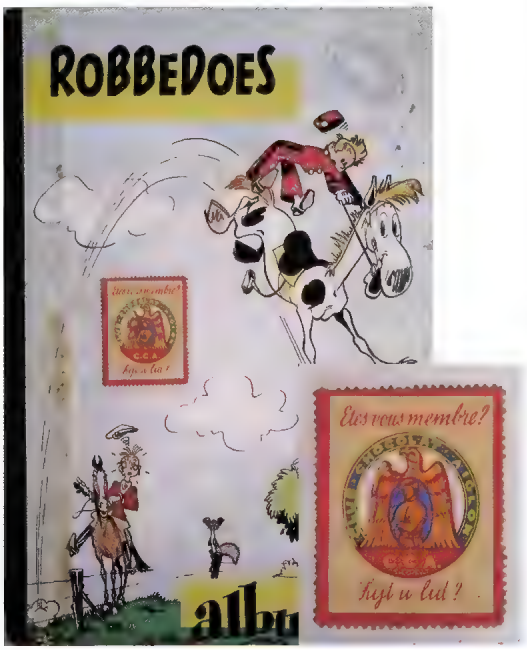

Een Robbedoes-album dat je kon verkrijgen met wikkels van Aiglon-chocolade

In de *Robbedoes*-nummers tussen mei en oktober 1951 werd een pagina voorzien voor de leden van de CCA. In die periode konden de CCA-leden nog een abonnement van *Robbedoes* bekomen tegen de inruiling van 390 wikkels Aiglon-chocolade. Tevens konden de leden bepaalde stripalbums van Dupuis aanschaffen tegen een aantal wikkels. Voornamelijk Robbedoes-bundelingen in de nummers 21 tot 28, maar ook *Christoffel Colombus*, *Jan Kordaat* en *Godfried van Bouillon* konden op die manier bemachtigd worden. Op deze albums werd dan een stickertje gekleefd met het embleem van Aiglon met daaronder de slogan *Zijt u lid?*

Na oktober hebben we geen sporen meer gevonden van de Club Chocolat Aiglon in het blad *Robbedoes*.

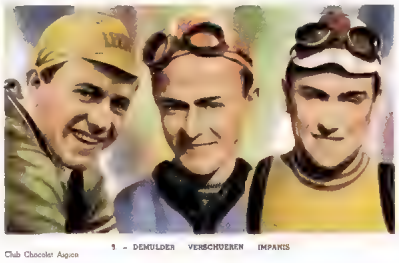

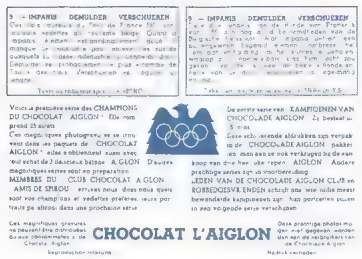

ALWEER NIEUWE CHROMO'S

Gedurende deze periode van fusie werd een nieuwe reeks chromo's gemaakt. Ditmaal figuren uit de sportwereld, de reeks kreeg dan ook de titel *Kampioenen* mee. Op de achterkant werd een nieuw logo gebruikt: de zwarte arend van Aiglon met daarin de Olympische ringen. Dit alles als aanloop tot het Olympisch jaar 1952! De bijschriften waren van de hand van René Forthomme, de sportredacteur van *Spirou*/*Robbedoes*. Een speciaal album werd aangeboden om de chromo's te bewaren.

STRANDSPELEN

In juli 1951 staken Aiglon en Dupuis de handen in elkaar om samen de strandspelen te organiseren. De winnaars van behendigheidsspelen allerhande werden bedacht met fietswimpels, albums en snoepgoed. Eén van de wedstrijden sprong er uit. Meisjes moesten een jurk of mantel maken met de pagina's van *Robbedoes*, *De Haardvriend* en *Humoradio*!

▲ *Een Aiglon-chocolade wikkel met Scola-punten*

SCOLA-PUNTEN

In 1953 zagen we nog een laatste opflakkering van de samenwerking tussen Robbedoes en Aiglon. Op de binnenkant van de chocoladewikkels waren Scola-punten te vinden. Wanneer men er 1000 had verzameld, kon men een Scola-spel verkrijgen. Dit werd in een rondschrijven aan de leden van de CCA medegedeeld.

ZWANENZANG

In de loop van de jaren '50 fluctueerden de prijzen van de cacao zeer heftig en vele kleinere chocolade-bedrijven moesten de boeken sluiten of werden overgenomen door een groter bedrijf. Ook Aiglon zou hier niet aan ontsnappen.

In 1953 werd nog een laatste reeks chromo's gemaakt op groter formaat. Ze kregen de titel 't *Jaar 2000* mee en werden geïllustreerd door Leon Goetgeluck. Dit verzamelboek was het laatste in zijn soort.

▲ *Het Schatijland (sic), geïllustreerd door René Follet. De taalfout kreeg je er gratis bij.*

Eind 1955 sluit *La Chocolaterie L'Aiglon* zijn deuren. De Raad van Bestuur beslist nog een samenwerking goed te keuren met twee grotere merken, Parein en Victoria, om in de kolonie Congo de chocoladeproductie verder te zetten, in een fabriek in Elisabethville. Een groot deel van de machines wordt overgebracht naar deze nieuwe locatie. Het merk Aiglon houdt echter op te bestaan.

In België worden de albums en de stock chromo's overgedragen aan de *Chocolaterie Clovis* uit Pepinster.

Geraadpleegde bronnen: Michel Bedeur. *Aiglon, la grande chocolaterie*, Editions Vieux Temps, 2019

DE LOMBARD COLLECTIE

Parel aan de Belgische stripkroon

DE AVONTUREN VAN CHICK BILL

De 11 albums van *Chick Bill*, die in de Lombard collectie verschenen zijn, met hun kenmerkende softcover, hun gele achterkaft en de rode papieren rug, vormen een buitenbeentje in de geschiedenis van deze reeks. Geen enkel verhaal ervan werd voorgepubliceerd in het weekblad *Tintin/Kuifje*. Sterker nog, sommige Nederlandstalige albums van *Chick Bill* kenden helemaal géén voorpublicatie. De reeks is onlosmakelijk verbonden met het weekblad *Chez Nous-Junior*, meestal kortweg *Junior* genoemd. We zullen zien dat de afleveringen van deze strip erin opgenomen werden met de regelmaat van een Zwitsers uurwerk. De jonge Gilbert Gascard, nauwelijks 22 jaar toen hij met de serie startte, tekende onder het pseudoniem Tibet present voor een uiterst regelmatige en evenwichtige productie.

Door Peter Van Hooydonck en Rudi Roelandts
Met dank aan Rik De Leeuw

Tibet (1931-2010) is op zeer jonge leeftijd in het stripavontuur gedoken. Reeds op zijn 16de debuteerde hij bij de Walt Disney Studios om mee te werken aan *Le Journal de Mickey*. Hij was 18 jaar toen hij in 1949 zijn eerste stripheld creëerde: Dave O'Flynn voor het blad *Héroic-albums*. In 1952 kwam hij in dienst bij de Lombard uitgaven om maquettist te worden voor het weekblad *Tintin/Kuifje*. Reeds in 1953 werd hij gevraagd een humoristische dierenstrip te tekenen. Hij ontwierp de figuren Chick Bill, Kleine Poedel, Dog Bull en Kid Ordinn en het decor van Wood city, waar de actie zich afspeelde. De reeks was voorbestemd om in het blad *Tintin/Kuifje* te verschijnen, maar daar stak Hergé een stokje voor. Uiteindelijk werd de strip opgenomen in het gloednieuwe stripblad *Chez Nous Junior*.

Op 30 april 1953 verscheen het eerste nummer van *Junior*, met op de middenpagina's twee bladzijden van *Chick Bill en Arizona*, volledig in kleur. De figuren waren aanvankelijk vermenselijkte dieren, maar gaandeweg werden ze omgevormd tot gewone mensen (vanaf het 4de verhaal).

Junior was de Franstalige tegenhanger van *Ons Volkske*, en werd uitgegeven door de SA Mirax, een zelfstandige vennootschap, maar helemaal eigendom van de Standaard-groep. Met *Junior* wilde Standaard-baas Albert De Smaele naast het familieblad *Chez Nous* ook een eigen stripblad in het Franstalig perslandschap. Net zoals *Ons Volkske*, hernam ook *Junior* strips die eerder in *Tintin/Kuifje* waren verschenen.

Chick Bill tegen de Onzichtbare

Voorpublicatie in *Junior* van 30 april 1953 tot 22 oktober 1953, onder de titel *Chick Bill en Arizona*. Later werd aan het album de titel *Chick Bill contre l'Invisible* gegeven.

In 1954 werd het album onder de titel *Chick Bill tegen de Onzichtbare* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*, de huisdrukkerij van de Standaardgroep, die ook het blad *Junior* drukte. De verkoopprijs was 49 BEF.

Eerste aflevering van Chick Bill en Arizona, uit het eerste nummer van Junior van 30 april 1953

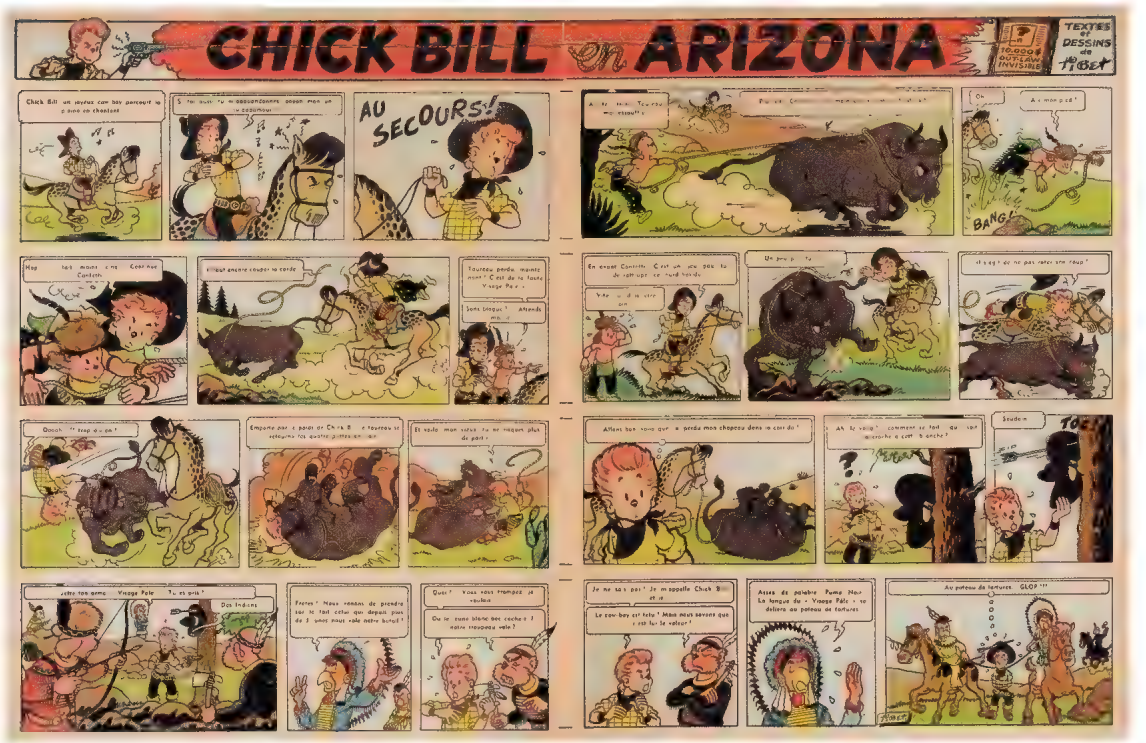

Vorige pagina: de cover van het eerste album van Chick Bill

In *Kuifje* vonden we een advertentie in de bijlage bij *Kuifje* 46 van 1954.

Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

Om het Nederlandstalige publiek kennis te laten maken met de reeks, werd dit verhaal ook in *Ons Volkske* opgenomen, van 2 september 1954 tot 11 augustus 1955, ditmaal zonder kleuren.

INDIEN JE KUNT LEZEN...
ZET JE IN EEN HOEK...
EN LEES DEZE DRIE PRETTIGE ALBUMS :
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE
door E.-P. JACOBS
HET SEIN STAAT OP ROOD
door J. MARTIN
CHICK BILL TEGEN DE ONZICHTBARE
door TIBET
HET SEIN STAAT OP ROOD
69 F.
HET GEHEIM van de GROTE PYRAMIDE
CHICK BILL TEGEN DE ONZICHTBARE
DEZE ALBUMS ZIJN EEN AANGENAME VERRASSING VOOR DE FEESTDAGEN SINTERKLAAS, KERSTMIS, EN NIEUWJAAR...
69 F.
49 F.
DEZE ALBUMS VAN DE LOMBARD UITGAVEN ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ ALLE BOEKHANDELAARS EN IN DE KUIFJE's WINKEL. KAN JE ZE IN JE BUURT NIET KOPEN, STORT DAN HET BEDRAG OP P.C.R. 1909.16 VAN KUIFJE-BRUSSEL.

▲ *De advertentie voor Chick Bill tegen de Onzichtbare, uit een bijlage bij* Kuifje *46 van 1954*

De Kat zit in de zak

Voorpublicatie in *Junior* van 29 oktober 1953 tot 20 mei 1954, onder de titel *Les Aventures de Chick Bill en Arizona*. Later werd aan het album de titel *Les Carottes sont cuites* gegeven.
Herneming in *Ons Volkske* van 18 augustus 1955 tot 4 oktober 1956 onder de titel *De Kat zit in de zak*.

In 1954 werd het album onder de titel *De Kat zit in de zak* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 52 van 1954.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie. ▸

▲ *Het tweede album van Chick Bill: De Kat zit in de Zak (1954)*

DE KAT ZIT IN DE ZAK
HET tweede deel van « De Avonturen van Chick Bill », getekend door TIBET, kent een groot succes. Het is een zeer grappig verhaal dat voor jou helemaal nieuw is, vermits het niet in « Kuifje « verschenen. Indien je dit prachtig kleuralbum nog niet bezit, vraag het dan vandaag nog bij je gewone boekhandelaar. Prijs : 49 frank. Indien je het niet vindt, kan je het verkrijgen tegen de storting van 49 frank op P.C.R. 1909.16 van KUIFJE-BRUSSEL
TOK

▲ *Advertentie uit* Kuifje *52 van 1954*

HOERA! EEN PRACHTIGE REEKS GESCHENKEN VOOR PASEN!
Zoo zoals ik! Lijf mee met al de bevende avonturen van je gekende en geliefkoosde helden!
CORENTIN
HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE
HET SEIN STAAT OP ROOD
LUXE-UITGAVEN:
HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS
HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS
HET MYSTERIE VAN DE GROTE PYRAMIDE
HET SEIN STAAT OP ROOD
KEURIGE UITGAVEN:
DE FANTASTISCHE AVONTUREN VAN CORENTIN
DE NIEUWE AVONTUREN VAN CORENTIN
DE AVONTUREN VAN CHICK BILL
DE AVONTUREN VAN CHICK BILL
Vele avonden spannende lectuur!
AVONTUREN - REIZEN - HUMOR!
KIES EEN ALBUM UIT DE COLLECTIE VAN DE LOMBARD UITGAVEN
AL deze prachtige albums zijn verkrijgbaar in iedere boekhandel en in de KUIFJE's WINKEL, Lombardstraat, 24, Brussel Indien je het gewenste album niet vindt bij je boekhandelaar, kan je het ook krijgen door de aangeduide prijs te storten op P.C.R. 1909.16 van KUIFJE-BRUSSEL.

▲ *Advertentie uit* Kuifje *14 van de jaargang 1955*

Doorbraak naar het westen

Voorpublicatie in *Junior* van 27 mei 1954 tot 16 december 1954, onder de titel *La Route d'Acier*. Geen voorpublicatie in het Nederlands.

In 1955 werd het album onder de titel *Doorbraak naar het Westen* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 49 van 1955.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

HET GELE TEKEN
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE
DE PETROLEUMKOORTS
HET EIGENAARDIGE GEVAL VAN Mr VAN MEYLBEKE
DOORBRAAK NAAR HET WESTEN
DE ALBUMS VAN DE LOMBARD UITGAVEN zijn verkrijgbaar bij alle boekhandelaars en in de KUIFJE'S WINKEL, Lombardstraat, 24, BRUSSEL.
En natuurlijk ook al de andere albums van de LOMBARD COLLECTIE

▲ *Het derde Chick Bill-album Doorbraak naar het Westen (1955)*
◀ *Advertentie uit* Kuifje *49 van 1955*

Cover van het vierde Chick Bill-album

Kid Ordinn komt in opstand

Voorpublicatie in *Junior* van 23 december 1954 tot 14 juli 1955, onder de titel *Kid Ordinn le Rébelle*.
Geen voorpublicatie in het Nederlands.

In 1956 werd het album onder de titel *Kid Ordinn komt in opstand* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij Periodica. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 13 van 1956.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

De Zonderlinge Casy Moto

Voorpublicatie in *Junior* van 21 juli 1955 tot 9 februari 1956, onder de titel *L'Etrange Monsieur Casy Moto*.
Geen voorpublicatie in het Nederlands.

In 1956 werd het album onder de titel *De Zonderlinge Casy Moto* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij Periodica. De verkoopprijs was 49 BEF.

Advertentie uit Kuifje nummer 13 van 1956

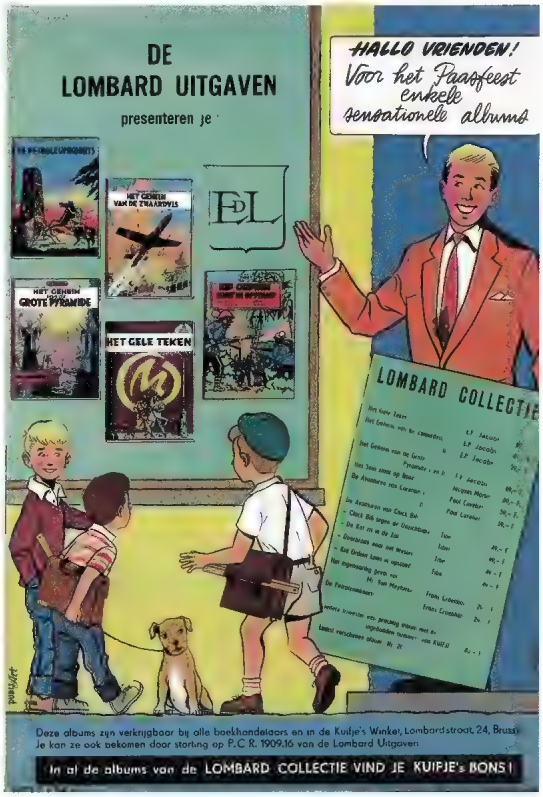
DE
LOMBARD UITGAVEN
presenteren je
HALLO VRIENDEN!
Voor het Paasfeest
enkele
sensationele albums
HET GELE TEKEN
LOMBARD COLLECTIE
Deze albums zijn verkrijgbaar bij alle boekhandelaars en in de Kuifje's Winkel, Lombardstraat, 24, Brussel
Je kan ze ook bekomen door storting op P.C.R. 1909.16 van de Lombard Uitgaven
In al de albums van de LOMBARD COLLECTIE VIND JE KUIFJE's BONS!

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 24 van 1956.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

De cover van het vijfde Chick Bill-album

De Pijpekop

Voorpublicatie in *Junior* van 16 februari 1956 tot 6 september 1956, onder de titel *La Tête de Pipe*. Herneming in *Ons Volkske* van 11 oktober 1956 tot 28 november 1957 onder de titel *De Pijpekop*.

In 1956 werd het album onder de titel *De Pijpekop* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in de nummers 13 en 16 (bijlage) van 1957.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

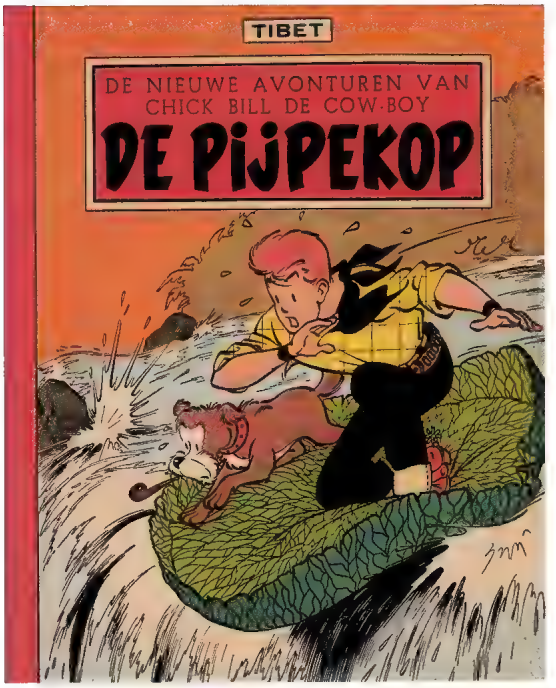

De cover van het zesde Chick Bill-album

Ko-Klox-Klan

Voorpublicatie in *Junior* van 13 september 1956 tot 4 april 1957 onder de titel *Ko-Klox-Klan*. Herneming in *Ons Volkske* van 5 december 1957 tot 22 januari 1959 onder de titel *Ko-Klox-Klan*.

In 1957 werd het album onder de titel *Ko-Klox-Klan* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF. In *Kuifje* vonden we een advertentie in de nummers 46 en 50 van 1957.

Advertentie uit de bijlage van Kuifje nummer 16 van 1957

dit zijn de beste vrienden voor je vakantie !
DRIE NIEUWE ALBUMS VAN
DE LOMBARD COLLECTIE
59 F.
Gebonden en gekartonneerd
49 F.
Gebonden en gekartonneerd
49 F.
Genaaid
... die de lange lijst van de prachtige albums nog komen vergroten :
HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS 1 Edg. Jacobs 69.—
HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS II » 70.—
HET GELE TEKEN » 69.—
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE I » 69.—
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE II » 69.—
POM EN TEDDY F. Craenhals 69.—
HET SKIN STAAT OP ROOD J. Martin 59.—
DE GOUDEN SPINX » 69.—
ALEX DE ONVERSAAGDE » 59.—
DE FANTASTISCHE AVONTUREN VAN CORENTIN P. Cuvelier 59.—
DE NIEUWE AVONTUREN VAN CORENTIN » 59.—
CORENTIN BIJ DE ROODHUIDEN » 59.—
DE BLAUWE DRIEHOEK A. Weinberg 59.—
CHLOROPHYL EN DE SAMENZWEERDERS R. Macherot 59.—
CHLOROPHYL TEGEN DE ZWARTE RATTEN » 49.—
DE RAADSELACHTIGE M. BARELLI » B. De Moor 49.—
DE WITTE RUITER F. Funcken 49.—
CHICK BILL TEGEN DE ONZICHTBARE Tibet 49.—
DE KAT ZIT IN DE ZAK » 49.—
DOORBRAAK NAAR HET WESTEN » 49.—
KID ORDINN KOMT IN OPSTAND » 49.—
DE ZONDERLINGE CASY MOTO » 49.—
DE PIJPZKOP » 49.—
MONSIEUR VINCENT R. Reding 49.—
HET EIGENAARDIGE GEVAL VAN M. VAN MEYLEKKE P. Craenhals 79.—
DE PETROLEUMKOORTS » 29.—
In al deze albums vind je KUIFJE's punten.
TE KOOP IN ALLE BOEKHANDELS

Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie

De cover van het zevende Chick Bill-album

De cover van het achtste Chick Bill-album

ZIEHIER EEN ALBUM DAT JE IN EEN ADEM ZAL UITLEZEN !
Verschenen in de LOMBARDCOLLECTIE
De spannende avonturen van Chick Bill
HET GEHEIM VAN DE GROT
DE AVONTUREN VAN CHICK BILL
HET GEHEIM VAN DE GROT
PRIJS : 49 F.
Overal verkrijgbaar

Advertentie uit Kuifje *nummer 19 van 1958*

Het Geheim van de Grot

Voorpublicatie in *Junior* van 11 april 1957 tot 7 november 1957 onder de titel *La Voix des Os blancs*.
Geen voorpublicatie in het Nederlands.

In 1958 werd het album onder de titel *Het Geheim van de Grot* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 19 van 1958.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie

Het Monster van het Meer

Voorpublicatie in *Junior* van 14 november 1957 en 5 juni 1958, onder de titel *Le Monstre de Loch-Harlocktay*.

In *Ons Volkske* van 17 april 1958 werd deze strip midden in het verhaal aangevat, zodat de publicatiedata in *Ons Volkske* voortaan gelijkliepen met die van *Junior*. Op dezelfde datum breidde *Junior* uit tot 24 pagina's.

In 1958 werd het album onder de titel *Het Monster van het Meer* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Periodica*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 12 van 1959.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

Advertentie uit Kuifje *nummer 12 van 1959*

Advertentie uit Kuifje nummer 51 van 1961

EEN ADJUNCT-SHERIFF VAN DE FAR WEST WORDT MULTI-MILJONAIR...
IN Marracas spreekt men over niets anders meer ! Het schijnt dat Kid Ordinn zijn vader heeft weergevonden en dat die vader zo rijk is als de zee diep. Maar is het wel zijn echte vader en zijn de miljoentjes wel degelijk van hem ?
ALARM IN MARRACAS zal op al die vragen antwoord geven. Chick Bill, Dog Bull en Kid Ordinn zullen de waarheid wel uitvissen.
ALARM IN MARRACAS, het nieuw album van Tibet, is verkrijgbaar in alle boekhandels tegen de prijs van 49 BF !
3

Alarm te Marracas

Gelijktijdige voorpublicatie in *Junior* en *Ons Volkske* van 12 juni 1958 tot 1 januari 1959, onder de titel *Alerte à Marracas/ Alarm te Marracas.*

In 1961 werd het album onder de titel *Alarm te Marracas* in de Lombard Collectie opgenomen. Het werd gedrukt door de drukkerij *Wils*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we een advertentie in nummer 51 van 1961.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

De cover van het elfde Chick Bill-album

De Schat van de Groene Boeddha

Gelijktijdige voorpublicatie in *Junior* en *Ons Volkske* van 8 januari 1959 tot 30 juli 1959, onder de titel *Le Trésor de Gros Magot/ De Schat van de Groene Boeddha.*

In 1962 werd het album onder de titel *De Schat van de Groene Boeddha* in de Lombard Collectie opgenomen. Er staat verkeerdelijk het jaartal 1960 in vermeld. Het werd gedrukt door de drukkerij *Brepols*. De verkoopprijs was 49 BEF.

In *Kuifje* vonden we advertenties in de nummers 41, 42 en 47 van 1962.
Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

Advertentie uit Kuifje nummer 47 van 1962

DE AVONTUREN VAN CHICK BILL DE COWBOY
DE VIER WOESTIJNRATTEN
TEKST EN TEKENINGEN VAN TIBET
Twee vreemdelingen kwamen te Wood-City toe. Een van hen heeft post gevat voor de deur van de sheriff en wacht tot Kid Ordinn binnen komt...

Verderzetting van de reeks in Junior/ Ons Volkske

De reeks *Chick Bill*-verhalen werd verdergezet in *Junior/ Ons Volkske*, maar de albums verschenen voortaan in de *Collectie Jong Europa* (*De Neptunus is verdwenen*, *De Laatste van de Bull's*, *De Rivalen...*).

Verderzetting van de reeks in Tintin/ Kuifje

In *Tintin/Kuifje* verschenen verschillende kortere verhalen van *Chick Bill*. Het oudste is *De Vier Woestijnratten* (nummers 42/1955 tot 33/1956).

Daarna volgen nog een hele rits verhalen van 30 pagina's, die ook een album-publicatie kenden:

In de Collectie Dog Bull (1959):

- *De twee gezichten van Kid Ordinn*
  (van nummer 34/1956 tot 10/1957)
- *De goudmijn van Dog Bull*
  (van nummer 11/1957 tot 39/1957)
- *Het huis van de sterkste*
  (van nummer 40/1957 tot 16/1958)
- *Tegen de muur*
  (van nummer 18/1958 tot 47/1958)

In de Collectie Junior (1960):

- *Sheriff te koop*
  (van nummer 49/1958 tot 24/1959)

Volgende korte verhalen verschenen pas veel later in albumvorm:

- *Montana Kid* (1959-60) zie StripKiosk 5
- *Rattenvergif* (1960)
- *De Blauwe Terreur* (1960-61)
- *Het Kruitvat* (1961)
- *De Getuige van Rio Grande* (1962)
- *De Deserteurs* (1962-63)
- *Paniek in de K.O. Kraal* (1963)

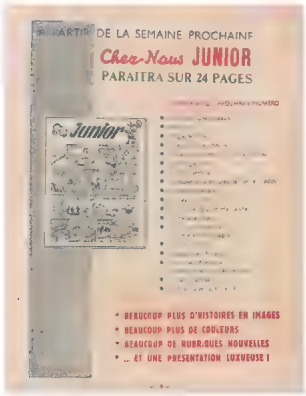

Aankondiging dat het blad Junior voortaan op 24 bladzijden zal verschijnen (uit Junior van 17 april 1958)

TITEL	MAAND/JAAR VERSCHIJNEN	ACHTERKAFT/UITVOERING	# TITELS IN DE LIJST	LAATSTE TITEL IN DE TITELLIJST	BIJZONDERHEDEN
CHICK TEGEN DE ONZICHTBARE	11/1954	Geel met schild, softcover	7	De avonturen van Chick Bill I en II	drukkerij Periodica
DE KAT ZIT IN DE ZAK	12/1954	Geel met schild, softcover	7	De avonturen van Chick Bill I en II	drukkerij Periodica
DOORBRAAK NAAR HET WESTEN	07/1955	Geel met schild, softcover	12	De avonturen van Chick Bill I, II en III	drukkerij Periodica
KID ORDINN KOMT IN OPSTAND	03/1956	Geel met schild, softcover	8	De petroleumkoorts	drukkerij Periodica
DE ZONDERLINGE CASY MOTO	05/1956	Geel met schild, softcover	8	De petroleumkoorts	drukkerij Periodica
DE PIJPEKOP	04/1957	Geel met schild, softcover	22	De petroleumkoorts	drukkerij Periodica
KO-KLOX-KLAN	11/1957	Geel met schild, softcover	31	Leve de sport	drukkerij Periodica
HET GEHEIM VAN DE GROT	03/1958	Geel met schild, softcover	31	Leve de sport	drukkerij Periodica
HET MONSTER VAN HET MEER	10/1958	Geel met schild, softcover	36	Leve de sport	drukkerij Periodica
ALARM TE MARRACAS	12/1961	Geel met kader, softcover	37	Hoempa pa de roodhuid	drukkerij Wils
DE SCHAT VAN DE GROENE BOEDDHA	09/1962	Geel met kader, softcover	37	Hoempa pa de roodhuid	drukkerij Brepols

KAREL VERSCHUERE
Illustrator

In 1980 ontviel ons Karel Verschuere, nu 40 jaar geleden. We kennen Karel Verschuere vooral als eerste luitenant van Willy Vandersteen voor zowat alle realistisch getekende stripreeksen als *Bessy*, *Tijl Uilenspiegel* (*Fort Oranje*), de *Rode Ridder*, *Karl May* en *Biggles*. Maar Verschuere had ook een behoorlijk gevuld persoonlijk strippalmares (*Judi* voor *Ons Volkske*, *Koen De Wilde* in *De Kleine Zondagvriend*, *Fra Antonio*, *Klavervier*, *Buffalo Bill*, *Sam. D. Howard*, twee verhalen van *Filip Hechtel*, en een aantal geschiedkundige verhalen voor *Ons Volkske*, zoals *Voor Outer en Heerd* en *Boeren Voorwaarts*. Dit alles verspreid over ongeveer 20 jaar, van 1952 tot 1972. Vergeten we niet zijn productie voor Duitsland, met als belangrijkste reeksen *Tom Berry* en *Adlerfeder*. Wat vele stripliefhebbers wellicht minder goed kennen, is het illustratiewerk van Verschuere voor jeugd- en schoolboeken. Een terugblik, een overzicht...
van de man die graag voor cowboy speelde!

Door Jean-Pierre Hendrickx en Peter Van Hooydonck
Met dank aan Rudy Claesen, Johnny Loix en de Erven Karel Verschuere

Karel Verschuere dweepte met alles wat met geschiedenis te maken had. Hij vond plezier in modelbouw waar hij historische voertuigen construeerde. Vuurwapens waren zijn specialiteit. Hij had ook een berg documentatie over veldslagen, uniformen en legervoertuigen, vooral vliegtuigen. Hij had zélf een grote passie voor vliegen en was ingeschreven in de *Royal Antwerp Aviation Club* in Deurne. Daar haalde hij zijn vliegbrevet. Geen wonder dat hij zich met enthousiasme stortte op de verstripping van de *Biggles*-verhalen.

Karel Verschuere naast een vliegtuig op de Royal Antwerp Aviation Club

Karel Verschuere (1924-1980) was in 1942 als 17-jarige snaak, net zoals vele duizenden andere jonge mannen, vertrokken naar het Oostfront om ten strijde te trekken tegen het bolsjewisme, de rode terreur. Het zal allemaal wel heel avontuurlijk en vaderlandslievend geleken hebben. De realiteit bij de terugkeer van het barre front was wat minder idyllisch. Een veroordeling wegens collaboratie, het verlies van burgerrechten en een gevangenisstraf waren de beloningen die de retournerende Oostfronters stonden te wachten, tijdens die soms onredelijke periode van de repressie. De jonge Karel Verschuere werd opgesloten in de gevangenis van St. Kruis in Brugge, waar vele *collaborateurs* verbleven.

Hij kwam in 1949 al terug vrij, maar kon maar zeer moeilijk aan de bak komen. Samen met Herman Geerts (1923-2000) richtte hij het reclamebureau Gevers op: beide mannen trachtten de eindjes aan elkaar te knopen via reclametekenwerk. Herman Geerts, ook veroordeeld wegens collaboratie, zou later in het satirisch weekblad *'t Pallieterke* onder het pseudoniem L.H. Cotvooghel hekelende stukjes schrijven.

Café De Korenaer was een begrip in Antwerpen in de jaren '50. Het was een plaats waar veel veroordeelde *collaborateurs* kwamen om bij elkaar wat steun te zoeken. Eind 1951 ontmoette Herman Geerts er Willy Vandersteen, die toen zeer veel werk had en op zoek was naar een goede medewerker. Herman sprak hem over Karel Verschuere. De overlevering wil dat Karel Verschuere met zijn laatste geld vanuit een telefooncel in Antwerpen, Willy Vandersteen vroeg om een onderhoud.

Karikatuur van Karel Verschuere, getekend door Eugeen Goossens (jaren '60)

Bij hun eerste ontmoeting klikte het vrijwel onmiddellijk tussen de twee en in het voorjaar van 1952 mocht de onervaren Verschuere starten met het leren van de knepen van het vak. Hij was een natuurtalent, net als Vandersteen, en een autodidact. Het schetsen en inkten van potloodwerk had hij snel onder de knie. Maar Vandersteen wilde ook weten welk vlees hij in de kuip had op het gebied van verhalen verzinnen. Hij vroeg Verschuere een plot uit te werken voor een Suske en Wiske-verhaal. Karel Verschuere was weliswaar een begenadigd tekenaar, maar hij was veel minder sterk in het bedenken en uitwerken van scenario's.

Een vos en een wolf

Karel Verschuere was een groot bewonderaar van het oeuvre van Bob De Moor. Net als Verschuere kon De Moor prachtige tekeningen maken naar het ware leven. Die bewondering resulteerde in een bezoek dat Verschuere op 8 juli 1952 bracht aan De Moor, die toen nog in Hove woonde. Karel liet er zijn exemplaar van het pas in album verschenen *De Leeuw van Vlaanderen* door De Moor signeren. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Verschuere, om zijn plot samen te stellen, inspiratie zocht bij zijn grote voorbeeld De Moor, meer bepaald in de krantenstrip *Nonkel Zigomar*, waarvan (voorlopig) toch geen albums op de markt kwamen. De keuze viel op *De Schele Zilvervos*. Maar bij Suske en Wiske werd dat *De Lachende Wolf*. Een aantal elementen uit het plot werden overgenomen en verder zorgde Verschuere voor de encyclopedische inhoud: details over wapens, dieren, planten, dat was zijn specialiteit. Vandaar dat we in *De Lachende Wolf* passages terugvinden zoals met de egel en de adder. Suske en Wiske was niet Verschueres sterke punt. Hij zal evolueren naar alle andere realistisch getekende strips uit de Vandersteenstal.

Het verhaal De Schele Zilvervos *werd pas in de jaren '60 in album uitgegeven*

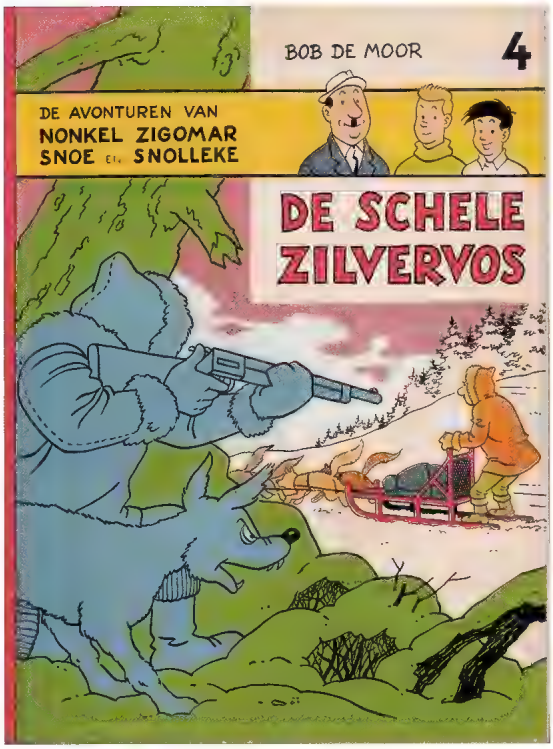

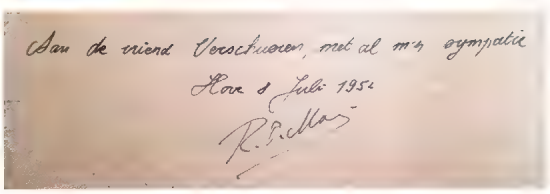

Het album De Leeuw van Vlaanderen, *dat Verschuere in 1952 liet signeren door Bob De Moor*

Kennis over fauna en flora integreren in de strips, was een kolfje naar de hand van Karel Verschuere (uit De Lachende Wolf).

Wel dat is het spoor van een ezel.. Een nuttig insecten verdelger! Kijk, daar is hij!
VOORPOOT
ACHTERPOOT
..20 cm. lang. Heel zijn rug met scherpe stekels bezet. Komt in gans Europa voor. Op 't nachte-
..like torchten maakt hij veel lawaai.. snuft en blaast want hij vreest zijn vijanden niet.. daar hij...
FLITS
Knip!.. Hij staat er op!
...zich bij 't minste onraad oprolt en nog slechts een stekelige bol is!
Kom, we zullen eens onderzoeken of het spoor niet van zijn nest komt!
DE VROUW EGEL DIE IN DE MAANDEN JULI-AUGUSTUS JONGEN HEEFT EN ONGERUST IS OVER HET UITBLIJVEN VAN HAAR HALVE TROUWBOEK, BEMERKT NIET DAT HAAR KROOST BEJAAGD WORDT

Eigen productie

Parallel met zijn rol als medewerker van Vandersteen, kon Verschuere een eigen stripproductie uitbouwen. Het werden veelal historisch geïnspireerde verhalen met een patriottisch tintje. In juli 1952 verscheen zijn eerste eigen stripbijdrage aan het weekblad *Ons Volkske*. Het was de eerste plaat van *Boeren Voorwaarts*, een verhaal dat speelde in Zuid-Afrika tijdens de kolonisatieperiode van de Nederlanders. Hij deed dit onder het pseudoniem Lerak, een omkering van zijn voornaam. Andere verhalen zullen nog volgen: *Strijd om Land*, *Voor Outer en Heerd*,... Het is geweten dat Verschuere zich hierbij sterk heeft laten beïnvloeden door het werk van de Nederlandse tekenaar Hans G. Kresse.

Later op het jaar, toen de voorbereidingen startten van de reeks *Bessy*, kon Verschuere zich uitleven in het bijeenzoeken van documentatie over Canada, Alaska, het Hoge Noorden. De Bessy-strip zou zijn stempel dragen, zodanig dat Vandersteen toeliet dat het pseudoniem Wirel op de albums kwam, een samentrekking van Willy en Karel. Verschuere werd eerst per bandje betaald maar toen zijn aandeel in *Bessy* steeds groter werd, kreeg hij contractueel een percentage op de albumverkoop.

Judi

Maar vooraleer Bessy geboren werd, kreeg Verschuere nog een andere opdracht van Willy Vandersteen. Een kolfje naar zijn hand, een sandalenstrip met veel gewaden en historische taferelen: de avonturen van *Judi*, de verstripping van het Oude Testament.

De cover van het eerste Judi-album, een typisch Verschuere-product

Deze opdracht kwam van Maurits De Meyer, de algemene directeur van de Standaard-Boekhandel. Zijn beide dochters waren gehuwd met de broers André en Paul Ausloos, medeeigenaars van de uitgeverij Sheed & Ward. Deze uitgeverij wilde ook proeven van het succes van het opkomende stripverhaal in Vlaanderen. Schoonpapa moest maar eens een goed woordje doen bij Vandersteen. Deze was niet bijster enthousiast maar ging wel akkoord om zijn naam te verbinden aan deze stripreeks. Verschuere mocht al het werk doen. Hij zou er later ook de rechten van verwerven.

De Rode Ridder

Leopold Vermeiren (1914-2005) was een verdienstelijk jeugdschrijver en had de figuur van de Rode Ridder in 1946 bedacht voor korte verhalen, die verschenen in het blad *De Kleine Zondagsvriend*. Wanneer Vermeiren een uitgever zocht om deze verhaaltjes in album op de markt te brengen, kwam hij in contact met de uitgeverij Sheed & Ward. In 1953 verscheen een eerste bundeling, met een cover van Jan De Simpele. Vermeiren was niet echt tevreden van het werk van De Simpele en men besloot beroep te doen op Karel Verschuere, die met de *Judi*-strip toch al voor Sheed & Ward werkte.

Verschuere kon meteen aan de slag en hij mocht de omslagtekeningen van de volgende Rode Ridder-albums voor zijn rekening nemen. Vanaf het vijfde deel (*De Rode Ridder in de Leeuwenkuil*) mocht hij ook de illustraties binnenin leveren. Dat zou hij blijven doen tot in 1979. Verschuere en Vermeiren werden vrienden voor het leven. Letterlijk, want bij het overlijden van Karel in augustus 1980, schreef Vermeiren de afscheidsrede.

De cover van een herdruk van het eerste Rode Ridder-boek, met een tekening van Verschuere

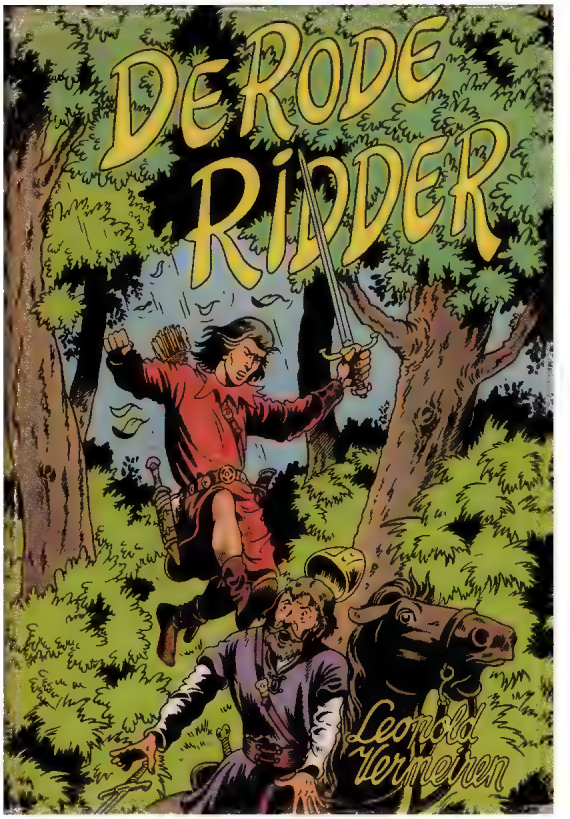

Karel Verschuere maakte dit portret van zijn vriend Leopold Vermeiren, met Rode Ridder-allures

Schoolboeken

Leopold Vermeiren was naast jeugdschrijver in hoofdzaak Rijksinspecteur van het basisonderwijs en in die hoedanigheid werkte hij mee aan diverse schoolboeken zoals de reeks geschiedenisboeken *Van Heem tot Vaderland*. Deze werden vanaf 1954 uitgegeven door Sheed & Ward en Karel Verschuere werd opnieuw verzocht de illustraties te leveren, een taak waarvan hij zich voorbeeldig kweet. Voor dezelfde uitgeverij zal Verschuere nog tal van boeken illustreren in de periode 1955-1956.

Jeugdboeken bij Sheed & Ward

De uitgevers Sheed & Ward waren zo tevreden van de grafische zuiverheid van Verschueres illustraties, dat hij gevraagd werd een aantal jeugdboeken te illustreren. Er verschenen 10 jeugdboeken bij Sheed & Ward met een covertekening van Karel Verschuere, verdeeld over verschillende reeksen.

Het eerste schoolboek dat Karel Verschuere van illustraties voorzag

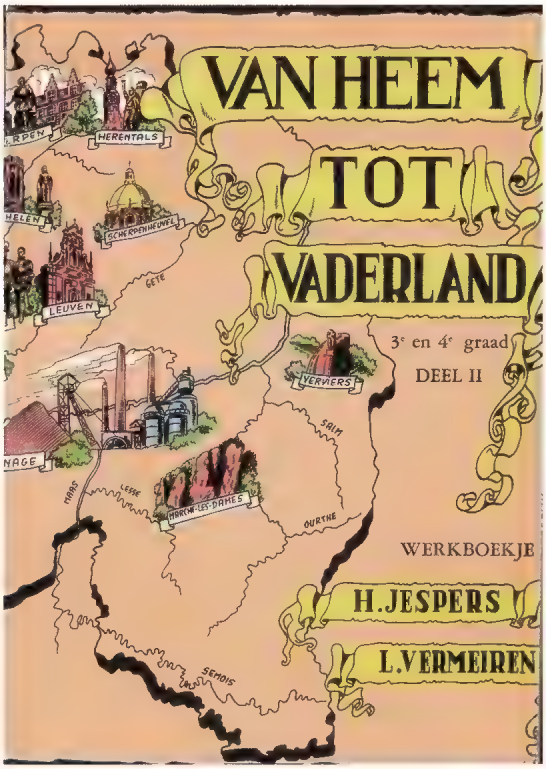

Eén van de jeugdboeken die Karel Verschuere van een omslagtekening voorzag

Twee jeugdboeken uitgegeven bij de Zuid-Nederlandse, in 1957.

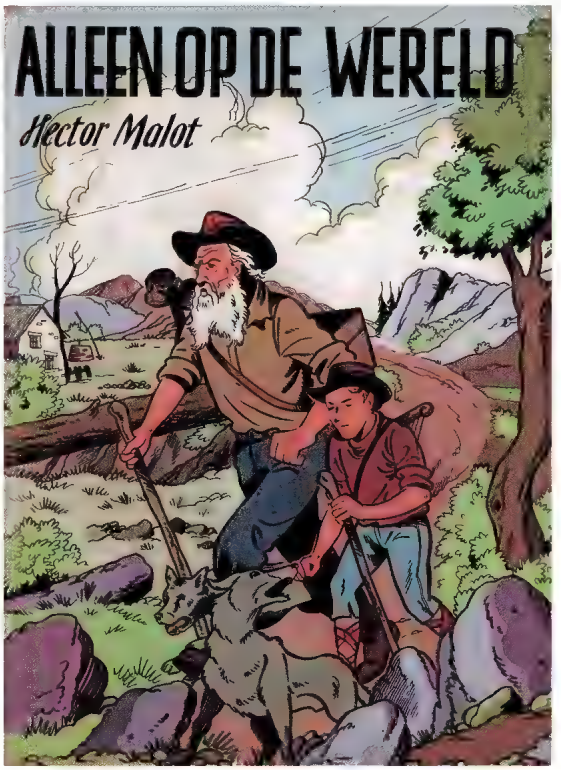

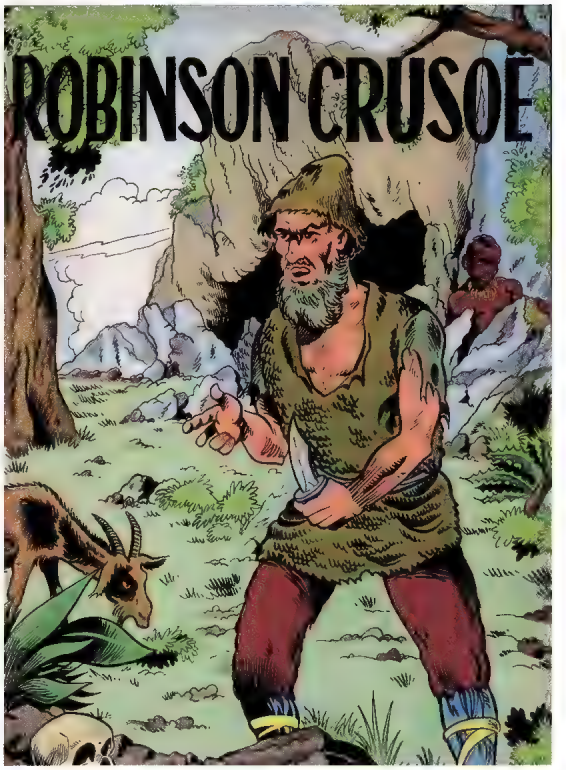

De Zuid-Nederlandse

In 1957 richtte Joris Schaltin, voorheen verantwoordelijke voor de schoolboeken bij de Standaard-Boekhandel, de uitgeverij De Zuid-Nederlandse op en nam het fonds van Sheed & Ward over, inclusief de rechten op de verhalen van de Rode Ridder. Schaltin bleef beroep doen op Verschueres grafisch talent om tal van jeugdboeken van een cover te voorzien.

De Rode Ridder in stripvorm

In 1959 besprak Karel Verschuere met Willy Vandersteen het idee om een stripversie te maken van de Rode Ridder. Vandersteen zag er wel wat in, ridderverhalen lagen hem nauw aan het hart. Hij wilde echter zélf de scenario's kunnen schrijven en vroeg *carte blanche* om naar goeddunken eigen personages toe te voegen of weg te laten. Hij overtuigde Antoon Sap, de opvolger van Maurits De Meyer, als algemeen directeur van de Standaard-Boekhandel. De strip kon in de krant een voorpublicatie krijgen vooraleer ze in albumvorm verschenen. Vermeiren was dit idee wel genegen. Hij had de figuur De Rode Ridder in het leven geroepen, en moest alleen maar de naam uitlenen. Vanaf november 1959 verschenen de stroken van het eerste verhaal *Het Gebroken Zwaard* in de kranten van de Standaard-groep. In de aankondiging werden de namen van de medewerkers vernoemd: Bob Vandersteen en Karel Verschuere.

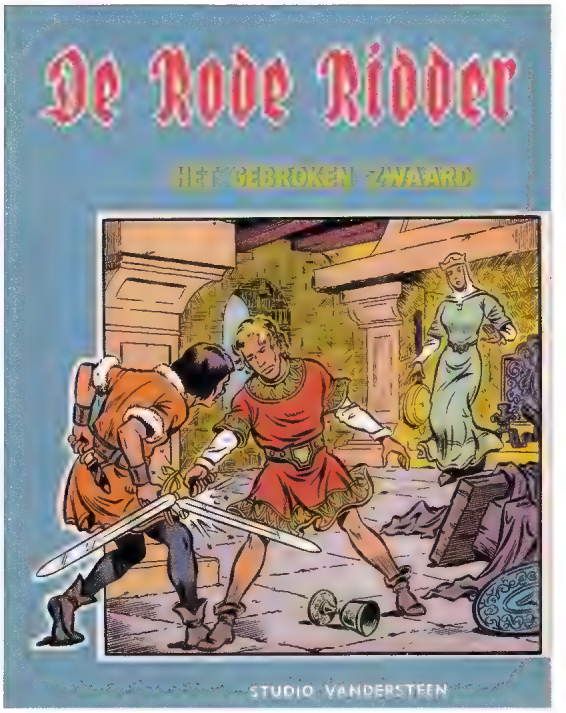

Het eerste album van de stripreeks De Rode Ridder (1959)

De aankondiging in de krant van het eerste Rode Ridder-verhaal Het Gebroken Zwaard *(1959)*

DE AVONTUREN VAN
De Rode Ridder
DOOR STUDIO WILLY VANDERSTEEN
MEDEWERKERS : KAREL VERSCHUERE EN ROBERT VANDERSTEEN
MET TOELATING VAN DE BEKENDE JEUGDSCHRIJVER LEOPOLD VERMEIREN
HET GEBROKEN ZWAARD.
SIEGLINDE VAN EIKENDALE
JOHAN, DE RODE RIDDER
REYHOLD

Nog schoolboeken

Karel Verschuere bleef zijn diensten aanbieden aan de Standaard-Boekhandel wanneer er nieuwe schoolboeken moesten geïllustreerd worden. In 1956 kreeg hij de opdracht ook meer technische boeken van wat verluchtingen te voorzien. Deze schoolboeken werden regelmatig herdrukt en bijgewerkt in functie van de evoluties in de leerplannen.

Typische illustratie van Verschuere: geschiedkundige wapenuitrustingen, actie en heldenmoed, gesigneerd Lerak (uit Van Heem tot Vaderland, 1954).

We vonden dat het tijd was om een lijst te maken van de ons bekende jeugd- en schoolboeken waarvoor Verschuere de illustraties maakte. Wij rekenen op de lezers van *StripKiosk* om deze lijst verder aan te vullen, mochten zij exemplaren tegenkomen die ontbreken in dit overzicht.

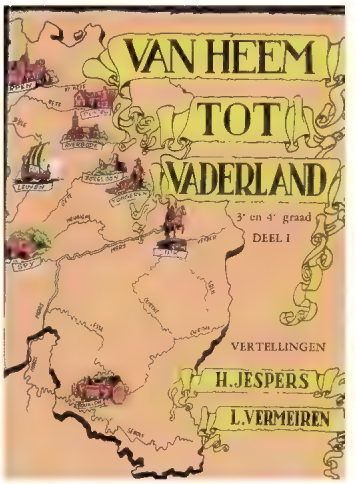

Cover van Van Heem tot Vaderland *type 1*

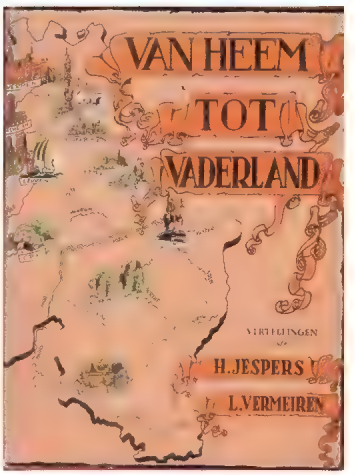

Cover van Van Heem tot Vaderland *type 2*

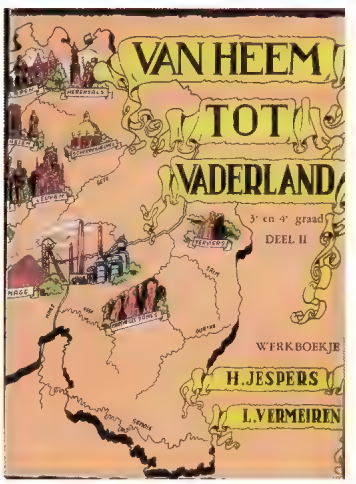

Cover van Van Heem tot Vaderland *type 3*

SCHOOLBOEKEN

1. Van Heem tot Vaderland

- *Van Heem tot Vaderland*: 3de en 4de graad, deel 1 vertellingen en werkboekje, 1954. Omslagtekening type 1.
- *Van Heem tot Vaderland*: 3de en 4de graad, deel 2 vertellingen en werkboekje, 1955. Omslagtekening type 2.
- *Van Heem tot Vaderland*: 2de graad vertellingen en werkboekje, 1956. Omslagtekening type 3.

Er bestaat ook een herdruk van het werkboekje 3de en 4de graad, deel 1 en deel 2, met omslagtekening type 3 (1957).
Er bestaan ook handleidingen voor de leerkracht zonder illustraties.

Uitgeverij Sheed & Ward N.V.

en Uitgeversmij N.V. Standaard-Boekhandel

2. Aanvankelijke begrippen van Natuurkunde

- Softcover, 1955. Dit schoolboek werd vaak herdrukt. We zien een titelwijziging bij een herdruk van 1960: *Aanvankelijke begrippen van Natuurwetenschappen.*

Uitgeversmij N.V. Standaard-Boekhandel

3. Aanvankelijke begrippen van Scheikunde

- Softcover, 1956. Dit schoolboek werd vaak herdrukt, we vonden niet minder dan 11 edities. We zien een titelwijziging bij een herdruk uit 1976: *Eerste begrippen van chemie*

Uitgeversmij N.V. Standaard-Boekhandel

4. Volk en Land

- *Volk en Land*: deel I voor het 3de studiejaar, handboekje en werkboekje
- *Volk en Land*: deel II voor het 4de studiejaar, handboekje en werkboekje

Er bestaan ook handleidingen voor de leerkracht zonder illustraties.
Er bestaat ook een herdruk uit 1968 met een licht aangepaste cover (het woord "studiejaar" werd vervangen door "leerjaar" en heeft zwarte letters, eerste druk was in rode letters.)
Op de achterkaft van de eerste drukken staat een aankondiging van *Wij lezen met Suske en Wiske*, met tekening.

Uitgeversmij N.V. Standaard-Boekhandel, 1965-66

DIVERSEN

1. Z.M. Koning Boudewijn in Belgisch-Congo

Hardcover met stofwikkel, één illustratie.
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1955

2. 26 maart 1955

Hardcover met 3 illustraties.
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1955

3. Ruimtevaart

Softcover
Boekenclub, 1955

4. Spoorwegbouwers in het oerwoud

Softcover met stofwikkel
Boekenclub, 1955

Is ook uitgegeven met hardcover met stofwikkel
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1955

Bestaat ook in het Frans onder de titel *Les Pionniers du rail dans la forêt vierge*

- softcover én hardcover met andere stofwikkel dan de Nederlandstalige uitgave. Vijf illustraties minder dan in de Nederlandstalige uitgave.

S.A. Sheed & Ward Anvers et Editions Ersame S.A. Bruxelles-Paris, 1956

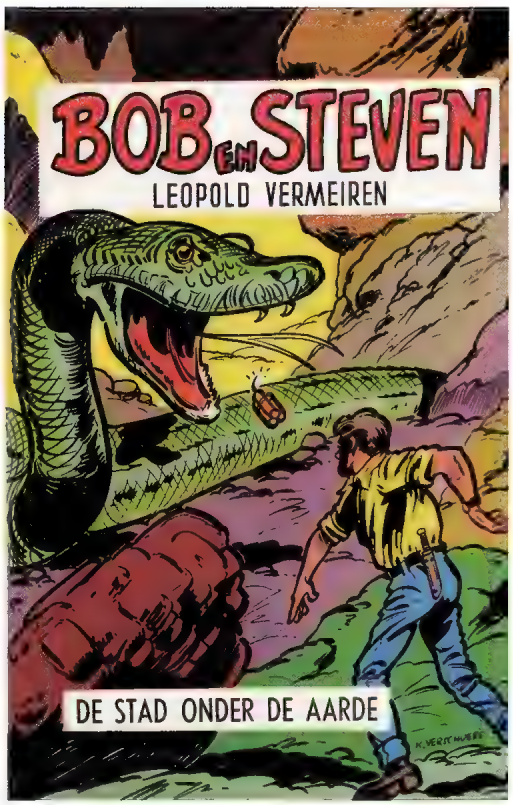

Eén van de twee boekjes van Bob en Steven (1961- 62)

JEUGDBOEKEN

1. Reeks 1 met 3 titels

- *Lolly en Walda*
- *Timbo, het wonderaapje*
- *Kiekemieke en haar vriendjes*

Softcovers met omslagtekening van Karel Verschuere
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1956

2. In de bibliotheek voor jongens en meisjes: 3 titels

- *Een ster viel uit de hemel*, covertekening.
- *Prins Ali en het parelsnoer*, covertekening en 8 illustraties.
- *De vallei der troosteloosheid*, covertekening en 10 illustraties.

Deze drie boekjes bestaan in soft- en hardcover
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1956

3. Bekende titels van jeugdboeken: 4 titels

- *Alice in Wonderland*
- *De Hut van Oom Tom*
- *Onder moeders vleugels*
- *Thijl Uilenspiegel*

Deze vier boekjes bestaan in soft- en hardcover, cover door Karel Verschuere
Uitgeverij Sheed & Ward Antwerpen, 1956

4. Bekende titels van jeugdboeken: 4 titels

- *Alleen op de wereld*
- *De kleine lord*
- *Robinson Crusoe*
- *Tom Sawyer*

De vier boekjes bestaan in soft- en hardcover, cover door Karel Verschuere
Zuid-Nederlandse uitgeverij N.V. Antwerpen, 1957

5. Heruitgaven van Bob en Steven, van jeugdschrijver Leopold Vermeiren

- *S.O.S. " Justa I " in nood*
- *De stad onder de aarde*

Deze boekjes bestaan in soft- en hardcover
Uitgeversmij N.V. Standaard-Boekhandel, 1961-62

DE KAPOENTJESCLUB Deel 1

Zoals elk zich respecterend jeugdweekblad uit de jaren 40-50 had ook *'t Kapoentje* een lezersclub: De Kapoentjes-club. Clubattributen (lidkaart, kenteken en petjes), een Kapoentjeswet en een Kapoentjeslied zorgden voor een samenhorigheidsgevoel tussen de leden. Activiteiten zoals schattenjachten, wedstrijden, feesten, congressen en poppenkastvoorstellingen boden de leden aantrekkelijke vrijetijdsbestedingen in een tijdperk dat er in zeer weinig huiskamers een televisie stond en er van computers nog lang geen sprake was.

Door Yves Kerremans

Dagblad Het Volk
ORGANISEERT EEN
SCHATTENjacht
VOOR ONZE KAPOENTJES
100.000 Fr. PRIJZEN
fietsen, mecano's, cinematoestellen, voetballen, raketten, rolschaatsen, albums, bouwdozen, naaikistjes, boekentassen, enz.
Deze grote prijskamp heeft plaats in de maand OCTOBER
KOSTELOZE DEELNAME VOOR ALLE KINDEREN.
Lees alle verdere inlichtingen in dagblad
Het Volk
PRACHTIGE PRIJZEN!

Affiche voor een schattenjacht van Het Volk *(Rik Clement, vermoedelijk uit 1956).*

't Kapoentje en de Kapoentjesclub

't Kapoentje is onlosmakelijk verbonden met Marc Sleen en Rik Clement. Zij bepaalden in de eerste periode (1947 – 1965) het gezicht van het weekblad. Na het vertrek in 1965 van Sleen naar *De Standaard* probeerde Jef Nys die rol over te nemen maar de hoogdagen van het weekblad waren toen helaas voorbij.

't Kapoentje start op 3 april 1947 na een voorgeschiedenis onder de titel *Ons Volkske*. In april 1950 neemt Het Volk de uitgaven van De Gids over en vanaf nr 16 van 20 april 1950 wordt *'t Kapoentje* groter, verschijnt het op dikker papier, siert een exclusieve tekening de cover en worden wekelijks twee platen van een oud Neroverhaal in kleur gepubliceerd. Ondanks al die pracht kan het weekblad niet overleven en wordt het vanaf nr. 41 op 11 oktober 1951 opgenomen als bijlage bij de krant *Het Volk*.

De Kapoentjesclub steekt van wal in *'t Kapoentje* nr 41 van 7 oktober 1948. Het weekblad moedigt haar lezers aan om lokale clubs op te richten. Alle leden krijgen een gratis lidkaart maar mogen die niet zelf invullen. Zo beschikt Het Volk over de namen en adressen van haar lezers waarvan ze de ouders moest 'bewerken' om haar uitgaven te kopen.

Ons eigen huisje

In de rubriek 'Ons Eigen Huisje' schrijven Vader Kapoen en Haardkrekel over de activiteiten van de club en publiceren ze raadsels, moppen en tekeningen van de leden. De rubriek krijgt een getekende hoofding door Marc Sleen en die blijft in gebruik tot 1969 wanneer ze vervangen wordt door een tekening door Rik Clement. Nog later wordt de Rik-tekening aangepast tot een veel drukkere tekening.

In *'t Kapoentje* van 6 maart 1985 kondigen Spik en Span het pensioen van Vader Kapoen aan. Hij mag lekker uitblazen en zijn twee kapoentjes zullen er voor zorgen dat alles blijft draaien, niet meer onder de naam 'Ons Eigen Huisje' maar onder de naam 'Pennevruchten'. ▸

BESTE

MET 't KAPOENTJE IN DE HAND KOMT MEN DOOR HET GANSE LAND

MEISJES EN JONGENS!

▲ *Bericht van Vader Kapoen in* 't Kapoentje *nr 16 van 20 april 1950.*

▼ *Hoofding voor 'Ons eigen huisje' door Sleen en twee versies door Rik Clement.*

De Kapoentjesclub in Televisie!

Er verschijnen regelmatig toetredingsbulletins om de Kapoentjes op te roepen om toe te treden tot de club en zo de gratis lidkaart te ontvangen en hun foto in de rubriek 'De Kapoentjesclub in Televisie!' te zien verschijnen. De rubriek staat in *'t Kapoentje* tot het laatste nummer dat bij De Gids verscheen, nl. nr 15 van 13 april 1950.

Meer dan 70.000 Kapoentjes

Nieuwe Kapoentjes worden vrijwel wekelijks opgelijst in het weekblad, eerst in de eerdergenoemde rubriek 'De Kapoentjesclub in Televisie!', vanaf 20 april 1950 met een illustratie van Bolleke die *'t Kapoentje* leest, nadien onder een hoofding van de hand van Rik Clement en nog later zonder tekening. Het 1000ste Kapoentjeslid wordt aangekondigd in *'t Kapoentje* nr 16 van 21 april 1949 en bekendgemaakt in nr 18 van 5 mei 1949; het 2000ste lid wordt aangekondigd in *'t Kapoentje* nr 12 van 23 maart 1950 maar niet als dusdanig gepubliceerd omdat het weekblad op 20 april van dat jaar van vorm verandert en de rubriek 'De Kapoentjesclub in Televisie!' verdwijnt.

'De Kapoentjesclub in Televisie!' uit 't Kapoentje *nr 1 van 5 januari 1950.*

Twee bewaard gebleven lidkaarten dragen respectievelijk het nummer 14.481 en 65.767 en dateren uit 1956 (*'t Kapoentje* nr 1 van 5 januari 1956) en 1981 (*'t Kapoentje* nr 35 van 2 september 1981). Dat betekent een gestage aangroei van meer dan 2000 leden per jaar. Het 66.985ste lid wordt bekend gemaakt in *'t Kapoentje* van 13 september 1985. Extrapolatie tot 1989, het vermoedelijke einde van *'t Kapoentje*, levert een totaal van meer dan 70.000 leden!

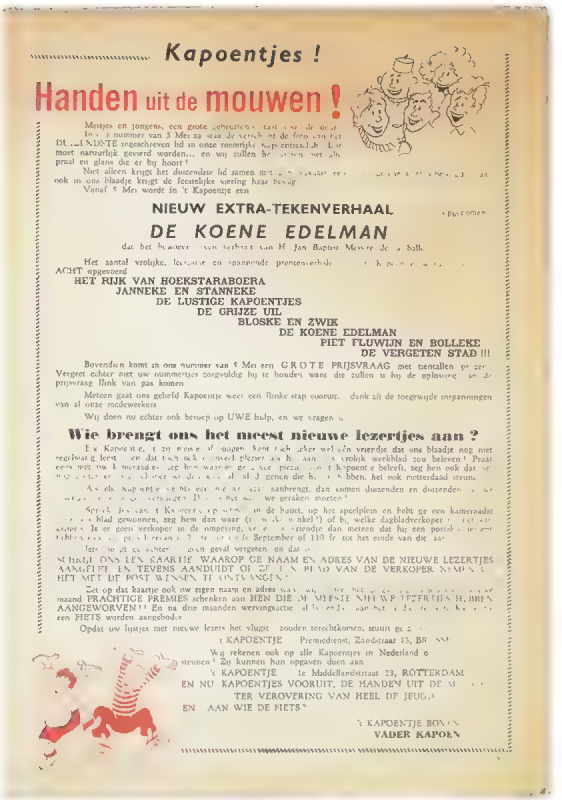
Kapoentjes !

Handen uit de mouwen !

NIEUW EXTRA-TEKENVERHAAL

DE KOENE EDELMAN

HET RIJK VAN HOEKSTARABOERA
JANNEKE EN STANNEKE
DE LUSTIGE KAPOENTJES
DE GRIJZE UIL
BLOSKE EN ZWIK
DE KOENE EDELMAN
PIET FLUWIJN EN BOLLEKE
DE VERGETEN STAD !!!

Wie brengt ons het meest nieuwe lezertjes aan ?

▲ *Uit 't* Kapoentje *nr 16 van 1949 (links) en 't* Kapoentje *nr 18 van 1949 (rechts).*

De toetredingsregels

De toetredingsregels en de voorwaarden om een afdeling van de Kapoentjesclub op te richten, worden regelmatig herhaald (zie bijvoorbeeld *'t Kapoentje* nr 10 van 10 maart 1949, *'t Kapoentje* nr 11 van 16 maart 1950, *'t Kapoentje* nr 39 van 25 sep 1952 en *'t Kapoentje* nr 16 van 22 april 1954):

- een eigen uniform van de Kapoentjesclub bestaat niet, maar onze lezertjes die tot enige jeugdgroep behoren, mogen dat uniform bij de vergaderingen van de club dragen;
- alle Kapoentjes zijn natuurlijk welkom in onze club, maar om actief aan de vergaderingen deel te nemen, lijkt het ons best de ouderdom tussen 8 en 13 jaar te begrenzen;
- de wet van de kapoentjes staat op de lidkaart afgedrukt en alle jongens en meisjes die zich laten inschrijven krijgen deze lidkaart gratis toegezonden;
- lezertjes die graag lid zouden worden van de Kapoentjesclub en hun lidkaart willen ontvangen moeten hun aanvraag, met opgave van naam en voornaam, geboortedatum en adres (liefst ook een foto) afzonderlijk onder omslag sturen naar "Kapoentjesclub", Forelstraat 22, Gent.

Attributen van de Kapoentjesclub

De lidkaart is gemaakt van stevig karton en toont Jan Kapoen op de cover. Binnenin staat de Kapoentjeswet en naam, adres en geboortedatum van het Kapoentje. Er is ook plaats voorzien voor een foto maar die is niet verplicht. Achteraan staat de leuze 'Hoe meer Kapoentjes bij-de-hand Hoe groter vreugd in Vlaanderland!' en het adres van Het Volk. In tegenstelling tot de rubriekhoofding van 'Ons eigen huisje' blijft de Sleentekening op de lidkaart tot 1984 in gebruik. Een bewaard exemplaar staat op naam van Paul Prikken (° 31-5-1946), draagt het nummer 14.481 en is uitgereikt in 1956. Een recenter exemplaar in wit op naam van Lieve Kuppens (° 19-5-1972) draagt het nummer 65.767 en is uitgereikt in 1981. In *'t Kapoentje* nr 11 van 14 maart 1984 wordt een nieuwe clubkaart aangekondigd: "een prachtige lidkaart in vier kleuren, getekend door Kabou [pseudoniem van Karel Boumans]."

Bekende Kapoentjes

't Kapoentje nr 30 van 25 juli 1962 publiceert een stripje getekend door Kapoentje Leon Van De Velde uit Zele; Leon zal later bekend worden als tekenaar Pirana. En in *'t Kapoentje* nr 31 van 29 juli 1964 verschijnen drie tekeningen van het negenjarige Kapoentje Dirk Stallaert. ▸

Een grappige tekening door Leon Van De Velde uit Zele.

▲ *Uit 't* Kapoentje *nr 30 van 25 juli 1962.*

▲ *Uit 't* Kapoentje *nr 3 van 29 juli 1964.*

Nieuwe clubkaarten

Verrassing! Vader Kapoen heeft nieuwe lidkaarten laten drukken voor de Kapoentjesclub, een prachtige lidkaart in vier kleuren, getekend door Kabou, die elke week de avonturen van de Lustige Kapoentjes tekent.
In de lidkaart is zoals vroeger een plaats voorzien om je foto te plakken. Alles samen het bewijs dat je lid bent van de grote Kapoentjesclub.
Wie lid wil worden en een kaart thuiskrijgen, moeten dit aanvragen (Kapoentjesclub, Forelstraat 22, 9000 Gent) en bij de aanvraag een postzegel van 12 fr. voegen voor de portkosten.

▲ *Uit 't* Kapoentje *nr 11 van 14 maart 1984.*

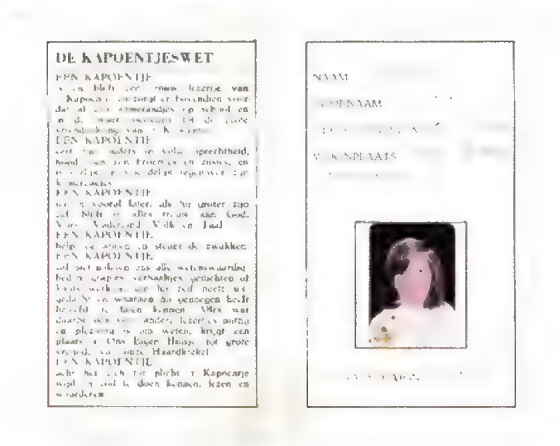

▲ *De lidkaart met Jan Kapoen door Sleen, meet dicht geplooid 7,5 cm x 12 cm en bevat de Kapoentjewet.*

Op 20 oktober 1955 wordt het Kapoentjeskenteken gelanceerd ('t *Kapoentje* nr 42 van 20 oktober 1955): 'een stevig kenteken zoals het flinke jongens en meisjes past', 'te verkrijgen bij uw gewone dagbladverkoper tegen de prijs van 7,50 fr. per stuk'. *Het Volk* heeft de vraag naar het kenteken onderschat want minder dan 2 maanden na de lancering meldt men in 'Ons Eigen Huisje': "Wegens de grote vraag naar ons kenteken kan het echter gebeuren dat ge enkele dagen moet wachten, maar tenslotte zult ge toch goed en wel het prachtig kenteken in uw bezit krijgen." ('t *Kapoentje* nr 49 van 8 december 1955). Tot en met april 1957 is het kenteken nog steeds verkrijgbaar ('t Kapoentje nr 17 van 25 april 1957), maar vanaf dan wordt het niet meer vermeld in 'Ons Eigen Huisje'. Er zijn twee versies bekend waarvan de kleuren sterk verschillen. Beide versies tonen het logo van 't *Kapoentje* door Rik Clement dat vanaf 11 oktober 1951 in gebruik is. Vanaf die datum is 't *Kapoentje* een kosteloos bijvoegsel bij *Het Volk*, *De Nieuwe Gids* en *De Antwerpse Gids*.

Prettig nieuws voor onze clubleden !

Dat er lieve lui in onze club tot nieuw en de voortdurend nieuwe toetredingen die k weke ks in 't Kapoentje s kan laten verschijnen
Van verscheidene Kapoentjes kreeg ik dan ook reeds een vraag om toch maar eens voor een KAPOENTJESKENTEKEN te zorgen
Ik moet zeggen dat ik dit een goed idee heb gevonden
Onmiddellijk heb ik dan ook een prachtig kenteken laten maken en thans kan ik u meedelen dat deze KAPOENTJESKENTEKENS te verkrijgen zijn bij uw gewone dagbladverkoper tegen de prijs van 7.50 fr per stuk
Het is een stevig kenteken zoals het flinke jongens en meisjes past !
Draag het fier en als ik u een raad mag geven vraag dan vlug aan uw vader of uw moeder dat ze er een bij hun dagbladverkoper bestellen !
Vader Kapoen.

▲ *Uit* 't Kapoentje *nr 42 van 20 oktober 1955.*

▲ *De twee versies van het Kapoentjeskenteken.*

Vanaf januari 1957 (*'t Kapoentje* nr 1 van 3 januari 1957) is er in *'t Kapoentje* sprake van een Kapoentjes-pet die tegen 10 fr. kan aangekocht worden. In *'t Kapoentje* nr 7 van 14 februari 1957 heeft men het over mutsjes maar waarschijnlijk bedoelt men petjes. Er is een kartonnen exemplaar van een zelf te vouwen petje bewaard gebleven maar waarschijnlijk is dit niet het bewuste petje van 10 fr maar eerder een gratis exemplaar dat werd uitgedeeld bij activiteiten van *'t Kapoentje*. Het kartonnen petje dateert waarschijnlijk uit 1952, 1953 of 1954, getuige de afbeelding van Kuifje die erop staat. Er verschenen slechts twee Kuifjeverhalen in *'t Kapoentje*, nl. *Het geheim van de eenhoorn* en *De schat van Scharlaken Rackham* in de periode 1952-1954.

▲ Het kartonnen petje in ongeplooide toestand, vermoedelijk uit 1952, 1953 of 1954.

Vader Kapoen & Toontje Kapoen en hun poppenkast

In *Het Volk* van 6 november 1997 wordt de geschiedenis van Poppenkast *'t Kapoentje* uit de doeken gedaan. Etienne Daem was de eerste Vader Kapoen die zeven jaar lang in dienst van Het Volk rondtrok met de poppenspelvertoning; eerst met zijn eigen poppenkast, later met een speciaal verbouwde promotiewagen. Eind 1956 werd hij opgevolgd door Gerard Van de Putte en Walter Pijcke. In *'t Kapoentje* nr 28 van 14 juli 1983 wordt het overlijden van Van de Putte aangekondigd maar worden de Kapoentjes gerustgesteld: er is meer dan één Vader Kapoen, buiten de man met de poppenkast is er de Vader Kapoen die voor *'t Kapoentje* zorgt. 'Ons eigen huisje' kon dus blijven bestaan.

In *Onze Ploeg*, het magazine voor de verkopers en het personeel van *Het Volk*, van december 1964 wordt nog een andere Vader Kapoen in de bloemetjes gezet, nl. meester Vleugels. Zijn voornaam wordt niet vermeld, wel dat hij reeds 3000 voorstellingen heeft gegeven in de Kempen met Toontje de buiksprekerspop.

De Kapoentjespoppenkast had de bedoeling nog meer zieltjes voor de uitgaven van *Het Volk* te ronselen; volgens Etienne Daem was het de bedoeling dat al de kinderen naar huis holden met de kreet "Mama, je moet vanaf nu *Het Volk* kopen om de Kapoentjes te lezen". Nog volgens Etienne Daem waren Piet Fluwijn, Bolleke, Flurk en de Champetter de hoofdrolspelers van de Kapoentjespoppenkast. Er was wel een Nero-pop maar de figuren uit de Neroverhalen beperkten hun optreden tot blitsbezoekjes als promotie voor hun nieuwe album. ▸

◂ *Links: Dirk Daem, oudste zoon van Vader Kapoen Etienne Daem, met de Champetter en Bolleke en op de achtergrond Piet Fluwijn. Rechts: Meester Vleugels met Toontje de buiksprekerspop.*

▾ *Strooiblaadjes voor Vader Kapoen met zijn poppenkast.*

DAVIDSFONDS

Afdeling : Dessel

Kom zien...

Kom zien...

Kom zien...

Want het zal er stuiven.....
Wat? Wie? Waar? Wanneer???
Wel

Vader Kapoen Komt

met zijn **Poppenkast**

Op Zaterdag 26 Mei 1951 te 14 u.

in de Parochiezaal te Dessel - Centrum.

Het zal er spannen, en ge zult er lachen!
Kom goed op tijd, want de zaal zal te klein zijn en... er zijn geen plaatsen voorbehouden.

Inkom : a) 5 fr. voor 1e kind;
b) 3 fr. voor 2e kind;
c) 10 fr. voor 3 en meer kinderen samen;
d) 10 fr. voor volwassenen.

— « 't KAPOENTJE » —
Het vrolijke weekblad voor de jeugd.
— 32 blz. — kost maar 4 fr. —

Het beste dagblad - HET VOLK - met « ONS ZONDAGSBLAD »

Na de vertoning krijgt ieder kind een gratis « KAPOENTJE », op vertoon van onderstaande ingevulde strook.

Ondergetekende . . . . . .
. . . . . straat, nr . . . . .
Gemeente . . . . . .
verlangt een gratis nummer van het **Kapoentje** te ontvangen.

Drukk. « Het Volk », N.V. - 3525

- Gemeente MOL - DONK -

ALLO! ALLO! ALLO!
Kom zien Kom zien. Kom zien
Want het zal er stuiven!
Wat? Wie? Waar? Wanneer?

WEL :

Vader Kapoen komt

met zijn poppenkast.

Op ZONDAG 30 ~~September 1951~~ te 3 uur
in de Parochiezaal te MOL - DONK

Hete tranen zult ge wenen..
van t lachen natuurlijk

Komt dan allen goed op tijd want de zaal zal zeker te klein zijn en er zijn geen plaatsen voorbehouden

Inkom kinderen onder de 16 jaar 5 fr.
Groten vanaf 16 jaar 10 fr

Na de vertoning krijgt ieder kind een Kapoentje gratis op vertoon van onderstaande strook

Ondergetekende . . . . . .
. . . . . straat, nr . . . . .
Gemeente . . . . . .
verlangt een gratis nummer van 't **Kapoentje** te ontvangen.

't Kapoentje het vrolijke weekblad voor de jeugd.

Drukk. Het Volk N.V. A 9280

Gemeente MOL - MILLEGEM

Het zal er stuiven ..
Wat? Wie? Waar? Wanneer?
Wel

Vader Kapoen komt

met zijn poppenkast

Op WOENSDAG 29 NOVEMBER 1961 te 14 uur.
in de Parochiezaal te Mol-Millegem

Het zal er spannen en lachen dat ge zult doen.
Komt goed op tijd want de zaal zal zeker te klein zijn en er zijn geen plaatsen voorbehouden

Inkom voor iedereen : 5 fr.

Na de vertoning krijgt ieder kind GRATIS een **Kapoentje.**

aan de spits voor nieuws en sport
+
dagelijks meer dan 220.000 exemplaren

DAGBLAD
Het Volk

Verantw. uitg. K. Daem, Hendrikastraat 8, Dessel
N.V. Drukkerij « Het Volk » - A 30784

◂ ▾ *Promotiewagen annex poppenkast van Het Volk met op de onderste foto Etienne Daem in het midden (jaren 50, exacte datum onbekend).*

▾ *In het Kerst- en Nieuwjaarsnummer van 1954-1955 van 't* Bobijntje *(Orgaan der personeelsvereniging van de drukkerij Het Volk) tekent Marc Sleen Daem in zijn poppenkast met een handpop van Nero en van Madam Pheip.*

NAAM en VOORNAAM .....

De kinderen worden verzocht deze tekening netjes te kleuren en mee te brengen naar de zaal. Ze worden daar aan de ingang afgegeven. Er zijn talrijke prachtige prijzen mee te verdienen.

OUD-TURNHOUT

Het bekende poppentheater

TOONTJE KAPOEN

komt een spannende vertoning geven in de zaal van het GILDENHUIS
op **ZATERDAG 2 FEBRUARI 1963**
te 14 uur.

Op het programma een plezierig spel in 4 bedrijven:

NERO IN HET TOVERKASTEEL

Gedurende de pauze komt Toontje, de buiksprekerspop de kinderen doen schateren van het lachen terwijl hij zijn deugnietenstreken vertelt

Nonkel Kapoen leert de kinderen een liedje en doet een goocheltoer voor.

Geen enkele jongen of meisje mag dit afwisselend programma missen

Voor deze uitzonderlijke vertoning bedraagt de toegangsprijs slechts 5 F.

Na de vertoning wordt aan iedere aanwezige een KAPOENTJE bedeeld.

Lees dagblad **Het Volk** het grootste vlaamse dagblad !

Strooiblaadje ter aankondiging van de poppenkastvertoning van Toontje Kapoen in Oud-Turnhout op zaterdag 2 februari 1963. Op het programma staat "Nero in het toverkasteel' en na de vertoning kreeg iedere aanwezige een Kapoentje.

Het Kapoentjeslied

Op enkele exemplaren van de strooiblaadjes die de Kapoentjespoppenkast aankondigen staat het Kapoentjeslied: het refrein en vijf coupletten respectievelijk over Nero, Bolleke, Vader Kapoen, Suske de Ezel en 't Kapoentje.

In het verslag van het Kapoentjesfeest van 6 mei 1961 is sprake van nog een kapoentjeslied waarvan de muziek is geschreven door bariton André Bossaer en de tekst door Gaston Van der Gucht. Van de muziek of de tekst van dat Kapoentjeslied is helaas geen spoor gevonden.

Kapoentjeslied

Refr.

Kapoentje ben ik
Kapoentje zijt gij
Kapoentje maakt jongens
En meisjes zo blij

I

En Nero heeft haren
Zo dik als een paal
En als hij zijn pruik afneemt
Dan is hij kaal

II

En Bolleke is dik
En bloost als de Zon
En bijna kan hij vliegen
Als een reuzen ballon

III

En zo 'n grote bril
Heeft Vader Kapoen
Maar in deze bril
Zijn geen glazen vandoen

IV

En Suske de ezel
die moest ge eens zien
Wel als hij zucht
Ronkt hij als een vliegmachien

V

Kapoentje zal immer
Voor groot en voor klein
't Plezierigste blaadje
Der kinderen zijn.

▲ *Strooiblaadje van 30 september 1951 met het Kapoentjeslied.*

Heist heeft een ware overrompeling gekend op zijn strand, toen daar Woensdagnamiddag de grote « Schattenjacht » van « Het Volk » gehouden werd, waaraan meer dan 1.300 kleuters deelnamen. Het geleek op een wriemelende mierenhoop, al die kapoentjes, die aangemoedigd door hun ouders, meer dan een uur lang het zand omwoelden om de prijzen op te delven. (Bo)

◀ *Uit* Het Volk *van 22 juli 1955.*

Schattenjachten

Dagblad *Het Volk* organiseert jaarlijks een rits aan activiteiten voor de Kapoentjes, hun jongste lezertjes. De populairste activiteit is zonder twijfel de Schattenjacht, die in de zomermaanden aan de Belgische kust plaatsvindt. Een artikel in *Het Volk* van 22 juli 1955 bericht over de grote Schattenjacht in Heist twee dagen eerder: "*Het leek op een wriemelende mierenhoop, al die kapoentjes die aangemoedigd door hun ouders, meer dan een uur lang het zand omwoelden om de prijzen op te delven.*" Aan die schattenjacht namen volgens het artikel 1300 kapoentjes deel; een Schattenjacht op 24 juli 1962 in Oostduinkerke trok 900 deelnemers (*Het Volk*, 26 juli 1962).
In 1956 beseft *Het Volk* dat hun Schattenjachten slechts een deel van de Kapoentjes bereikt. Volgens *Het Volk* van 1 juli 1956 organiseerde Vader Kapoen reeds twintig grote jeugdfeesten aan de kust met tienduizenden deelnemers. "*Maar alle kinderen gaan niet naar zee. Veel kapoentjes brengen hun vakantie door in hun gemeente waar er trouwens ook veel plezier kan gemaakt worden.*" Er wordt daarom besloten om tijdens de vakantiemaanden kinderfeesten in het binnenland te organiseren.

Vader Kapoen trekt tijdens de maanden juli en augustus 1956 met drie rijdende poppenkasten door Vlaanderen om in meer dan 500 gemeenten een vertoning te organiseren. *Het Volk* breidt er dat jaar nog een vervolg aan, een Schattenjacht in de krant met meer dan 200.000 fr aan prijzen. In *'t Kapoentje* nr 34 van 23 augustus 1956 wordt gemeld dat er reeds meer dan 150.000 kapoentjes aanwezig waren op de poppenkastvoorstellingen.

Maar ook kapoentjes die niet op een poppenkastvoorstelling aanwezig kunnen zijn, kunnen deelnemen aan de Schattenjacht door het invullen van een bon in datzelfde Kapoentje. Die bon mocht alleen gebruikt worden door Kapoentjes die in een gemeente wonen waar Vader Kapoen geen voorstelling heeft gegeven. De geregistreerde Kapoentjes kregen vervolgens een speciale lidkaart met een illustratie door Rik Clement en een uniek nummer. Er bestaat ook een deelnamekaart met een uniek nummer. Die deelnamekaart heeft een Nederlandstalige kant met Nerotekening (Schattenjacht Dagblad Het Volk) en een Franstalige kant met Bolleketekening (Recherche du Trésor Het Volk – Samedi – Le Petit Luron). Het is onduidelijk wie een speciale lidkaart en wie een deelnamekaart ontving. De reuzeschattenjacht start in *Het Volk* van 23 september 1956.

▾ *Deelnamekaart Schattenjacht - Carte de Participation Recherche du Trésor.*

Deelnamekaart № 18596

Schattenjacht

Dagblad HET VOLK

NAAM..... VOORNAAM.....
(in drukletters)

ADRES uit het binnenland..... STRAAT Nr.....
(in drukletters)

TE.....

1. De inrichters zijn niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen.
2. Ieder deelnemertje en zijn of haar ouders zijn geacht het reglement te kennen.

(Texte français au verso)

Carte de Participation № 18596

Recherche du Trésor

HET VOLK - SAMEDI - LE PETIT LURON

NOM..... PRENOM.....
(caractères d'imprimerie)

DOMICILIE(E) A.....

RUE..... No.....

1. Les organisateurs déclinent toute responsabilité en cas d'accident.
2. Les participants et leurs parents sont censés connaître le règlement.

(Vlaamse tekst op keerzijde)

▾ Uit een promotienummer van 1956.

UW NAAM STAAT IN

Het Volk

Ja, jongens en meisjes, U hebt nu een prachtige vertoning gezien van VADER KAPOEN en allemaal een geschenkje gekregen, maar dat is nog niet alles.

Op de binnenbladzijde van dit album vindt U onze vrolijke prijskamp « Kent ge ze allemaal » waar alle Kapoentjes zeker zullen aan meedoen.

En dit is nog niet alles!

Tijdens de vertoning van Vader Kapoen's poppenkast hebt U een bonnetje met uw naam en juist adres afgegeven. Duizenden en nog duizenden adressen gaan er in de bureaus van Vader Kapoen toekomen en uit die duizenden adressen zullen er Kapoentjes geloot worden. De namen van deze Kapoentjes zullen in « Het Volk » gepubliceerd worden en deze Kapoentjes zullen een zeer mooie prijs toegezonden krijgen.

WAT STAAT ER U TE DOEN?

Tijdens de zomer regelmatig « Het Volk » lezen want... U kunt nooit weten of U niet bij de gelukkige winnaars zijt.

En dan?

In de maanden september en oktober volgt er een REUZEPRIJS-KAMP voor de moeders van onze Kapoentjes.

Vergeet dit niet te vertellen van zodra U thuiskomt.

BESTE KAPOENTJE.
U zult reeds lang hebben uitgezien naar verder nieuws in verband met de reuzachtige Schattenjacht van dagblad « HET VOLK » in de maand september.
Hier zijn we er dan eindelijk mee.
Lees aandachtig deze kaart en U zult bestist alles weten wat U doen moet.
Vader KAPOEN.
DRUKWERK
Fortelstraat, 22
GENT
KAPOENTJES
DHR DR. COCK ALEX
MUHLSSONSTR 17
BERCKEM
t' KAPOENTJE
het vrolijke weekblad voor de jeugd
iedere donderdag
kosteloos in
Het Volk
KAPOENTJES CLUB
LIDKAART

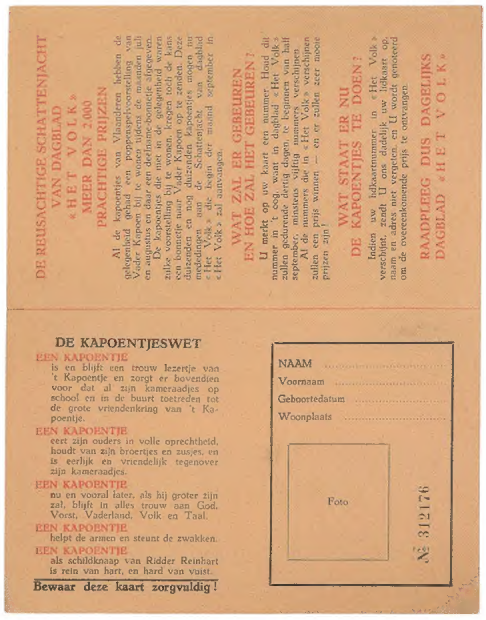
DE REUSACHTIGE SCHATTENJACHT VAN DAGBLAD « HET VOLK » MEER DAN 2.000 PRACHTIGE PRIJZEN
Al de kapoentjes van Vlaanderen hebben de gelegenheid gehad een poppenspeelvoorstelling van Vader Kapoen bij te wonen. Van juni tot en augustus en daar een deelname-bonnetje afgegeven.
De kapoentjes die niet in de gelegenheid waren zulke voorstelling bij te wonen, kregen toch de kans om mee te doen. Want... Duizenden, ja zelfs tienduizenden en nog duizenden kapoentjes zagen zich ingeschreven aan de Schattenjacht, van dagblad « Het Volk » zal beginnen de maand september en zullen zeer mooie prijzen zijn!
WAT ZAL ER GEBEUREN EN HOE ZAL HET GEBEUREN?
U merkt op, aan het nummer van dit nummer in 't begin van dagblad Het Volk zullen gedurende dertig dagen te beginnen van half september, nummers vijftig nummers, verschijnen en elke dag zullen er drie kapoentjes zullen een prijs winnen — en er zullen zeer mooie prijzen zijn!
WAT STAAT ER NU DE KAPOENTJES TE DOEN?
Indien uw bdkaartnummer in « Het Volk » verschijnt, zendt U ons dadelijk uw lidkaart op, naam en adres niet vergeten en U wordt gemeerd ons de overeenkomstige prijs te ontvangen.
RAADPLEEG DUS DAGELIJKS DAGBLAD « HET VOLK »
DE KAPOENTJESWET
EEN KAPOENTJE
is en blijft een trouw lezertje van 't Kapoentje en zorgt er bovendien voor dat al zijn kameraadjes op school en in de buurt toetreden tot de grote vriendenkring van 't Kapoentje.
EEN KAPOENTJE
eert zijn ouders in volle oprechtheid, houdt van zijn broertjes en zusjes, en is eerlijk en vriendelijk tegenover zijn kameraadjes.
EEN KAPOENTJE
nu en vooral later, als hij groter zijn zal, blijft in alles trouw aan God, Vorst, Vaderland, Volk en Taal.
EEN KAPOENTJE
helpt de armen en steunt de zwakken.
EEN KAPOENTJE
als schildknaap van Ridder Reinhart is rein van hart, en hard van vuist.
Bewaar deze kaart zorgvuldig!
NAAM .....
Voornaam .....
Geboortedatum .....
Woonplaats .....
Foto
№ 312176

▴ *Speciale lidkaart voor deelnemers aan de Schattenjacht van 1956.*

De Striep

SPECIAALZAAK IN STRIPVERHALEN

KATELIJNESTRAAT 42, 8000 BRUGGE
T: 050-33 71 12 • E: INFO@DESTRIEP.BE

NIEUW! WEBSHOP:
WWW.DESTRIEP.BE

ALLE NIEUWE STRIPS
HEEL GROOT AANBOD TWEEDEHANDS,
KOOPJES EN PAKKETTEN TEGEN
AANTREKKELIJKE PRIJZEN
COMICS, MANGA'S EN FRANSE STRIPS
GADGETS, POSTERS, FIGUURTJES
EN ZOVEEL MEER!

OPEN VAN DINSDAG TOT ZATERDAG
VAN 10.00 TOT 12.30 UUR EN 13.30 TOT 19.00 UUR
MAANDAG VAN 13.30 TOT 19.00 UUR
ELKE EERSTE ZONDAG VAN DE MAAND
VAN 14.00 TOT 18.00 UUR

Redingenhof - Redingenstraat 90 - 3000 Leuven

Van 10u tot 16u - Inkom 3€ (Kids <10j gratis) - Meer dan 120m strips en stripcuriosa - Signeersessies van striptekenaars met o.a. Erwin Sels

Info: hendrickxjeanpierre@skynet.be - Tel: 0032 016 23 63 97

STRIPKIOSK AGENDA

(ONDER VOORBEHOUD MAATREGELEN CORONA VIRUS)

3 OKTOBER 2020: Fenix-albums en nummers van StripKiosk kunnen afgehaald worden op de Afhaaldag (zie affiche op de pagina hiernaast). Tevens viert 't Vlaams Stripcentrum zijn 40ste verjaardag met de onderstaande kunstdruk van De Hoed van Geeraard de Duivel (verkrijgbaar voor de leden van de vereniging)

11 OKTOBER 2020 / AARSCHOT

18 OKTOBER 2020 / PUTTE BIJ MECHELEN

15 NOVEMBER 2020 / SINT TRUIDEN

29 NOVEMBER 2020 / GENT

28 FEBRUARI 2021 / LEUVEN

ZATERDAG 3 OKTOBER 2020

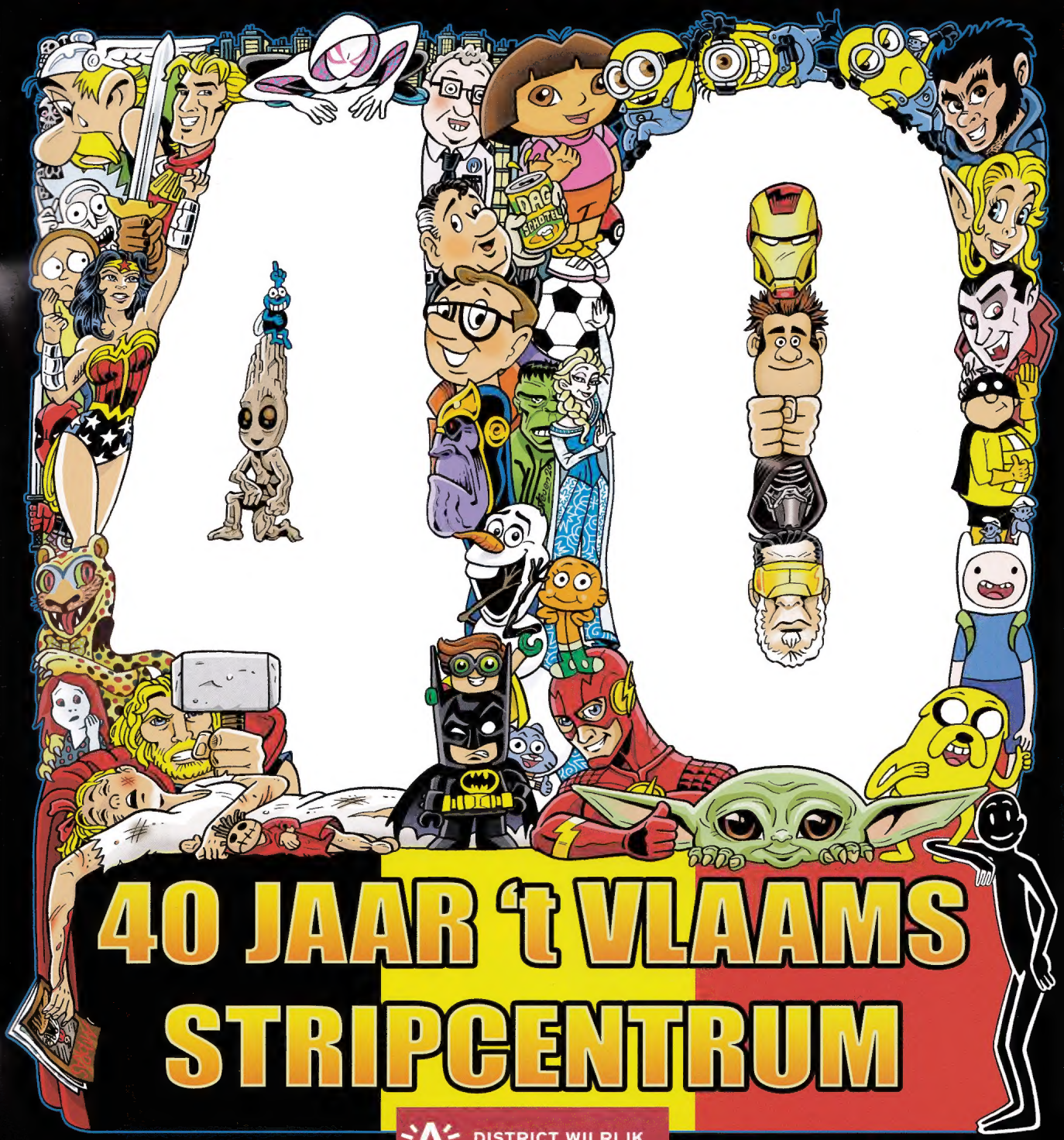

40 JAAR 't VLAAMS STRIPCENTRUM

DISTRICT WILRIJK

LOCATIE : BOOMSESTEENWEG 335 - 337 - 2610 WILRIJK (B) van 10u tot 17u

't Vlaams Stripcentrum informatie tel: 03/827.44.26 - info@vlaamsstripcentrum.be
www.vlaamsstripcentrum.be - VRIJE INKOM !

MET GROTE VIRUS SIGNEERSESSIE ! 8 TEKENAARS !

(PATRICK CORNELIS AND HIS MYSTERY GANG)

NIEUW !!! DE DENKBANK 5 EN 6

PIRG

ERIK

ERSEL - RENOT

Hauwaerts Uitgeverij

www.uitgeverijhauwaerts.be - car.hauwaerts@telenet.be - tel 0495365935